

LIETUVOS SANTYKIŲ SU VOKIETIJA STRATEGINIŲ GAIRIŲ

ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ 2025–2027 M. PLANAS

2025 m.

ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

Igyvendinimo apžvalgoje vartojamos santrumpos, paaiškinimai

LRP – Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija
 LRS – Lietuvos Respublikos Seimas
 LRVK – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
 AM – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
 EIM – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
 EM – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
 M – Lietuvos Respublikos finansų ministerija
 KAM – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija
 KM – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
 SADM – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
 SM – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
 SAM – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
 ŠMSM – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
 TM – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija
 URM – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija
 VRM – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
 ŽŪM – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
 CPVA – Centrinė projektų valdymo agentūra
 GRA – Gynybos resursų agentūra prie Krašto apsaugos ministerijos
 IA – viešoji įstaiga Inovacijų agentūra
 IL – viešoji įstaiga „Investuok Lietuvoje“
 KL – viešoji įstaiga „Keliauk Lietuvoje“
 KPD – Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos
 Litfood – viešosios įstaigos „Ekoagros“ filialas „Litfood“
 LKI – Lietuvos kultūros institutas
 LKT – Lietuvos kultūros taryba
 LMT – Lietuvos mokslo taryba
 Lmuit – Lietuvos muitinė
 LSA – Lietuvos savivaldybių asociacija
 GSSC – Geopolitikos ir saugumo studijų centras
 Ambasada – Lietuvos Respublikos ambasada Vokietijos Federacinėje Respublikoje

Turinys

I. Lietuva – Vokietija: Strateginės partnerystės link	5
1. Bendradarbiavimas užsienio ir Europos Sąjungos politikos srityse	8
1.1. Lietuvos ir Vokietijos strateginės partnerystės formalizavimas	8
1.2. Reguliarūs Lietuvos ir Vokietijos aukščiausiosios politinės vadovybės dvišaliai vizitai, susitikimai ir konsultacijos aktualiais politiniais klausimais	8
1.3. Parlamentinės ir partinės diplomatijos, glaudesnių Lietuvos Respublikos Seimo ir Lietuvos politinių partijų ryšių su Vokietijos Bundestagu ir federacinių žemių parlamentais bei pagrindinėmis Vokietijos politinėmis partijomis, asmeninių Lietuvos ir Vokietijos politikų ir visuomenės veikėjų ryšių Vokietijos Federacijos ir federacinių žemių lygmenimis skatinimas	11
1.4. Tęstinis Lietuvos ir Vokietijos dvišalis politinis dialogas aktualiais užsienio, Europos Sąjungos, saugumo ir gynybos bei kitais politiniais klausimais	13
1.5. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas Jungtinių Tautų, ESBO, Europos Tarybos ir kitų tarptautinių organizacijų bei daugiašalių formatų sistemoje	20
1.6. Lietuvos ir Vokietijos tarptautinis teisinis bendradarbiavimas plėtojant ir vystant tarptautinę teisę bei siekiant Rusijos atsakomybės už agresiją prieš Ukrainą	21
1.7. Lietuvos santykių su Vokietijos federacinėmis žemėmis plėtra	21
1.8. Bendradarbiavimas su Vokietijos politinės ir ekonominės minties centrais ir politinėms partijoms artimais fondais	23
1.9. Darbas su Lietuvos ir Vokietijos žiniasklaida	23
1.10. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas vystomojo bendradarbiavimo politikos srityje	24
2. Bendradarbiavimas saugumo ir gynybos politikos srityse	26
2.1. Pasirengimas nuolatiniam Vokietijos Bundesvero brigados dislokavimui Lietuvoje	26
2.2. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas karinių įsigijimų srityje	29
2.3. Lietuvos kariuomenės ir Vokietijos Bundesvero bendradarbiavimas	29
3. Ekonominis bendradarbiavimas	31
3.1. Vokietijos investicijų į Lietuvą pritraukimas, prioritetą teikiant aukštą pridėtinę vertę kuriantiems sektoriams	31
3.2. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo aukštą pridėtinę vertę kuriančio gamybos ir pramonės verslo sektoriuose stiprinimas, eksporto skatinimas	31
3.3. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo gynybos pramonės srityje skatinimas	33
3.4. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo inovacijų ir skaitmenizavimo srityse skatinimas	34
3.5. Žemės ūkio ir maisto produktų eksporto į Vokietiją skatinimas	35
3.6. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo finansų sektoriuje stiprinimas	36

3.7. Vokietijos atvykstamojo turizmo į Lietuvą skatinimas	37
3.8. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas transporto srityje, susisiekimo tarp Lietuvos ir Vokietijos gerinimas	38
3.9. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo energetikos srityje stiprinimas	40
3.10. Efektyvi ekonominė komunikacija Vokietijoje	42
4. Bendradarbiavimas švietimo, mokslo, kultūros ir kt. humanitarinėse srityse, ryšių tarp pilietinių visuomenių stiprinimas	44
4.1. Žmogiškųjų Lietuvos ir Vokietijos pilietinių visuomenių ryšių stiprinimas	44
4.2. Ryšių su Lietuvos diaspora Vokietijoje stiprinimas	46
4.3. Vokiečių kalbos populiarinimas Lietuvoje siekiant didinti vokiškai kalbančių šalies gyventojų skaičių	49
4.4. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo mokslo ir studijų srityje skatinimas	50
4.5. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas kultūros srityje	55
4.6. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas puoselėjant bendrą istorinį paveldą	59

I. Lietuva – Vokietija: Strateginės partnerystės link

Lietuvos ir Vokietijos ryšiai ir bendradarbiavimas pastaruoju metu tampa vis intensyvesni ir apima labai įvairias sritis.

Tiek Lietuvos, tiek Vokietijos viešojoje erdvėje akivaizdžiausia tų ryšių išraiška – Vokietijos ginkluotųjų pajėgų (Bundesvero) *Panzerbrigade 45* dislokavimas Lietuvoje – ne tik reiškia kokybiškai naują Lietuvos ir Vokietijos santykių lygį, bet ir yra ženklus Vokietijos politinės savivokos bei mąstymo pokyčio katalizatorius. Nuolatinis Bundesvero brigados dislokavimas užsienyje pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo – svarbus žingsnis siekiant Vokietijos federalinio kanclerio F. Merzo deklaruoto tikslo paversti Vokietijos Bundesverą stipriausiomis įprastinėmis ginkluotosiomis pajėgomis Europoje.

Ekonominio bendradarbiavimo srityje Vokietija tradiciškai yra viena svarbiausių Lietuvos prekybos partnerių ir stambiausia užsienio investuotoja. Tikėtina, kad į Lietuvą ateinanti Vokietijos Bundesvero brigada ir *Rheinmetall* koncernas dar labiau paskatins Vokietijos verslo domėjimąsi Lietuva.

Visa tai, taip pat geopolitinė padėtis Europoje ir pasaulyje, nulemta agresyvaus Rusijos karo prieš Ukrainą, istoriniai Lietuvos ir Vokietijos ryšiai skatina Vokietijos susidomėjimą Lietuva, o Lietuvos užsienio politikoje ryšiams su Vokietija teikiamas ypatingas statusas palyginti su kitomis valstybėmis.

Šią situaciją būtina išnaudoti plėtojant Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimą įvairiausiose srityse – politikoje, ekonomikoje, moksle ir kultūroje, užtikrinant saugumą ir gynybą, tam, kad Lietuva kuo labiau įsitvirtintų demokratinėje ir vieningoje Europoje.

Siekiant šių tikslų Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2024 m. liepos 24 d. pasitarime pritarė Užsienio reikalų ministerijos parengtoms *Lietuvos santykių su Vokietija strateginėms gairėms* kartu pavesdama Užsienio reikalų ministerijai, bendradarbiaujant su suinteresuotomis valstybės institucijomis ir įstaigomis, kitomis organizacijomis, parengti Lietuvos santykių su Vokietija strateginių gairių įgyvendinimo veiksmų planą, jame numatyti 2025–2027 m. veiksmus ir koordinuoti veiksmų plano įgyvendinimą bei atsiskaitymą už rezultatus¹.

Vykdydama pastarąjį Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimą Užsienio reikalų ministerija glaudžiai bendradarbiaudama su kitomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis parengė *Lietuvos santykių su Vokietija strateginių gairių įgyvendinimo veiksmų 2025–2027 m. planą*² (toliau taip pat – Veiksmų planas), kuris buvo patvirtintas 2025 m. kovo 28 d. Užsienio reikalų ministro įsakymu.

Veiksmų planu buvo siekiama atspindėti ir paskatinti Lietuvos ir Vokietijos ryšius ir bendradarbiavimą įmanomai platesnėse valstybės gyvenimo srityse. Jį sudaro keturios dalys:

1. Politinė – *Bendradarbiavimo užsienio ir Europos Sąjungos politikos srityse plėtra*;
2. Saugumo ir gynybos – *Bendradarbiavimo saugumo ir gynybos politikos srityse plėtra*;
3. Ekonominė – *Ekonominio bendradarbiavimo plėtra*;
4. Humanitarinė – *Bendradarbiavimo švietimo, mokslo, kultūros ir kitose humanitarinėse srityse plėtra, ryšių tarp pilietinių visuomenių stiprinimas*.

Kiekviena šių Veiksmų plano dalių savo ruožtu detalizuojama išskaidant jas į atskirus priemonių segmentus, kurie pasitarnavo atskaitos taškais rengiant šią *Lietuvos santykių su Vokietija strateginių gairių įgyvendinimo veiksmų 2025–2027 m. plano* įgyvendinimo pirmaisiais, 2025 metais, apžvalgą.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 24 d. pasitarimo protokolai Nr. 26.

² *Lietuvos santykių su Vokietija strateginių gairių įgyvendinimo veiksmų 2025–2027 m. planas* patvirtintas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2025 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. V-91.

Vertinant 2025 metus galima teigti, jog ryšiai buvo palaikomi ir praktinis bendradarbiavimas su Vokietija vyko praktiškai visuose Veiksmų plane identifikuotų sričių segmentuose. Bendradarbiavimas ir ryšiai su Vokietija buvo jei ne patys, tai vieni plačiausių ir intensyviausių lyginant juos su Lietuvos santykių su kitomis valstybėmis apimtimi.

Kartu reikia pastebėti, jog ši apžvalga nepajėgia ir nesiekia atspindėti absoliučiai viso Lietuvos ir Vokietijos ryšių ir bendradarbiavimo 2025 m. spektro. Joje pirmiausia pateikiama informacija apie valstybės institucijų ir įstaigų palaikytus ir palaikomus arba jų kuruojamus ir koordinuojamus Lietuvos ir Vokietijos ryšius ir bendradarbiavimą. Tuo tarpu nemažai autonominių statusą turinčių Lietuvos akademinų, mokslo ar kultūros institucijų, taip pat verslo subjektų ryšius ir bendradarbiavimą su Vokietija dažnai mezga ir palaiko savarankiškai, kas lemia, jog informacija apie tai ne visada operatyviai pasiekia valstybės institucijas.

Šiame dokumente taip pat nėra pateikiama jautri su Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimu saugumo ir gynybos srityje susijusi informacija bei informacija apie ekonominius Lietuvos ir Vokietijos ryšius, galinti sudaryti komercinę paslaptį. Šia informacija disponuoja atitinkamos Lietuvos institucijos.

Veiksmų plano įgyvendinimo 2025 m. apžvalgos tikslas – pristatyti Lietuvos santykių su prioritetine valstybe – Vokietija – unikalias apimtis tuo pačiu skatinant naujų bendradarbiavimo galimybių kuo įvairesnėse gyvenimo srityse paiešką.

Politinį Lietuvos – Vokietijos bendradarbiavimą, nors ir pakankamai intensyvių, 2025 m. pirmajame pusmetyje šiek tiek lėtino – ypač parlamentiniu lygiu – 2025 m. vasario 23 d. vykę priešlaikiniai Vokietijos Bundestago rinkimai, o antrajame – pokyčiai Lietuvos vyriausybėje.

Apsikeitimas politiniais vizitais 2025 m. aukščiausios politinės vadovybės lygmenyje laikytinas sėkmingu. Vokietijoje lankėsi Respublikos Prezidentas, surengti 13 ministrų lygio vizitų. Lietuvoje su oficialiu vizitu viešėjo Vokietijos Pirmoji pora, federalinis kancleris, federalinis vicekancleris ir finansų ministras, federalinis vidaus reikalų ministras, net 3 kartus federalinis gynybos ministras. Stokholme vykusio Krymo platformos renginio paraštėse surengtas Seimo Pirmininko ir Vokietijos Bundestago prezidentės susitikimas. Vyko reguliarūs vizitai ir konsultacijos darbinio lygiu derinant šalims aktualius klausimus.

Parlamentiniame lygmenyje dėl objektyvių aukščiau minėtų priežasčių padėtis kiek kita. Greta Seimo narių dalyvavimo konferencijose ir lietuvių bendruomenės renginiuose Vokietijoje surengta tik pora dvišalių Lietuvos parlamentarų – Seimo užsienio reikalų bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų vadovų – vizitų į Vokietiją. Lietuvoje lankėsi Vokietijos Bundestago Vidaus reikalų komiteto bei politinės 5 federalinių žemių parlamentų – Landtagų – delegacijos.

Plėtojant politinį bendradarbiavimą su Vokietija ateityje rekomenduotina daugiau dėmesio skirti parlamentinei ir partinei diplomatijai aktyviai įsitraukiant į ją Lietuvos Respublikos Seimo tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupei ir šakiniams komitetams, megzti ir plėtoti tiesioginius parlamentinius ir vykdomosios valdžios ryšius su Vokietijos federacinėmis žemėmis, plėtoti esamą ir inicijuoti naują vykdomosios valdžios institucijų bendradarbiavimą.

Bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje, kuris dabartinės geopolitinės situacijos Europoje ir pasaulyje akivaizdoje laikytinas prioritetiniu, vyko be žymesnių trikdžių operatyviai sprendžiant išylančius klausimus.

Svarbiausias metų įvykis šioje srityje – 2025 m. gegužės 22 d. Vilniaus Katedros aikštėje įvykusi oficiali Bundesvero brigados *Panzerbrigade 45* inauguracija dalyvaujant Respublikos Prezidentui G. Nausėdai ir Vokietijos federaliniam kancleriui F.Merzui.

Šį bendradarbiavimą būtina toliau tęsti ir stiprinti bei akumuliuoti visų institucijų pastangas, kad iš Lietuvos pusės būtų padaryta viskas, kas reikalinga, kad Vokietijos Bundesvero brigada būtų dislokuota ir pasiektų savo pilną kovinį pajėgumą, kaip numatyta, iki 2027 m. pabaigos.

Panašiai vertintinas ir **bendradarbiavimas plėtojant ekonominius Lietuvos – Vokietijos ryšius**, kurį *būtina tęsti ir stiprinti siekiant glaudesnės abejoms pusėms naudingos ekonomikos ir verslo integracijos kaip atsaką į dabartinėje geopolitinėje situacijoje Lietuvai, Vokietijai ir Europai išskylančius konkurencingumo iššūkius*. Šiame kontekste, taip pat ir Bundesvero brigados dislokacijos Lietuvoje akivaizdoje, itin svarbu toliau gerinti oro junglumą su atskirais Vokietijos regionais.

Plėtojant **Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimą ir ryšius humanitarinėje srityje bei tarpžmogiškuosius kontaktus** susiduriama bene su daugiausia iššūkių, kurių pagrindinė priežastis – nepakankamas Lietuvos žinomumas Vokietijoje, ką parodė 2025 m. lapkričio mėn. Vokietijoje atliktas tyrimas. Viena iš tyrimo išvadų yra tai, jog Lietuvos įvaizdis Vokietijoje stipriai formuojamas per geopolitinio saugumo ir rusijos kontekstą, o ne per vidines šalies savybes.

Būsimieji *Lietuvos metai Vokietijoje* – viena iš gerų galimybių padidinti šį žinomumą. Naudojantis tuo, kad Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai ir Vokietijos Bundesvero brigados galutinis dislokavimas Lietuvoje 2027 m. objektyviai skatins Vokietijos žiniasklaidos ir visuomenės dėmesį Lietuvai, būtų tikslinga šį dėmesį dar labiau sustiprinti *Lietuvos metų Vokietijoje* renginiais. Tam *Lietuvos metų Vokietijoje renginius siūlytina koncentruoti į 2027 m. atitinkamai pagal galimybes peržiūrint jiems numatytų lėšų planavimą*. Tai sukurtų Lietuvos pristatymui Vokietijoje palankią sinergiją, kuria būtų tikslinga pasinaudoti tokiu būdu užtikrinant efektyvesnę Lietuvos pristatymą Vokietijoje.

Taip pat rekomenduotina planuojant Lietuvos politinės vadovybės ir Vyriausybės narių apsilankymus Vokietijoje, vizitų darbotvarkėse numatyti renginius, kurie prisidėtų prie Lietuvos žinomumo Vokietijoje didinimo.

Kita kliūtis didesniai Lietuvos ir Vokietijos suartėjimui yra nepakankamos Lietuvos gyventojų vokiečių kalbos žinios. Mokyklose vokiečių kalba populiarėja. 2024-2025 mokslo metais jos kaip antrosios užsienio kalbos mokėsi 24,2%, o 2025-2026 mokslo metais mokosi 27,03% mokinių, tačiau to neužtenka, nes, įvairiais vertinimais, antrajai užsienio kalbai skiriamų valandų skaičius yra nepakankamas siekiant pasiekti funkcinį kalbos mokėjimo lygį.

Lietuvos dydžio valstybėms jų gyventojų specialybės žinios ir kompetencija, papildytos užsienio kalbų žiniomis, yra esminis instrumentas užtikrinant valstybės ir jos gyventojų konkurencingumą šiuolaikiniame globaliame pasaulyje, todėl *mokyklose reikėtų ženkliai sustiprinti antrosios užsienio kalbos mokymą, sulyginant pastarajai skirtų valandų skaičių su pirmosios užsienio kalbos mokymui skirtomis valandomis bei skatinti vokiečių kalbos mokymąsi*.

Atskirai pažymėtinas Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas mokslo srityje. Lietuvos ir Vokietijos mokslininkai aktyviai bendradarbiauja vykdydami bendrus projektus ir plėtodami akademinius ryšius. Tačiau šį bendradarbiavimą galima dar labiau sustiprinti užtikrinant nuoseklesnę mokslo diplomatijos ekosistemos veikėjų, įskaitant ir valstybines institucijas, koordinaciją bei informacijos dalijimąsi. Toks poreikis pabrėžiamas tiek Europos Komisijos pasiūlyme dėl ES mokslo diplomatijos rekomendacijų, tiek dabar rengiamose nacionalinėse Lietuvos mokslo diplomatijos gairėse.

Siekiant labiau struktūruoti ir plėtoti bendradarbiavimą su Lietuvos strateginiais partneriais, o ypač Vokietija, mokslo srityje, siūlytina apsvarstyti galimybę įsteigti tarpinstitucinę darbo grupę mokslo diplomatijos veiklų koordinavimui.

1. Bendradarbiavimas užsienio ir Europos Sąjungos politikos srityse

1.1. Lietuvos ir Vokietijos strateginės partnerystės formalizavimas³

Pabrėžiant intensyvėjančius ir besiplečiančius šalių ryšius ir bendradarbiavimą, klausimas dėl galimo Lietuvos ir Vokietijos strateginės partnerystės formalizavimo pasirašant atitinkamą politinę deklaraciją bei dėl tarpvyriausybinių Lietuvos ir Vokietijos konsultacijų galimybės buvo aptariamas 2025 m. balandžio 8 d. Vilniuje vykusiose Užsienio reikalų ministerijos Europos dvišalio ir regioninio bendradarbiavimo grupės vadovo M. Gudyno konsultacijose su Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos generaliniu direktoriumi Europos reikalams Ch. Wolfrumu.

Ch. Wolfrumo siūlymu, dabartiniame Lietuvos ir Vokietijos santykių etape prioritetas kol kas turėtų būti teikiamas ne santykių formalizavimui priimant naujus dokumentus, bet tolesnei praktinei dvišalių ryšių ir atskirų valdžios institucijų kontaktų plėtrai bei jų intensyvinimui, nes tai leistų operatyviai spręsti bendradarbiaujant kylančius konkrečius klausimus.

Tas pats argumentas dėl institucijų praktinių dvišalių ryšių stiprinimo pirmumo taikytinas ir siūlymo dėl tarpvyriausybinių konsultacijų. Vokietija tarpvyriausybines konsultacijas laiko labiau išimtimi, jos vyksta retai ir su minimaliu valstybių skaičiumi, o jų organizavimas itin sudėtingas, nes tenka suderinti intensyvias nemažo skaičiaus ministrų darbotvarkes.

1.2. Reguliarūs Lietuvos ir Vokietijos aukščiausiosios politinės vadovybės dvišaliai vizitai, susitikimai ir konsultacijos aktualiais politiniais klausimais⁴

Priešlaikiniai Vokietijos Bundestago rinkimai 2025 m. vasario 23 d., iki jų vykusį rinkimų kova, po to – derybos dėl valdančiosios koalicijos sudarymo, naujai išrinkto Vokietijos Bundestago vadovybės, komitetų ir komisijų formavimo bei Vokietijos federalinės vyriausybės sudarymo procesai, taip pat Lietuvos Vyriausybės politiniai pokyčiai antroje metų pusėje, neišvengiamai lėmė ir 2025 m. santykinai mažesnę politinių Lietuvos ryšių su Vokietija intensyvumą ir kiek pavėlintą kai kurių Veiksmų plane numatytų priemonių, ypač aukščiausiojo politinio bei parlamentinio lygmens, įgyvendinimą.

Nuo 2024 m. spalio 13 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų ir naujos (Dvidešimtosios) Vyriausybės sudarymo iki 2025 m. pabaigos įvyko šie Lietuvos aukščiausiosios politinės vadovybės ir Vyriausybės narių vizitai ir susitikimai su Vokietijos partneriais bei konsultacijos aktualiais politiniais klausimais:

Lietuvos pusės vizitai Vokietijoje:

- 2024 m. gruodžio 16 d. – krašto apsaugos ministrės **D. Šakalienės** prisistatymo vizitas Berlyne. Susitikimai su Vokietijos federaliniu gynybos ministru B. Pistoriusu, Federalinės užsienio reikalų ministerijos valstybės ministru T. Lindneriu, Vokietijos karinių ir saugumo institucijų bei gynybos pramonės atstovais. Pasirašytas tankų „Leopard 2“ įsigijimo patvirtinimas.
- 2025 m. sausio 16–19 d. – žemės ūkio ministro **I. Hofmano** oficialus vizitas Berlyne. Dalyvavimas parodoje „Žalioji savaitė“, kur Lietuvos stende įvyko trumpas susitikimas su Vokietijos federaliniu maisto ir žemės ūkio ministru, Bavarijos federacinės žemės parlamento – Landtago Federacijos ir Europos reikalų komiteto nariais.
- 2025 m. sausio 20 d. – užsienio reikalų ministro **K. Budrio** prisistatymo vizitas Berlyne. Susitikimai su Vokietijos federaline užsienio reikalų ministre A. Baerbock, federalinio kanclerio

³ Šaltinis: URM.

⁴ Šaltiniai: LRP, LRS, EIM, EM, FM, KAM, URM, VRM, Ambasada.

patarėju užsienio ir saugumo politikos klausimais J. Plötneriu, surengta diskusija su Vokietijos politinės minties centrų atstovais.

- 2025 m. vasario 14–16 d. – Respublikos Prezidento **G. Nausėdos**, užsienio reikalų ministro **K. Budrio** ir krašto apsaugos ministrės **D. Šakalienės** dalyvavimas tradicinėje kasmetinėje Miuncheno saugumo politikos konferencijoje.
- 2025 m. vasario 15 d. – Respublikos Prezidento **G. Nausėdos** ir pirmosios ponios D. Nausėdienės apsilankymas Vasario 16-osios gimnazijoje Hiutenfelde Lietuvos valstybės atkūrimo dienos išvakarėse.
- 2025 m. kovo 6–7 d. – užsienio reikalų ministro **K. Budrio** darbo vizitas Miunchene. Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Miunchene su apygarda Vokietijos Bavarijos ir Badeno-Viurtembergo federacinėse žemėse atidarymas kartu su Bavarijos valstybės ministru Europos ir tarptautiniams reikalams E. Beißwengeriu. Dalyvavimas Lietuvos ir Vokietijos forumo konferencijoje Miunchene.
- 2025 m. kovo 18 d. – energetikos ministro **Ž. Vaičiūno** darbo vizitas Berlyne. Dalyvavimas ir pranešimas 11-ojoje Berlyno energetinės transformacijos dialogo konferencijoje (*11th Berlin Energy Transition Dialogue 2025*). Susitikimai su Vokietijos federalinės ekonomikos ir energetikos ministerijos parlamentiniu valstybės sekretoriumi S.Wenzeliu, Vokietijos pajėgumų skirstymo operatoriaus *50 Hertz*, Vokietijos energetikos agentūros *Dena* atstovais.
- 2025 m. birželio 23–24 d. – ekonomikos ir inovacijų ministro **L. Savicko** darbo vizitas Berlyne. Dalyvavimas ir pranešimas Vokietijos pramonės konferencijoje *Tag der Industrie 2025*, susitikimai su Vokietijos federaline ekonomikos ir energetikos ministre K. Reiche, kompanijų *Amazon*, *TUI AG*, *Black Semiconductor* atstovais.
- 2025 m. rugsėjo 2–3 d. – laikinai einančio pareigas kultūros ministro **Š. Biručio** darbo vizitas Berlyne. Susitikimas su Vokietijos federalinės vyriausybės įgaliotiniu kultūrai ir medijoms, valstybės ministru W. Weimeriu. Aptarta Lietuvos metų Vokietijoje ir Vokietijos metų Lietuvoje iniciatyva.
- 2025 m. lapkričio 3 d. – ekonomikos ir inovacijų ministro **E. Grikšo** darbo vizitas Berlyne. Dalyvavimas Vokietijos federalinės ekonomikos ir energetikos ministerijos surengtoje ES ministrų konferencijoje *Friends of Industry*, susitikimai su *Rheinmetall*, *Merck*, kitų Vokietijos įmonių atstovais.
- 2025 m. lapkričio 25–28 d. – ekonomikos ir inovacijų ministro **E. Grikšo** darbo vizitas Brėmene ir Brėmerhafene. Dalyvavimas Europos kosmoso agentūros Ministrų tarybos posėdyje, susitikimai su kosmoso pramonės įmonės *OHB SE*, Brėmeno Pramonės ir prekybos rūmų, logistikos grupės *BLG Logistics Group*, kitų Vokietijos įmonių atstovais.
- 2025 m. lapkričio 17–19 d. – užsienio reikalų ministro **K. Budrio** darbo vizitas Berlyne. Susitikimai su Vokietijos federaliniu užsienio reikalų ministru J. Wadephulu, federalinio kanclerio patarėju užsienio ir saugumo politikai G. Sautteriu, Vokietijos politinės minties centrų atstovais. Dalyvavimas ir pranešimas kasmetinės tradicinės Berlyno saugumo konferencijos sesijoje *THE NORTH: From the Baltics to the Arctic circle: Threat, risks and their mitigation*.
- 2025 m. lapkričio 24 d. – Seimo pirmininko **J. Oleko** susitikimas su Vokietijos Bundestago prezidentu J. Klöckner Stokholme vykusiame Krymo platformos parlamentų vadovų susitikime.
- 2025 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 2 d. – užsienio reikalų ministro **K. Budrio** vizitas Vokietijoje, Bavarijoje. Dalyvavimas Elmau vykusiame uždaroje Miuncheno saugumo konferencijos strateginio forumo diskusijoje *Munich Strategy Retreat Elmau 2025* ir pasisakymas diskusijoje

tema *Germany and Europe (to be) Rearmed: from Promise to Practice*. Susitikimai su Bavarijos parlamento Federacijos, Europos ir regioninių klausimų komiteto nariais, Vokietijos Bundesvero universiteto Miunchene bendruomene.

Vokietijos pusės vizitai Lietuvoje:

- 2025 m. sausio 22 d. – Vokietijos federalinio gynybos ministro **B. Pistoriuso** vizitas Vilniuje. Susitikimai su Respublikos Prezidentu G. Nausėda ir krašto apsaugos ministre D. Šakaliene.
- 2025 m. gegužės 22 d. – Vokietijos federalinio kanclerio **F. Merzo** ir federalinio gynybos ministro **B. Pistoriuso** vizitas Lietuvoje. Dalyvavimas Vilniuje, Katedros aikštėje, vykusiame Vokietijos Bundesvero brigados *Panzerbrigade 45* inauguracijos renginyje. Susitikimas su Respublikos Prezidentu G. Nausėda. Tai buvo vienas pirmųjų naujojo Vokietijos federalinio kanclerio F. Merzo užsienio vizitų (po vizitų Paryžiuje, Varšuvoje, Briuselyje, Kijeve, Europos politinės bendrijos viršūnių susitikimo Tiranoje bei Romoje ir Vatikane – popiežiaus Leono XIV inauguracijoje).
- 2025 m. liepos 6–7 d. – Vokietijos federacijos prezidento **F.-W. Steinmeierio** ir Vokietijos pirmosios ponios E. Büdenbender oficialus vizitas Lietuvoje. Dalyvavimas Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) ir Tautiškos giesmės dienos minėjimo renginiuose. Susitikimai su Respublikos Prezidentu G. Nausėda, Ministru Pirmininku G. Palucku, krašto apsaugos ministre D. Šakaliene, apsilankymas Klaipėdoje ir Nidoje.
- 2025 m. liepos 28–29 d. – Vokietijos federalinio vicekanclerio ir federalinio finansų ministro **L. Klingbeilo** vizitas Lietuvoje. Susitikimai su Respublikos Prezidentu G. Nausėda, krašto apsaugos ministre D. Šakaliene, trijų Baltijos valstybių finansų ministrais – Lietuvos R. Šadžiumi, Estijos J. Ligiū ir Latvijos A. Ašeradeniu.
- 2025 m. rugsėjo 29 d. – Vokietijos federalinio gynybos ministro **B. Pistoriuso** vizitas Lietuvoje, Rukloje. Susitikimas su krašto apsaugos ministre D. Šakaliene. Dalyvimas NATO logistinės paramos aikštelės Rukloje atidaryme.
- 2025 m. rugsėjo 30 d. – Vokietijos federalinės gynybos ministerijos valstybės sekretoriaus **N. Hilmerio** ir politikos direktoriaus **J. Wiecko** vizitas Vilniuje Vokietijos mokyklos ir darželio atidarymo ceremonijos proga. Krašto apsaugos ministrės **D. Šakalienės** susitikimas su valstybės sekretoriumi **N. Hilmeriu** ir Krašto apsaugos ministerijos politikos direktoriaus V. Urbelio susitikimas su J. Wiecku.
- 2025 m. spalio 28 d. – Vokietijos federalinio vidaus reikalų ministro **A. Dobrindto** vizitas Lietuvoje. Susitikimas su vidaus reikalų ministru V. Kondratovičiumi, apsilankymas Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje, kovos su oro ir kitomis naujosiomis grėsmėmis aptarimas, kritinės infrastruktūros apsaugos ir atsparumo hibridinėms atakoms klausimai.
- 2025 m. lapkričio 4 d. – Vokietijos federalinės gynybos ministerijos valstybės sekretoriaus **N. Schmido** vizitas Lietuvoje *Rheinmetall* koncerno gamyklos Baisogaloje pamatų kapsulės įkasimo proga. Renginio metu laikinasis krašto apsaugos ministras **V. Kondratovičius** susitiko su valstybės sekretoriumi **N. Schmidu** ir *Rheinmetall* koncerno vadovu **A. Pappergeriu**.

Svarbesni renginiai:

- 2025 m. kovo 28 d. – Berlyno Amerikos akademija iškilmingoje ceremonijoje 2024-ųjų Henrio A. Kissingerio premiją už žymų indėlį į transatlantinių santykių puoselėjimą įteikė 2024 m.ėjusioms pareigas trijų Baltijos valstybių ministrėms pirmininkėms – Latvijos E. Silinai, Estijos K. Kallas ir Lietuvos **I. Šimonytei**. I. Šimonytei negalėjus dalyvauti asmeniškai, jai skirtą premiją priėmė ambasadorius Vokietijoje G. Puodžiūnas.

- 2025 m. balandžio 12 d. – **Körberio fondas**, vienas didžiausių ir žinomiausių privačių Vokietijos fondų, kaip savo tikslą deklaruojantis tarptautinio dialogo skatinimą, Vilniuje surengė tradicinį tarptautinį išvažiuojamąjį 187-ąjį Bergedorfo forumą *Defending Peace: The Future of Deterrence and Resilience*. Forume dalyvavo ir pasisakė užsienio reikalų ministras **K. Budrys** ir krašto apsaugos ministrė **D. Šakalienė**.

Šalies politinės vadovybės ir ministerijų, ypač Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų, vadovų reguliarius bendradarbiavimas su Vokietijos partneriais vyko ir vyksta taip pat ir bendrų Europos Sąjungos, NATO ir kitų daugiašalių renginių **daugiašaliuose takeliuose** (*multilateral track*), siekiant konsultuotis ir derinti pozicijas aktualiais klausimais.

Kaip pavyzdį galima paminėti bendru Lietuvos ir Vokietijos vidaus reikalų ministrų sutarimu į 2025 m. gruodžio 8–9 d. Vidaus reikalų tarybos darbotvarkę įtrauktą ir aptartą klausimą dėl dronų ir kitų bepiločių orlaivių keliamų saugumo grėsmių dabartinės geopolitinės situacijos kontekste.

Tradicinis **Vokietijos ir Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrų susitikimas pagal formulę 3+1** 2025 m. nebuvo surengtas, nepavykus suderinti šalių užsienio reikalų ministrų darbotvarkių. Kita vertus, šie pradiniu atkurto Lietuvos valstybingumo įtvirtinimo laikotarpiu buvę itin svarbūs politiniu požiūriu susitikimai pastaraisiais metais, itin suintensyvėjus dvišalei Lietuvos ir Vokietijos darbotvarkei, praranda savo pridėtinę vertę palyginti su dvišaliais Lietuvos ir Vokietijos susitikimais bei konsultacijomis.

Pasibaigus tiek Vokietijoje, tiek Lietuvoje gausių vidaus politinių pokyčių atnešusiems 2025-iesiems tikėtina, kad šalių aukščiausiųjų politinių vadovybių lygmens dvišaliai kontaktai bus aktyvesni.

Kol buvo renkama informacija šiai ataskaitai, 2026 m. sausio mėn. jau įvyko Respublikos Prezidento **G. Nausėdos**, Ministrės Pirmininkės **I. Ruginienės**, krašto apsaugos ministro **R. Kauno** vizitai Vokietijoje. Lietuvoje apsilankė Vokietijos federalinis užsienio reikalų ministras **J. Wadephulas**.

Aukščiausiuoju politiniu lygmeniu planuojama dalyvauti 2026 m. vasario mėn. vyksiančioje tradicinėje Miuncheno saugumo konferencijoje. Lapkričio mėn. numatomas Respublikos Prezidento **G. Nausėdos** oficialus vizitas į Vokietiją, derinamas prie tradicinės Berlyno saugumo konferencijos, kurios partnerė bus Lietuva. Taip pat derinamas Vokietijos Bundestago prezidentės **J. Klöckner** vizitas į Lietuvą. Planuojami Lietuvos užsienio reikalų, krašto apsaugos, kitų ministrų vizitai į Vokietiją.

1.3. Parlamentinės ir partinės diplomatijos, glaudesnių Lietuvos Respublikos Seimo ir Lietuvos politinių partijų ryšių su Vokietijos Bundestagu ir federacinių žemių parlamentais bei pagrindinėmis Vokietijos politinėmis partijomis, asmeninių Lietuvos ir Vokietijos politikų ir visuomenės veikėjų ryšių Vokietijos Federacijos ir federacinių žemių lygmenimis skatinimas⁵

Jau minėti 2025 m. Lietuvoje ir Vokietijoje vykę vidaus politiniai procesai neišvengiamai sulėtino dvišalį bendradarbiavimą parlamentiniu ir partijų lygmenimis.

Dėl šių priežasčių Lietuvos parlamentinės diplomatijos dėmesys Vokietijai buvo aktyvesnis 2025 m. pradžioje ir pabaigoje. Vokietijos federalinio lygmens parlamentinių vizitų į Lietuvą vyko minimaliai, bet lankėsi net keturios aukšto rango federacinių žemių delegacijos.

Vokietijos Bundestago Parlamentinė draugystės su Baltijos valstybėmis grupė susiformavo tik 2025 m. pabaigoje. Jos pirmininke išrinkta asmeniškai Lietuvai simpatizuojanti Vokietijos socialdemokratų partijai priklausanti Bettina Hagedorn, kurios sūnus, kaip teigiama, kurį laiką yra gyvenęs Vilniuje.

⁵ Šaltinis: LRS, URM, Ambasada.

LR Seimo Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupė 2026 m. planuoja delegacijos vizitą į Vokietiją.

Delegacijos vizitą į Vokietiją 2026 m. taip pat planuoja ir Seimo Europos reikalų komitetas. Komiteto pirmininko pavaduotojas R. Baranovas 2025 m. spalio 5–6 d. Taline vyksiamame Šiaurės ir Baltijos šalių, Vokietijos ir Lenkijos parlamentų Europos reikalų komitetų pirmininkų susitikime dėl to sutarė su Vokietijos Bundestago Europos reikalų komiteto pirmininku A. Hofreiteriu.

LR Seimo delegacijų ET, ESBO, NATO parlamentinėse asamblėjose nariai rengiantis asamblėjų sesijoms ir jų metu glaudžiai bendradarbiauja su atitinkamų Vokietijos Bundestago delegacijų nariais derinant pozicijas ir planuojant bendrus veiksmus.

Siekiant plėtoti tarpparlamentinius Lietuvos ir Vokietijos ryšius, LR Seime buvo įsteigta Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinio atstovo Vokietijos Federacinėje Respublikoje pareigybė. Nuolatine atstove paskirta Seimo kanceliarijos darbuotoja Liucija Schulte-Ebbert 2025 m. lapkričio 3 d. pradėjo darbą Berlyne.

2025 m. lapkričio 16–18 d. jau antrą kartą bendromis Seimo, Užsienio reikalų ministerijos ir ambasados Berlyne pastangomis buvo surengtas Vokietijos Bundestago Krikščionių demokratų sąjungos / Krikščionių socialinės sąjungos, Vokietijos socialdemokratų partijos ir Aljanso'90 / Žaliųjų frakcijų politinių patarėjų informacinis vizitas Vilniuje. Vizito metu susitikimuose Seime, Vyriausybės kanceliarijoje, Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijose buvo pristatytos Lietuvos užsienio ir saugumo politikos aktualijos. Seime surengti susitikimai su Užsienio reikalų ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų bei Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupės nariais. Taip pat, siekiant plėsti partijų bendradarbiavimą, įvyko atskiri susitikimai su Seimo atitinkamų giminingų frakcijų atstovais. Vokietijos Bundestago politinių patarėjų informacinių vizitų tradiciją planuojama tęsti.

Lietuvos parlamentarų vizitai Vokietijoje:

- 2025 m. sausio 17–18 d. – Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas **G. Jeglinskas** dalyvavo Miuncheno *Dld Media GmbH* globalaus konferencijų tinklo *DLD Munich 25* konferencijoje, skirtoje virsmo technologijų, dirbtinio intelekto ir robotikos pritaikymui gynybos ir saugumo poreikiams.
- 2025 m. vasario 14–16 d. – Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas **G. Jeglinskas** ir Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas **Ž. Pavilionis** dalyvavo tradicinėje kasmetinėje Miuncheno saugumo politikos konferencijoje.
- 2025 m. vasario 20–23 d. – Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkė, Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupės pirmininkė **V. Aleknavičienė** dalyvavo Vasario 16-osios gimnazijos 75-mečio jubiliejaus ir Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimo renginiuose Hiutenfelde, susitiko su Vokietijos Bundestago Parlamentinės ryšių su Baltijos šalimis grupės pirmininku P. Heidtu, Heseno federacinės žemės parlamento – Landtago atstovais.
- 2025 m. kovo 6–7 d. – Seimo narių delegacija dalyvavo Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Miunchene atidaryme, Lietuvos ir Vokietijos forumo konferencijoje.
- 2025 m. kovo 6–7 d. – Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas, Tarpparlamentinės ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupės narys **J. Sabatauskas** Hamburgo lietuvių bendruomenės kvietimu dalyvavo Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjime Hamburge ir susitiko su Hamburgo parlamento (*Bürgerschaft*) – nariu S. Schumacheriu.
- 2025 m. spalio 8–10 d. – Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas **Ž. Pavilionis** kartu su tarptautinės parlamentarų iniciatyvos *United4Ukraine* (U4U) nariais lankėsi Berlyne, susitiko su Vokietijos Bundestago Užsienio reikalų, Gynybos, Europos reikalų komitetų

pirmininkais, taip pat su Federalinės kanceliarijos, federalinių užsienio reikalų ir gynybos ministerijų atstovais.

- 2025 m. gruodžio 1–3 d. – Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos bei Užsienio reikalų komitetų pirmininkai **R. Sinkevičius** ir **R. Motuzas** bei pavaduotojai **L. Kasčiūnas** ir **Ž. Pavilionis** lankėsi Berlyne. Įvyko susitikimai su Vokietijos Bundestago Gynybos komiteto pirmininku T. Rówekampu, Užsienio reikalų komiteto Krizių valdymo pakomitečio atstovais, Krikščionių demokratų sąjungos / Krikščionių socialinės sąjungos, Vokietijos Socialdemokratų partijos, Aljanso'90 / Žaliųjų frakcijų nariais, Tarpparlamentinių ryšių su Baltijos šalimis grupės pirmininko pavaduotoju L. Rohweriu, Federalinės užsienio reikalų ministerijos valstybės ministru F. Hahnu ir Federalinės gynybos ministerijos parlamentiniu sekretoriumi N. Schmidu.

Vokietijos politinių delegacijų vizitai Lietuvoje:

- 2025 m. kovo 14–15 d. – Šlėzvingo–Holšteino federacinės žemės parlamento **Landtago Seniūnų tarybos** vizitas Vilniuje kelionės trijose Baltijos šalyse metu. Surengti susitikimai Seime.
- 2025 m. gegužės 20–22 d. – Heseno federacinės žemės Ministro Pirmininko **B. Rheino** vizitas Vilniuje kartu su federacinės žemės parlamento Landtago Krikščionių demokratų sąjungos frakcijos delegacija. Kartu su Vokietijos federaliniu kancleriu **F. Merzu** ir federaliniu gynybos ministru **B. Pistoriusu** dalyvavo Vokietijos Bundesvero brigados Lietuvoje *Panzerbrigade 45* inauguracijoje, susitiko su Ministru Pirmininku G. Palucku ir ekonomikos ir inovacijų ministru L. Savicku, surengti susitikimai Seime.
- 2025 m. gegužės 22 d. – Brėmeno federacinės žemės parlamento (*Bürgerschaft*) **Krikščionių demokratų sąjungos frakcijos** delegacijos vizitas Vilniuje. Delegacija dalyvavo Vokietijos Bundesvero brigados Lietuvoje *Panzerbrigade 45* inauguracijoje, susitiko su energetikos ministru Ž. Vaičiūnu, surengti susitikimai Seime.
- 2025 m. spalio 2 d. – Lietuvoje viešėjo Vokietijos Bundestago Vidaus reikalų komiteto delegacija, vadovaujama šio komiteto pirmininko pavaduotojo **D. Seifo**. Delegacija Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje aplankė uždarytą tarptautinį Raigardo pasienio kontrolės punktą. Diskusijos metu aptarti su kovos su neteisėta migracija iššūkiai, geopolitinė situacija bei su modernių technologijų taikymu saugant Europos Sąjungos išorines sienas ir stiprinant jų apsaugą susiję klausimai.
- 2025 m. spalio 15–16 d. – Saksonijos–Anhalto federacinės žemės ministro pirmininko **R. Haseloffo** ir delegacijos vizitas Lietuvoje. Delegacija susitiko su ekonomikos ir inovacijų ministru E. Grikšu, Vokietijos Bundesvero brigados Lietuvoje vadovybe ir kariais, surengti susitikimai Seime.
- 2025 m. lapkričio 19–21 d. – Hamburgo ekonomikos senatorės **M. Leonhardt** ekonominis vizitas Lietuvoje su politine ir verslo delegacija. Delegacija susitiko su Lietuvos ekonomikos ir inovacijų ministru E. Grikšu.

1.4. Tęstinis Lietuvos ir Vokietijos dvišalis politinis dialogas aktualiais užsienio, Europos Sąjungos, saugumo ir gynybos bei kitais politiniais klausimais⁶

Siekiant palaikyti reguliarių Lietuvos ir Vokietijos politinį dialogą ir pristatyti Lietuvos pozicijas užsienio, Europos Sąjungos, saugumo ir gynybos politikos bei kitais aktualiais politiniais klausimais, be susitikimų ir konsultacijų valstybių vadovų, vyriausybiniame ir parlamentiniame lygmenyse buvo siekiama išnaudoti ir tokias galimybes kaip interviu ir neformalus (*out-of-record*) pokalbiai su

⁶ Šaltinis: KAM, URM, VRM, Lmuit, Ambasada.

Vokietijos žiniasklaidos priemonių atstovais, diplomatų ir pareigūnų darbo lygmens susitikimai, dvišalės ir daugiašalės konsultacijos, bendradarbiavimas su Vokietijos nevyriausybinėmis organizacijomis ir politinės minties centrais.

Vokietijos *Zeitenwende* (laikmečio lūžis), kaip reakcija į agresyvų Rusijos karą prieš Ukrainą, taip pat susitarimas dėl nuolatinio Vokietijos Bundesvero brigados dislokavimo Lietuvoje, žymiai padidino Vokietijos žiniasklaidos priemonių domėjimąsi Lietuva ir kitomis Baltijos valstybėmis. Pastaraisiais metais interviu su Lietuvos politikais ir publikacijos apie Lietuvą, ypač apie Bundesvero brigados dislokavimą, tapo gana dažna tema Vokietijos žiniasklaidoje.

Paminėtini Lietuvos politikų interviu Vokietijos žiniasklaidai:

- 2025 m. vasario 14 d. – Respublikos Prezidento **G. Nausėdos** interviu „Deutsche Welle“ dalyvaujant Miuncheno saugumo konferencijoje saugumo ir gynybos, transatlantinių santykių ir NATO ateities temomis;
- 2025 m. vasario 20 d. – krašto apsaugos ministrės **D. Šakalienės** interviu „Euronews Deutschland“ saugumo politikos ir Europos gynybos temomis;
- 2025 m. balandžio 17 d. – krašto apsaugos ministrės **D. Šakalienės** interviu „Deutsche Welle“ saugumo politikos, Lietuvos gynybos stiprinimo, Rusijos agresijos Ukrainoje ir NATO atsako temomis;
- 2025 m. balandžio 21 d. – krašto apsaugos ministrės **D. Šakalienės** interviu „Der Spiegel“ Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo saugumo ir gynybos politikos srityje temomis;
- 2025 m. gegužės 2 d. – Respublikos Prezidento **G. Nausėdos** interviu „Die Welt“ saugumo politikos ir Lietuvos bendradarbiavimo su Vokietija saugumo srityje temomis;
- 2025 m. birželio 8 d. – Respublikos Prezidento **G. Nausėdos** interviu „Bild“ su išsakyta kritika Vokietijai dėl žadėtų papildomų sankcijų neįgyvendinimo bei pabrėžiant skubios ir nuoseklios paramos Ukrainai būtinybę;
- 2025 m. birželio 23 d. – Respublikos Prezidento **G. Nausėdos** interviu „Deutsche Welle“ apie būtinybę įvykių Irane kontekste išlaikyti dėmesį paramai Ukrainai ir neleisti Rusijai pasinaudoti geopolitine sumaištimi;
- 2025 m. birželio 26 d. – krašto apsaugos ministrės **D. Šakalienės** interviu „Focus“ saugumo politikos, NATO viršūnių susitikimo, gynybos finansavimo, JAV vaidmens ir NATO sutarties 5-ojo straipsnio patikimumo temomis;
- 2025 m. spalio 31 d. – užsienio reikalų ministro **K. Budrio** interviu „Euronews Deutschland“ saugumo politikos, NATO Rytų flango gynybos, kovos su hibridinėmis grėsmėmis temomis;
- 2025 m. lapkričio 20 d. – užsienio reikalų ministro **K. Budrio** interviu „Deutsche Welle“ saugumo politikos, santykių su Rusija ir Baltarusija, Rusijos atgrasymo, Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo saugumo srityje temomis.

Svarbesni Lietuvos ir Vokietijos atstovų dvišaliai susitikimai ir susitikimai daugiašalių konsultacijų bei renginių rėmuose viceministrų ir pareigūnų lygiu:

- 2025 m. sausio 16–17 d. – Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos politikos direktorius **G. Sautteris** dalyvavo tradicinėje kasmetinėje Užsienio reikalų ministerijos rengiamoje saugumo politikos konferencijoje „Sniego susitikimas“;
- 2025 m. kovo 8 d. – Užsienio reikalų ministerijos Rytų kaimynystės politikos departamento direktorius **M. Jakimavičius** dalyvavo Taline, Estijoje, surengtame Baltijos valstybių ir

Vokietijos užsienio reikalų ministerijų Rytų kaimynystės politikos direktorių susitikime pagal formulę 3+1;

- 2025 m. kovo 27 d. – Užsienio reikalų ministerijos politikos direktorius **L. Talat-Kelpša** dalyvavo Berlyne surengtose daugiašalėse 19-os ES ir NATO valstybių politikos direktorių konsultacijose;
- 2025 m. balandžio 8 d. – Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos Europos departamento generalinis direktorius **Ch. Wolfrumas** su darbo vizitu lankėsi Vilniuje. Surengtos konsultacijos su Užsienio reikalų ministerijos Europos Sąjungos departamento direktoriumi **R. Bružilu** ir Europos dvišalio ir regioninio bendradarbiavimo grupės vadovu **M. Gudynu**;
- 2025 m. balandžio 28 d. – Užsienio reikalų ministerijos **Komunikacijos ir kultūrinės diplomatijos departamento Strateginės komunikacijos skyrius** surengė bendrus nuotolinius Lietuvos ir Vokietijos institucijų analitikų mokymus;
- 2025 m. gegužės 12 d. – krašto apsaugos viceministrė **O. Mašalė** lankėsi Berlyne ir susitiko su Vokietijos federalinės gynybos ministerijos valstybės sekretoriumi N. Hilmeriu;
- 2025 m. birželio 3 d. – Lietuvos policijos generalinis komisaras **A. Paulauskas** susitiko su Vokietijos federalinės kriminalinės policijos delegacija. Buvo aptartas Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas nusikaltimų tyrimo ir kovos su tarptautiniu nusikalstamumu srityse, pabrėžta, kad Vokietija yra viena svarbiausių Lietuvos policijos strateginių partnerių, ypač bendrų tyrimų, operacijų ir ekspertinio bendradarbiavimo srityse;
- 2025 m. birželio 10 d. – Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas nacionalinio saugumo klausimais **D. Matulionis** Berlyne susitiko su Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretoriumi G. von Geyru;
- 2025 m. liepos 22 d. – užsienio reikalų viceministras **S. Mitkus** su darbo vizitu lankėsi Berlyne. Surengti susitikimai su Vokietijos federalinio kanclerio vyriausioju patarėju Europos politikos klausimams M. Claußu, Federalinės užsienio reikalų ministerijos valstybės ministru Europai G. Krichbaumu ir Federalinės ekonominio bendradarbiavimo ir vystymosi ministerijos valstybės sekretoriumi N. Annenu;
- 2025 m. rugpjūčio 19 d. – Užsienio reikalų ministerijos politikos direktorius **L. Talat-Kelpša** dalyvavo Rygoje surengtose Baltijos valstybių ir Vokietijos užsienio reikalų ministerijų politikos direktorių konsultacijose pagal formulę 3+1;
- 2025 m. rugsėjo 9 d. – Užsienio reikalų ministerijos Išorinių ekonominių santykių ir ekonominio saugumo departamento ambasadorė ypatingiems pavedimams (skaitmeninei ir technologinei diplomatijai) **L. Viltrakienė** Berlyne susitiko su Vokietijos federalinių Užsienio reikalų bei Skaitmenizacijos ir valstybės modernizavimo ministerijų atstovais;
- 2025 m. rugsėjo 22 d. – Užsienio reikalų ministerijos Europos Sąjungos departamento direktorius **V. Purlys** dalyvavo Berlyne surengtame NB6+2 (Vokietija, Lenkija) ES direktorių susitikime;
- 2025 m. rugsėjo 24 d. – Užsienio reikalų ministerijos Rytų kaimynystės politikos departamento direktoriaus **M. Jakimavičius** Berlyne dalyvavo konsultacijose su Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos Rytų Europos, Kaukazo ir Centrinės Azijos departamento direktoriumi N. Wagneriu;
- 2025 m. rugsėjo 30 d. – Vokietijos federalinės ekonominio bendradarbiavimo ir vystymo ministerijos valstybės sekretorius N. Annenas darbo vizito Vilniuje metu susitiko su užsienio reikalų viceministru **S. Mitkumi**, Centrinės projektų valdymo agentūros atstovais;

- 2025 m. spalio 20–21 d. – Užsienio reikalų ministerijos kanclerė **A. Stakėnienė** darbo vizito Berlyne metu susitiko su Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos Centrinio (administracinio) generalinio direktorato vadovu P. Gebaueriu ir ministerijos diplomatinės akademijos atstovais;
- 2025 m. lapkričio 12 d. – Užsienio reikalų ministerijos Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono grupės vadovas **R. Šlepavičius** Berlyne susitiko su Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos Azijos ir Ramiojo vandenynų departamento generaliniu direktoriumi F. Hartmannu ir dalyvavo Berlyno Merkatoriaus Kinijos tyrimų instituto (*Mercator Institute for China Studies, MERICS*) surengtoje konferencijoje *European ChinaConference 2025*;
- 2025 m. lapkričio 12 d. – Vilniuje surengtos Vokietijos ir Baltijos valstybių užsienio reikalų ministerijų **saugumo politikos direktorių konsultacijos** pagal formulę 3+1, kuriose dalyvavo Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos saugumo politikos direktorė A. Klussmann;
- 2025 m. lapkričio 12–14 d. – Vilniuje surengtas NATO valstybių užsienio reikalų ministerijų **saugumo politikos direktorių susitikimas**, kuriame dalyvavo Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos saugumo politikos direktorė A. Klussmann;
- 2025 m. lapkričio 25 d. – Vokietijos federalinės užsienio reikalų ministerijos valstybės ministras F. Hahnas darbo vizito Vilniuje metu susitiko su užsienio reikalų viceministre **A. Plepyte**;
- 2025 m. gruodžio 8 d. – krašto apsaugos viceministrai **T. Godliauskas** ir **B. Bieliauskas** susitiko su Vokietijos federalinės gynybos ministerijos parlamentiniu valstybės sekretoriumi S. Hartmannu jo vizito Vilniuje metu.

Siekiant pristatyti Lietuvos nuostatas aktualiomis užsienio ir Europos bei saugumo ir gynybos politikos temomis taip pat buvo aktyviai dirbama su Vokietijos nevyriausybinių organizacijų ir kitų politinės minties centrų ekspertų bendruomene.

Svarbesni Lietuvos Respublikos ambasados Berlyne iniciatyva arba ambasadai aktyviai prisidedant kartu su Vokietijos politinės minties centrais organizuoti renginiai:

- 2025 m. sausio 20 d. – užsienio reikalų ministro K. Budrio vizito Berlyne metu surengtas susitikimas ir diskusija su Vokietijos politinės minties centrų – Bertelsmano fondo, Federalinės saugumo politikos akademijos (*Bundesakademie für Sicherheitspolitik, BAKS*), Mokslo ir politikos fondo (*Stiftung Wissenschaft und Politik, SWP*), Vokietijos užsienio politikos draugijos (*Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik, DGAP*), Globaliosios viešosios politikos instituto (*Global Public Policy Institute, GPPi*), Demokratinės strategijos iniciatyvos (*Democratic Strategy Initiative, DSI*) – atstovais;
- 2025 m. kovo 27 d. – Lietuvos ambasados koordinuoto buv. Estijos Prezidento T. Ilveso ir buv. Lietuvos užsienio reikalų ministro G. Landsbergio vizito Berlyne metu ambasadoje surengta apskritojo stalo „Išminčių“ diskusija su užsienio politikos ekspertais Baltijos jūros valstybių tarybos (BJVT) reformos klausimu;
- 2025 m. gegužės 7 d. – bendradarbiaujant Lietuvos ambasadai, Lietuvos Geopolitikos ir saugumo studijų centrui (GSSC) ir vienam įtakingiausių Kinijos tyrimų centrų Europoje – Merkatoriaus Kinijos tyrimų institutui (MERICS) Berlyne surengta ekspertinė apskritojo stalo diskusija Kinijos informacinės įtakos Baltijos valstybėse tema, dalyvaujant Vokietijos vyriausybinių ir nevyriausybinių institucijų, akademinės bendruomenės ir diplomatinio korpuso atstovams. Renginio metu pristatyta GSSC kartu su Latvijos ir Estijos partneriais parengta studija apie Kinijos informacinę įtaką Baltijos šalyse;

- 2025 m. birželio 10 d. – surengtas Respublikos Prezidento vyriausiojo patarėjo, Nacionalinio saugumo grupės vadovo D. Matulionio susitikimas su *German Marshall Fund* viceprezidente C. Major;
- 2025 m. spalio 8 d. – Lietuvos ambasados kartu su vienu didžiausių Vokietijos politinės minties centrų – Vokietijos užsienio politikos draugija (*Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik*, DGAP) surengta apskritojo stalo diskusija *Ukraine und European Security Under Pressure: How to Act Now*. Renginyje dalyvavo tarptautinės parlamentarų iniciatyvos *United4Ukraine* (U4U) nariai, Vokietijos Bundestago, vyriausybinių institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir diplomatinio korpuso atstovai;
- 2025 m. spalio 9 d. – Lietuvos ambasados kartu su Vokietijos baltų ateities fondu (*Deutsch-Baltische Zukunftsstiftung*) ir Jaunųjų vokiečių Atlanto draugija (*Junge Deutsche Atlantische Gesellschaft*, DAG) surengta apskritojo stalo diskusija paramos Ukrainai ir Vokietijos vaidmens užtikrinant NATO Rytų flango saugumą temomis, kurioje dalyvavo tarptautinės parlamentarų iniciatyvos *United4Ukraine* (U4U) nariai, Vokietijos Bundestago, federalinių Užsienio reikalų ir Gynybos ministerijų atstovai;
- 2025 m. lapkričio 18 d. – Lietuvos ambasados surengtas užsienio reikalų ministro K. Budrio susitikimas – diskusija su *German Marshall Fund* (GMF) viceprezidente C. Major ir iniciatyvos *European Defence in a New Age* (EDINA) direktoriumi Ch. Möllingu.

Pabrėžtina aktyvi Lietuvos Geopolitikos ir saugumo studijų centro veikla Vokietijoje. Centras jau ne vienus metus vykstant Miuncheno saugumo konferencijai organizuoja gretutinius renginius, kuriuose pristato Lietuvos pozicijas aktualiais užsienio, saugumo ir gynybos politikos klausimais. 2025 m. taip pat nebuvo išimtis.

2025 m. vasario 14 d. Geopolitikos ir saugumo studijų centras, bendradarbiaudamas su Estijos Tarptautiniu gynybos ir saugumo centru (*International Centre for Defence and Security*, ICDS) ir Latvijos tarptautinių reikalų institutu (*Latvian Institute of International Affairs*, LIIA), Miuncheno saugumo konferencijos metu surengė gretutinę diskusiją geopolitinės situacijos ir saugumo klausimais, kurioje dalyvavo ir įžvalgomis pasidalijo Respublikos Prezidentas G. Nausėda, Suomijos Prezidentas A. Stubbas, Latvijos Prezidentas E. Rinkēvičius bei NATO generalinio sekretoriaus pavaduotoja R. Sekerinska.

Bendradarbiavimas su Vokietijos politiniais fondais

Dar viena specifinė ir itin svarbi politinio dialogo su Vokietija ir jos visuomene galimybė yra bendradarbiavimas su Vokietijos politiniais fondais.

Bendradarbiavimas su Vokietijos politiniais fondais, ideologiškai siejančiais save su atitinkamomis šalies politinėmis partijomis ir deklaruojančiais kaip savo pagrindinį tikslą visuomenės politinį švietimą, atveria papildomus kelius pasiekti Vokietijos politinių sprendimų priėmėjus ir per bendrus renginius pristatyti Lietuvą Vokietijos politiniam elitui ir visuomenei.

Šie fondai yra vieni svarbiausių Lietuvos Respublikos ambasados Berlyne ir generalinio konsulato Miunchene partnerių bendradarbiaujant su Vokietijos nevyriausybėmis organizacijomis ir politinės minties centrais.

Pavyzdžiui, Vokietijos Krikščionių socialinei sąjungai ideologiškai artimas Hanso Seidelio fondas prisidėjo 2025 m. kovo 7 d. surengiant Lietuvos ir Vokietijos forumo konferenciją Miunchene.

Ne mažiau svarbi, gal net svarbesnė, bendradarbiavimo su politiniais fondais dalis yra Lietuvoje veikiančios fondų atstovybės arba biurai, kuriuos tam tikra prasme galima būtų prilyginti mini diplomatinėms atstovybėms, dirbančioms atitinkamoms Vokietijos politinėms partijoms.

Vokietijos Krikščionių demokratų sąjungai ideologiškai artimas Konrado Adenauerio fondas, Vokietijos socialdemokratų partijai – Friedricho Eberto fondas ir Vokietijos liberalams – Laisvajai demokratų partijai artimas Friedricho Naumano fondas turi savo atstovybes Baltijos valstybėse ir veikia Lietuvoje įnešdami savo indėlį į dvišalių Lietuvos ir Vokietijos valstybinių, politinių ir partinių ryšių skatinimą.

Konrado Adenauerio fondo veiklos prioritetai Lietuvoje yra orientuoti į saugumo politikos dialogo stiprinimą, Lietuvos visuomenės informuotumo apie Vokietiją gilinimą ir *vice versa*.

Siekdamas šių tikslų, fondas prisidėjo organizuojant ir kviečiant pranešėjus iš Vokietijos į tarptautines konferencijas: Lietuvos ir Vokietijos forumą, Vilniaus saugumo forumą, kasmetines Saugumo ir užsienio politikos konferencijas bei Sacharovo konferencijas.

Turėdamas tikslą plačiau informuoti apie Vokietijoje vykstantį politinį diskursą saugumo klausimais, Konrado Adenauerio fondas inicijavo žinomo Vokietijos politologo Carlo Masalos knygos „Jei Rusija nugalės“ leidimą lietuvių kalba, surengė knygos pristatymą visuomenei ir ekspertams.

Reikšminga fondo veiklos dalis yra Vokietijos delegacijų vizitų organizavimas. 2025 m. surengti devyni Vokietijos Bundestago, Heseno ir Hamburgo federacinių žemių parlamentų deputatų, Vokietijos Krikščionių demokratų sąjungos narių vizitai.

Daug dėmesio skirta Vokietijos Bundesvero brigados *Panzerbrigade 45* integracijai Lietuvoje – brigados kariams surengti du politinio ir istorinio švietimo seminarai. Tęstas bendradarbiavimas su Vokietijos žiniasklaida – suorganizuotas *Neue Züricher Zeitung* žurnalisto darbo vizitas Lietuvoje supažindinant su Lietuvos atsparumu ir pasirengimu priimti Vokietijos brigadą.

Taip pat organizuoti renginiai, skirti Vokietijos rinkimams ir politiniams procesams aptarti.

Svarbi ir Konrado Adenauerio fondo partnerystė su Lietuvos organizacijomis bei ministerijomis. Vienas iš pagrindinių partnerių – Europietiškosios dešinės institutas (EDI), su kuriuo surengti trys regioniniai diskusijų renginiai, Imperializmo konferencija ir dviejų dienų seminaras, skirtas Rusijos pavergtų tautų temai. Bendradarbiaujant su Jaunųjų konservatorių lyga (JKL), organizuotas Baltijos šalių jaunųjų konservatorių suvažiavimas Vilniuje.

Friedricho Eberto fondas Lietuvoje nemažai dėmesio skiria socialinėms ir ekonominėms temoms. Fondo prioritetai: demokratijos ateitis, socialinė ir ekologinė transformacija, taika ir saugumas, darbo pasaulio ateitis.

Friedricho Eberto fondo atstovybė Lietuvoje dirba su įvairiomis nevyriausybinėmis jaunimo, moterų, žmogaus teisių organizacijomis, mokslinių tyrimų ir akademinėmis institucijomis. Vieni iš svarbiausių ilgamečių partnerių – profesinės sąjungos.

Reikšmingesni renginiai Lietuvoje 2025 m.: kasmetinis Žmogaus teisių forumas, LGBTQ kasmetinė tarptautinė konferencija, Mažumų problemos Baltijos šalyse (kartu su Vilniaus universitetu ir Kembridžo universitetu), Diskusijų forumas: Ukrainos atstatymas po karo, konferencija žiniasklaidos atstovams apie žurnalistų darbo patirtį Ukrainoje prasidėjus karui.

Parengtos publikacijos: *Distributional justice of Lithuania's pension system; The future of NATO: Lithuania as a pacesetter in terms of defense, determination and defiance against Russia*.

Friedricho Naumano fondas telkiasi į saugumo ir gynybos sektorių. Jo veiklos prioritetai: stiprinti Baltijos šalių ir Vokietijos bendradarbiavimą saugumo ir gynybos politikos srityje, stiprinti pilietinės visuomenės, kariuomenės ir politikos atstovų bendradarbiavimą dislokuojant nuolatinę Vokietijos Bundesvero brigadą Lietuvoje, skatinti inovacijas gynybos srityje ir Ukrainos pasipriešinimo patirčių perėmimą.

Pagrindiniai Friedricho Naumano fondo 2025 m. projektai:

- **Baltic security insights.** Baltijos šalių saugumo ir gynybos ekspertų teikiamos apžvalgos Vokietijos žiniasklaidai Berlyne (partneriai: Lietuvos, Latvijos, Estijos ambasados Vokietijoje);
- Politinio švietimo renginių serija Vokietijos Bundesvero brigados *Panzerbrigade 45* kariams: „*Zeitenwende*: ką mums reiškia karas prieš Ukrainą“;
- Aukšto lygmens tarptautinės konferencijos saugumo ir gynybos politikos temomis (*Beyond Article 5, Defending Baltics, German-Baltic Defense Industry Conference* ir kt.).

Pagrindiniai Friedricho Naumano fondo partneriai – liberaliosios krypties partijos ir institutai Baltijos šalyse, CRI (*Civic Resilience Initiative*), *Locked n Loaded*, Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados Vokietijoje, Lietuvos laisvosios rinkos institutas.

Bendradarbiavimas su Vokietijos fondais ir kitomis organizacijomis remiant Lietuvoje įsikūrusias Rusijos ir Baltarusijos demokratines jėgas

Lietuvoje reziduojantys Vokietijos politiniai fondai ir kai kurios Vokietijos nevyriausybinių sektoriaus organizacijos prisideda prie Lietuvoje organizuojamų Rusijos ir Baltarusijos demokratinų jėgų renginių, skirtų žmogaus teisių ir pilietinės visuomenės padėčiai Rusijoje. Renginiuose, palaikomi taip pat ir Vokietijos fondų bei nevyriausybinių sektoriaus, aktyviai dalyvavo Vokietijoje gyvenantys rusų demokratinės diasporos atstovai.

Lietuvoje 2025 m. vyko nemažai renginių ir įgyvendinta paramos Baltarusijos demokratinėms jėgoms iniciatyvų, prie kurių prisidėjo Konrado Adenauerio fondas, savo atstovybę Baltarusijai šiuo metu įkurdinęs Vilniuje.

Vokietijos ambasadorius Lietuvoje dalyvavo 2025 m. kovo 25 d. Seime minint Baltarusijos laisvės dieną, o ambasados atstovai – Baltarusijos demokratinų jėgų renginiuose ir susitikimuose su buvusiais politiniais kaliniais.

Nors Vokietija valstybės lygmeniu šiuo metu nėra Vilniuje veikiančio Europos humanitarinio universiteto (EHU) finansinė rėmėja, bet kitais būdais, per politinius ir kitus fondus, prisideda prie atskirų renginių organizavimo ir finansavimo. Europos humanitariniame universitete 2025 m. duris iš naujo atvėrė naujai renovuota ir įrengta Konrado Adenauerio auditorija. Konrado Adenauerio fondas taip pat yra įsteigęs, nors ir nedidelių, stipendijų baltarusių studentams, besimokantiems EHU ir kituose Lietuvos universitetuose.

Lietuvos ir Vokietijos muitinių bendradarbiavimas

Kaip vieną iš Lietuvos ir Vokietijos politinio ir ekspertinio dialogo aktualiais klausimais gerosios praktikos pavyzdžių galima būtų paminėti muitinių bendradarbiavimą.

Lietuvos Respublikos muitinė, bendradarbiaudama su Vokietijos muitine, prireikus pastarajai teikė informaciją dėl nustatytos prekių, kurioms taikomos Europos Sąjungos ribojamosios priemonės, išvežimo į Rusiją rizikos tais atvejais, kai prekių siuntėjas buvo Vokietijos įmonė.

Vyko reguliarūs (dažniau nei kartą per mėnesį) muitinės kriminalinės tarnybos pareigūnų susitikimai su Baltijos valstybėse akredituotu Lietuvoje reziduojančiu Vokietijos muitinės ryšių pareigūnu. Buvo aptariami vykdomi tyrimai, įskaitant ES ribojamųjų priemonių įgyvendinimo klausimus. Glaudžiai bendradarbiaujant su šiuo pareigūnu buvo reguliariai keičiamasi aktualia muitinės informacija su Vokietijos kompetentingomis institucijomis.

Lietuvos ir Vokietijos policijos bendradarbiavimas

2025 m. gegužės 8 d. ir spalio 30 d. Policijos departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos lankėsi Vokietijos federalinės policijos kursantai. Vizito metu svečiai supažindinti su Lietuvos policijos struktūra, veiklos aktualijomis ir nūdienos iššūkiais, pajėgų valdymu, policijos naudojamais dronais ir virtualiojo patrulio veikla.

2025 m. spalio 28 d. Policijos departamente lankėsi Vokietijos Štutgarto kriminalinės policijos pareigūnas F. Baueris, studijuojantis Vokietijos aukštojoje policijos mokykloje ir į Lietuvą atvykęs profesinio tobulinimo tikslais. Vizito metu Policijos departamento ir Lietuvos kriminalinės policijos biuro atstovai pristatė svečiui Lietuvos policijos struktūrą ir veiklos sritis, bendroje diskusijoje aptarti kriminalinių tyrimų aspektai, teisėsaugai kylantys iššūkiai ir hibridinio pobūdžio grėsmės.

Lietuvos ambasada Berlyne – politinio ir ekspertinio dialogo tarpininkė

Dvišalio Lietuvos ir Vokietijos politinio ir ekspertinio dialogo kontekste Lietuvos ambasada Berlyne nuolat stebi ir analizuoja Vokietijos viešąją politinę ir žiniasklaidos erdvę bei jos pokyčius visos Federacijos ir federacinių žemių lygmenimis ir disponuoja aktualia informacija apie politinių sprendimų priėmėjus ir viešosios nuomonės formuotojus Lietuvai aktualiais klausimais, kurią prireikus kartu su ambasados rekomendacijomis teikia Lietuvos institucijoms.

Lietuvos ambasada Berlyne taip pat nuolat stebi informaciją apie svarbiausius vykstančius ir planuojamus didelio masto renginius Vokietijoje, siekdama užtikrinti atstovavimą juose Lietuvai. Šiuo metu jau suderinta, kad 2026 m. rudenį Berlyno saugumo konferencijoje Lietuva bus šalis partnerė, konferencijos atidarymo renginyje sveikinimo žodį tars Lietuvos Prezidentas.

1.5. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas Jungtinių Tautų, ESBO, Europos Tarybos ir kitų tarptautinių organizacijų bei daugiašalių formatų sistemoje⁷

Siekiant užtikrinti efektyvią sąveiką su Vokietija tarptautiniuose daugiašaliuose forumuose, rengiant dvišalius Lietuvos valstybės vadovų bei užsienio reikalų ministro vizitus ir susitikimus su Vokietijos vadovais ir pareigūnais, į susitikimų pokalbių temas reguliariai įtraukiami aktualūs daugiašalės darbotvarkės ir tarptautinių organizacijų veiklos klausimai, įskaitant klausimus dėl abipusės paramos rinkimuose, daugiašališkumo ir Jungtinių Tautų Chartijos išsaugojimo, Jungtinių Tautų reformos, kartu pabrėžiant tęstinės organizacijų paramos Ukrainai ir taisyklėmis grįstai tarptautinei tvarkai būtinybę.

Daugiašalio bendradarbiavimo takelyje Lietuvai prioritetiniais demokratijos ir žmogaus teisių klausimais pabrėžtina, kad Lietuva ir Vokietija, kaip ESBO neformalių Žurnalistų saugumo ir Demokratinės Baltarusijos draugų grupių narės, tiesiogiai bendradarbiauja rengiant bendrus pareiškimus ar organizuojant renginius žurnalistų saugumo ir žiniasklaidos laisvės bei paramos Baltarusijos demokratinėms jėgoms temomis.

Lietuva ir Vokietija taip pat kartu veikė iniciatyvinėje šalių grupėje, išplėtojusioje ESBO Maskvos mechanizmo dėl žmogaus teisių padėties Sakartvele idėją, derino Maskvos mechanizmo dokumentus.

Vokietija parėmė Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos 59-ojoje sesijoje Ženevoje 2025 m. birželio 16 d. – liepos 8 d. Lietuvos kartu su Latvijos atstovybe sesijos paraštėse organizuotą renginį *Erosion of Freedoms and Political Repression in Belarus*.

JT Žmogaus teisių tarybos 60-ojoje sesijoje 2025 m. rugsėjo 8 d. – spalio 8 d. Vokietija parėmė Lietuvos sesijos paraštėse organizuotą renginį žmogaus teisių Baltarusijoje tema *Give a voice to victims – human rights situation in Belarus*.

Savo ruožtu Lietuva 60-osios sesijos metu prisijungė prie Vokietijos rengto bendrojo valstybių pareiškimu *Transnational Repression as a threat to human rights*.

Rinkimuose į tarptautinių organizacijų renkamasias pareigybes 2025 m. Lietuva vienašališkai palaikė Vokietijos kandidatūrą į Pasaulinės pašto sąjungos Pašto operacijų tarybą, Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos tarybą ir Tarptautinės jūrų organizacijos tarybą.

⁷ Šaltinis: URM.

Vokietija mainų pagrindu parėmė Lietuvos kandidatę D. Leinartę rinkimuose į JT Žmogaus teisių komitetą 2025–2026 m. laikotarpiui, taip pat vienašališkai parėmė Lietuvą rinkimuose į UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ tarybą, kai į vieną vietą kandidatavo Lietuvos ir Rusijos atstovai.

Sutarta, kad 2026 m. rinkimuose į JT Saugumo tarybą, kur į dvi vietas kandidatuoja Austrija, Portugalija ir Vokietija, Lietuva dvišalių mainų pagrindu remis Vokietiją.

1.6. Lietuvos ir Vokietijos tarptautinis teisinis bendradarbiavimas plėtojant ir vystant tarptautinę teisę bei siekiant Rusijos atsakomybės už agresiją prieš Ukrainą⁸

Siekiant Rusijos atsakomybės už agresijos Ukrainoje nusikaltimus, Lietuvos Respublikos teisingumo ir Užsienio reikalų ministerijų atstovai 2025 m. dalyvavo **Pagrindinės grupės (Core Group) dėl Specialiojo tribunolo dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą įsteigimo** veikloje. Dalyvaujant grupės diskusijose buvo siekiama suderinti Lietuvos ir Vokietijos pozicijas, kurios dėl kai kurių klausimų, tarkim, dėl Specialiojo tribunolo galių, skyrėsi. Lietuva, skirtingai nei Vokietija, laikėsi nuostatos, kad steigiamas tribunolas yra pakankamai *tarptautinis* ir galėtų netaikyti valstybių vadovų (TRIO) imunitetų, dėl to valstybių vadovai galėtų būti patraukti atsakomybėn už agresijos nusikaltimą.

Parengusi Specialiajam tribunolui steigti reikalingų dokumentų projektus, Pagrindinė grupė 2025 m. balandžio mėn. baigė darbą ir 2025 m. gegužės mėn. Europos Tarybos Generalinis sekretorius ir Ukrainos Prezidentas pasirašė dvišalę sutartį dėl Specialiojo tribunolo steigimo.

2025 m. gruodžio 16 d. Hagoje vykusios diplomatinės konferencijos metu Lietuvos ir Vokietijos atstovai pasirašė Konvenciją, kuria steigiama Tarptautinė paraiškų dėl Ukrainos nagrinėjimo komisija.

Lietuvos atstovai taip pat dalyvavo 2023 m. Vokietijos iniciatyva prasidėjusiuose **Romos statuto peržiūros draugų grupės** susitikimuose, skirtuose pasirengti specialiajai Romos statuto narių asamblėjos dėl agresijos nusikaltimų pakeitimų peržiūros sesijai 2025 m. liepos mėn.

Šis dalyvavimas nenutrūko ir po 2025 m. liepos 7–9 d. įvykusios Draugų grupės specialiosios sesijos. Lietuvos atstovai dalyvavo 2025 m. lapkričio 18 d. Londone surengtame Specialiosios sesijos susitikime, skirtame apžvelgti rezultatus ir numatyti tolesnius žingsnius, bei koordinaciniame Draugų grupės susitikime 2025 m. gruodžio 3 d.

Lietuva toliau dalyvaus Draugų grupės veikloje atsižvelgdama į specialiosios sesijos rezultatų įgyvendinimą.

Taip pat pabrėžtina, kad, siekiant kiek įmanoma apriboti agresyvaus Rusijos karo prieš Ukrainą finansavimo šaltinius, **ES sankcijų Rusijai politikos** klausimai – sektorinių sankcijų stiprinimas, sankcijų Baltarusijai plėtra, kova su Rusijos šešėliniu laivynu, sankcijų režimo įgyvendinimo, jų pažeidinėjimo ar apėjimo užkardymo klausimai reguliariai įtraukiami į valstybės vadovų, Užsienio reikalų ministerijos vadovybės ir pareigūnų susitikimų bei konsultacijų su Vokietijos partneriais temas.

1.7. Lietuvos santykių su Vokietijos federacinėmis žemėmis plėtra⁹

Siekiant plėsti bendradarbiavimą su Vokietija ne tik Federacijos, bet ir federacinių žemių lygmenyje, Lietuvos ambasadorius Vokietijoje G. Puodžiūnas nuo paskyrimo iki 2025 m. pabaigos apsilankė 11 Vokietijos federacinių žemių, susitiko su jų politiniais vadovais, verslo ir akademinio sluoksniu

⁸ Šaltinis: TM, URM.

⁹ Šaltinis: URM, Ambasada.

atstovais. Susitikimų metu buvo aptariamos jau esamų ryšių plėtros ir naujų bendradarbiavimo sričių galimybės.

Lietuvos ambasada Berlyne atliko analizę siekdama identifikuoti prioritetinius Lietuvos interesus atskirose Vokietijos federacinėse žemėse. Buvo parengtas ambasados dokumentas *Lietuvos interesų žemėlapis Vokietijos federacinėse žemėse*, kuris kaip atviras ir nuolat pildomas dokumentas bus peržiūrimas ir adaptuojamas atsižvelgiant į aktualias politines ir ekonomines realijas.

Aukščiausių Lietuvos valstybės pareigūnų vizitų į Vokietijos federacines žemes, išskyrus Bavariją, 2025 m. nebuvo.

- 2025 m. vasario 14–16 d. – kasmetinėje Miuncheno saugumo politikos konferencijoje dalyvavo Respublikos Prezidentas **G. Nausėda**, užsienio reikalų ministras **K. Budrys** ir krašto apsaugos ministrė **D. Šakalienė**, bet tas dalyvavimas vertintinas kaip vizitas ne į federacinę žemę, o į tradicinį daugiašalį renginį. Šio vizito metu Prezidentas G. Nausėda ir pirmoji ponė D. Nausėdienė taip pat apsilankė Heseno federacinėje žemėje, Hiutenfelde, esančioje Vasario 16-osios gimnazijoje, bet turinio prasme tas vizitas taip pat vertintinas tik kaip susitikimas su Vokietijos lietuvių bendruomene Vasario 16-osios proga;
- 2025 m. kovo 6–7 d. – užsienio reikalų ministras **K. Budrys** lankėsi Miunchene, kur kartu su Bavarijos valstybės ministru Europos ir tarptautiniams reikalams E. Beißwengeriu atidarė Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą ir dalyvavo Miunchene surengtoje Lietuvos ir Vokietijos forumo konferencijoje, taip pat susitiko su Bavarijos valstybės kanceliarijos vadovu, valstybės ministru federacijos reikalams ir žiniasklaidai F. Herrmannu;
- 2025 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 2 d. – užsienio reikalų ministro **K. Budrio** vizitas Bavarijoje, kur dalyvavo Elmau surengtoje uždaroje Miuncheno saugumo konferencijos strateginio forumo diskusijoje užsienio ir saugumo politikos temomis ir susitiko su Bavarijos valstybės kanceliarijos vadovu, valstybės ministru federacijos reikalams ir žiniasklaidai F. Herrmannu, Vokietijos Bundesvero universiteto Miunchene bendruomene ir Bavarijos parlamento nariais.

Vertinant **Lietuvos konsulinės atstovybės poreikį vakarinėje Vokietijos dalyje** pabrėžtina, kad konsulinės paslaugos Vokietijoje gyvenantiems Lietuvos Respublikos piliečiams iki generalinio konsulato įsteigimo Miunchene buvo teikiamos tik Lietuvos ambasadoje Berlyne. Dėl Berlyno geografinės padėties ir didelio norinčiųjų gauti konsulines paslaugas skaičiaus ambasadai tekdavo didelis krūvis, o piliečiai, ypač gyvenantys nuo Berlyno nutolusiose Vokietijos pietinėje ir vakarinėje dalyse, patirdavo nepatogumų prireikus atvykti į ambasadą.

Lietuvos generalinis konsulas Miunchene konsulines paslaugas pradėjo teikti 2024 m., o 2025 m. pradžioje Diuseldorfe veiklą pradėjo išorės paslaugų teikėjas *VFS Global*, kuris Lietuvos piliečiams užtikrino galimybę pateikti dokumentus atitinkamoms konsulinėms paslaugoms gauti nevykstant į diplomatinės atstovybės Berlyne ar Miunchene.

Taigi Vokietijoje gyvenantiems Lietuvos piliečiams buvo sudarytos geros sąlygos gauti konsulines paslaugas, dėl to šiuo metu nėra tikslinga steigti konsulinę įstaigą vakarinėje Vokietijos dalyje.

Ambasada ėmėsi priemonių atkurti pastaraisiais metais Vokietijoje sumažėjusį **Lietuvos garbės konsulų tinklą**.

2025 m. balandžio 7 d. generaliniame konsulate Miunchene buvo įteiktas konsulinis patentas Lietuvos garbės konsului Bavarijoje Dierkui Neugebaueriui, turinčiam būstinę Niurnberge.

2025 m. spalio 17 d. oficialiai atidarytas Lietuvos garbės konsulas Erfurte su konsuline apygarda Tiuringijos, Saksonijos ir Saksonijos–Anhalto federacinėse žemėse. Konsulatui vadovauja garbės konsulas Frankas Greßleris.

Taip pat netrukus bus užbaigtos naujo garbės konsulo Šiaurės Reino–Vestfalijos, Brėmeno ir Žemutinės Saksonijos federacinių žemių konsulinėje apygardoje skyrimo procedūros.

1.8. Bendradarbiavimas su Vokietijos politinės ir ekonominės minties centrais ir politinėms partijoms artimais fondais¹⁰

Lietuvos ambasada Berlyne nuolat stebi ir analizuoja Vokietijos viešąją politinę bei žiniasklaidos erdvę ir jos pokyčius Federacijos ir federacinių žemių lygmenimis, identifikuoja svarbiausius politinės ir ekonominės minties institutus bei analitinius centrus, per kuriuos Vokietijos visuomenei būtų galima efektyviai pristatyti Lietuvos politines ir ekonomines nuostatas, užmegzti naujų kontaktų.

Ambasada yra sudariusi vidinį institutų ir centrų, kuriuos galėtų rekomenduoti Lietuvos institucijoms pagal joms kylančius konkrečius sprendimus klausimus, sąrašą.

Bendraudama su Vokietijos politinės ir ekonominės minties institutais ir analitiniais centrais, Lietuvos ambasada tarpininkauja siūlydama Lietuvos ekspertus įvairioms konferencijoms ir renginiams.

Pavyzdys – jau minėta bendra Berlyne vykusio Lietuvos Geopolitikos ir saugumo studijų centro (GSSC) ir Merkatoriaus Kinijos tyrimų instituto (MERICS) ekspertinė apskritojo stalo diskusija Kinijos informacinės įtakos Baltijos valstybėse tema.

Kitas pavyzdys – jau pasiektas sutarimas, kad 2026 m. rudenį Berlyno saugumo konferencijoje Lietuva bus šalis partnerė ir konferencijos atidarymo proga sveikinimo žodį tars Respublikos Prezidentas.

Be to, prireikus, Užsienio reikalų ministerijos ar kitų Lietuvos institucijų prašymu ambasada Vokietijoje teikia rekomendacijas ir tarpininkauja kviečiant į renginius Lietuvoje Vokietijos politinės ir ekonominės minties institutų ar analitinių centrų ekspertus.

Apie bendradarbiavimą su Vokietijos politiniais fondais taip pat žr. šios ataskaitos 1.4 dalį.

1.9. Darbas su Lietuvos ir Vokietijos žiniasklaida¹¹

Parama Lietuvos žurnalistams Vokietijoje ir Vokietijos žurnalistams Lietuvoje – svarbi Lietuvos ambasados Berlyne ir Užsienio reikalų ministerijos Komunikacijos ir kultūrinės diplomatijos departamento darbo dalis.

Lietuvos žurnalistams, kurie darbo kelionių Vokietijoje metu kreipiasi į ambasadą, teikiami reikiami kontaktai, padedama ieškoti informacijos šaltinių, tarpininkaujama dėl susitikimų ir interviu ar dalyvavimo prestižiniuose renginiuose.

Analogiška parama prireikus teikiama Vokietijos žurnalistams, jų darbo kelionių Lietuvoje metu siekiantiems susipažinti su Lietuvos nuostatomis šaliai aktualiais klausimais.

Lietuvos ambasada Vokietijoje palaiko ir puoselėja ryšius su įvairių žiniasklaidos priemonių (*Die Welt, Politico, Deutsche Welle, ARD, ZDF* ir kt.) žurnalistais, padeda jiems gauti informacijos apie dvišalių Lietuvos ir Vokietijos santykių aktualijas, Lietuvos nuostatas aktualiais politiniais klausimais, Lietuvos politikų ir pareigūnų vizitų Vokietijoje metu tarpininkaujama surengti interviu ar neformalius pokalbius aktualiais užsienio ir saugumo politikos klausimais, pristatyti Lietuvą kaip patrauklų ekonominio bendradarbiavimo partnerį.

Svarbesnių Lietuvos ambasados derintų Vokietijos žiniasklaidos priemonių interviu su Lietuvos politikais sąrašas nurodytas šios ataskaitos 1.4 dalyje.

¹⁰ Šaltinis: URM, Ambasada.

¹¹ Šaltinis: URM, Ambasada.

1.10. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas vystomojo bendradarbiavimo politikos srityje¹²

Lietuvos Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) sėkmingai bendradarbiauja su Vokietijos Tarptautinio bendradarbiavimo agentūra (*Gesellschaft für internationale Zusammenarbeit*, GIZ),

2025 m. liepos 7–11 d. įvyko CPVA komandos nario stažuotė GIZ biure Ešborne, Vokietijoje, skirta susipažinti su GIZ vystomojo bendradarbiavimo projektų rengimo ir įgyvendinimo praktikomis bei pasikeisti informacija apie CPVA vystomojo bendradarbiavimo projektų įgyvendinimo aspektus.

Remdamasi 2025 m. sudarytais CPVA ir GIZ susitarimais, CPVA baigia rengti projekto Ukrainoje *Smart Growth Ukraine* pasiūlymą, kuriam įgyvendinti GIZ skirs tiesioginę dotaciją CPVA. CPVA bus atsakinga už projekto dalies – trečiojo komponento „Vietos sąlygos“ įgyvendinimą, numatoma ekonominio vystymosi klausimais dirbti su devyniais išrinktais Ukrainos regionais – Poltava, Lvivu, Odesa, Dnipru, Rivne, Ivano Frankivsku, Vinica, Chmelnyckio Perejaslavu, Charkivu, taip pat kurti Sumanios prioritetinių sektorių specializacijos koncepciją ir įgyvendinti veiklos strategijas. Viso projekto vertė viršija 15 mln. Eur (Vokietijos patvirtintas įnašas – 15 mln. Eur ir partnerių nacionalinis bendrafinansavimas). CPVA projekto įgyvendinama dalis – tiesiogine GIZ dotacija CPVA skiriami 1,5 mln. Eur ir Lietuvos nacionalinis 300 tūkst. Eur bendrafinansavimas. Numatomas projekto įgyvendinimo laikas: 2026 m. kovo mėn. – 2028 m. liepos mėn.

Svarbiausios 2025 m. įvykusios diplomatinės Lietuvos ir Vokietijos atstovų konsultacijos vystomojo bendradarbiavimo klausimais:

- 2025 m. liepos 22 d. – užsienio reikalų viceministro **S. Mitkaus** susitikimas Briuselyje su Vokietijos federalinės ekonominio bendradarbiavimo ir vystymo ministerijos valstybės sekretoriumi **N. Annenu**. Susitikimo metu buvo aptartos bendradarbiavimo Ukrainos atstatymo srityje galimybės, taip pat galimos bendros iniciatyvos Afrikoje, pasikeitimas patirtimi bei konsultacijos vystomojo bendradarbiavimo srityje;
- 2025 m. rugsėjo 30 d. – lankydamasis Lietuvoje su darbo vizitu Vokietijos federalinės ekonominio bendradarbiavimo ir vystymo ministerijos valstybės sekretorius **N. Annenas** susitiko su užsienio reikalų viceministru **S. Mitkumi**, Užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo departamento ir CPVA atstovais bei vystomojo bendradarbiavimo projektų Ukrainoje įgyvendintojais. Susitikimuose aptarti Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo prioritetai, ypač Ukrainos atstatymo kontekste. Vokietija, iki karo pradžios reikšmingai rėmusi Ukrainos decentralizacijos procesus, išlieka aktyvi regionų savivaldos stiprinimo srityje. Šiame kontekste aptartas dalyvavimas ES *EU4Reconstruction* programoje ir planuojama nauja *Stepin2EU* iniciatyva, skirta Ukrainos regionų ekonominiam atsparumui ir konkurencingumui stiprinti. Vokietijos pusė palankiai įvertino Lietuvos įgyvendinamus Ukrainos atstatymo ir atsigavimo projektus. Daug dėmesio skirta paramos karių rehabilitacijai, užsienyje gyvenančių ukrainiečių grįžimo klausimams ir Ukrainos stojimo į ES procesams. Buvo plačiau pristatyti Lietuvos projektai – „Kurk Ukrainai“ ir teritorijų planavimo įrankis, sutarta pasidalinti išsamia informacija su Vokietijos puse;
- 2025 m. lapkričio 13 d. – Varšuvoje vykusioje konferencijoje *Rebuild Ukraine* ambasadorius ypatingiems pavedimams Ukrainos atstatymui ir atkūrimui **D. Skusevičius** susitiko su Vokietijos federalinės ekonominio bendradarbiavimo ir vystymo ministerijos Ukrainos komandos (*Task Force Ukraine*) vadove **dr. U. Hopp-Nishanka**. Susitikimo metu detalčiai pristatyti Lietuvos prioritetai ir projektai Ukrainos atstatymo srityje, pasikeista projektų įgyvendinimo ir bendradarbiavimo patirtimi. Daugiau dėmesio skirta Ukrainos ateities mokyklos, veteranų

¹² Šaltinis: URM, ŽŪM, CPVA, Ambasada.

reabilitacijos ir teritorijų planavimo projektams. Lietuva buvo pakviesta dalyvauti Tvarių savivaldybių koalicijos veiklose.

Svarbiausi 2025 m. Lietuvos ir Vokietijos institucijų bendrai įgyvendinti vystomojo bendradarbiavimo projektai ir programos:

- 2025 m. birželio 28 d. užbaigta netiesioginio valdymo programa „ES – už energetikos kaitą: Merų paktas Vakarų Balkanuose ir Turkijoje“, kurią 2021–2025 metais CPVA, kaip jaunesnysis partneris, vykdė kartu su programos įgyvendinimui vadovaujančia GIZ. Projekto 9,335 mln. Eur biudžetą finansavo Europos Komisija ir bendrafinansavo Vokietija. Pagrindinis projekto tikslas – padėti šalims sėkmingai įgyvendinti energetikos kaitą ir spręsti klausimus, susijusius su klimato pokyčiais Vakarų Balkanų šalyse ir Turkijoje;
- Vokietija, kaip Krašto apsaugos ministerijos kartu su Islandijos užsienio reikalų ministerija vadovaujamos Išminavimo pajėgumų koalicijos Ukrainai (*The demining capability coalition cooperation for Ukraine*) narė, nuo koalicijos veiklos pradžios 2025 m. rugsėjo mėn. iki 2026 m. sausio mėn. koalicijos patvirtintiems prioritetams pasiekti pervedė 18 mln. Eur;
- Kartu su Vokietijos tarptautinio teisinio bendradarbiavimo fondu (*Deutsche Stiftung für internationale rechtliche Zusammenarbeit, IRZ-Stiftung*) parengtas ir laimėtas ES Dvynių projektas „Parama Kazachstano Respublikos Konstituciniam Teismui, skirta Teismo ir Teismo kanceliarijos instituciniams gebėjimams stiprinti“ (*Support to the Constitutional Court of the Republic of Kazakhstan to Strengthen Institutional Capacity of the Court and the Court's Office*);
- 2025 m. parengta ir teikta bendra GIZ – pagrindinio ir CPVA – jaunesniojo partnerio bendra paraiška ES finansuojamam netiesioginio valdymo projektui kovai su korupcija Moldovoje (*Support in combating and preventing corruption and organized crime in the Republic of Moldova*), bet šis pasiūlymas nelaimėjo.
- Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba kartu su Vokietijos federaline maisto ir žemės ūkio ministerija 2025 m. pradėjo įgyvendinti Etiopijoje *EuropeAid/182596/ACT/ET* projektą „Parama sanitarijos ir fitosanitarijos (SPS) kokybei, stebėsenai ir kontrolei dėl augalinių pirminių ir pusiau perdirbtų žemės ūkio produktų atitikties sistemos Etiopijoje“ (projekto trukmė – 36 mėn.);
- Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba kartu su Vokietijos federaline ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros ministerija 2026 m. vasario mėn. Albanijoje pradeda įgyvendinti *EU for Food Safety* (EU4FS) – Albanijos maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarinės sistemos stiprinimo projektą (projekto trukmė – 60 mėn.).

2. Bendradarbiavimas saugumo ir gynybos politikos srityse

2.1. Pasirengimas nuolatiniam Vokietijos Bundesvero brigados dislokavimui Lietuvoje¹³

2025 m. gegužės 22 d. Vilniaus Katedros aikštėje įvykusi oficiali Bundesvero brigados *Panzerbrigade 45* inauguracijos ceremonija dalyvaujant Respublikos Prezidentui G. Nausėdai ir Vokietijos federaliniam kancleriui F. Merzui ne be pagrindo laikytina svarbiausiu praėjusių metų įvykiu Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavime saugumo ir gynybos politikos srityse.

Siekiant, kad Vokietijos Bundesvero brigada *Panzerbrigade 45* būtų visiškai dislokuota Lietuvoje ir 2027 m. pasiektų numatytą kovinį pajėgumą, reikalingos sutelktos visų Lietuvos valstybės valdžios institucijų pastangos.

Tam tikslui Krašto apsaugos ministerija 2025 m. rugsėjo 24 d. sudarė Priimančiosios šalies paramos valdymo grupę iš 13-os Lietuvos Respublikos institucijų atstovų. Grupės veikla apima pasirengimą sąjungininkų, įskaitant ir Vokietijos, pajėgų dislokavimui ar vykimui tranzitu per Lietuvos teritoriją. 2025 m. lapkričio 27 d. buvo surengtas pirmasis šios grupės susitikimas.

Siekiant sukurti ir užtikrinti karinę infrastruktūrą, reikalingą priimti ir nuolat dislokuoti Vokietijos Bundesvero brigadą Lietuvoje, vystant šią infrastruktūrą 2025 m. buvo pasiekta reikšminga pažanga:

- Rūdninkų poligone pradėti teritorijos paruošimo darbai (miško kirtimas, išminavimas), įrengta 30 km vidinių kelių, baigtas tiek karinei infrastruktūrai, tiek vietos bendruomenei skirtų vandens tiekimo ir nuotekų tinklų įrengimas.
- Baigti pėstininkų kovos mašinų ir sunkiųjų kulkosvaidžių šaudyklos statybos darbai, objektas perduotas Lietuvos kariuomenei. Patvirtinti likusios mokymo infrastruktūros operaciniai reikalavimai ir pradėtos susijusios pirkimų procedūros.
- Rūdninkų karinio miestelio statybos I etapas vyko sparčiau nei planuota: iškeltas brigados štabo pastato vainikas, baigti arba beveik baigti 14 iš 18 pastatų konstrukcijų projektavimo darbai. Rangovas planuoja statybos darbus užbaigti 2026 m. pabaigoje, – anksčiau nei numatyta sutartyje.
- Paskelbtas Rūdninkų karinio miestelio statybos II etapo infrastruktūros vystymo pirkimas ir vykdytos su tuo susijusios techninės ir organizacinės procedūros. Taip pat parengta techninė logistikos infrastruktūros projektų dokumentacija ir pradėtos geležinkelio infrastruktūros projektavimo pirkimo procedūros.
- Rukloje 2025 m. gegužės mėn. baigta statyti nuolatinė logistinė aikštelė (PLSA), o nuo birželio mėn. infrastruktūra pradėta naudoti Vokietijos brigados reikmėms.
- Buvo tęsiamas privažiuojamųjų kelių į Rūdninkų poligoną įrengimas. 2024 m. užbaigus 6 ruožus, 2025 m. sutvarkyti dar 4 ruožai (9,5 km).

Siekiant sukurti bei užtikrinti civilinę infrastruktūrą ir paslaugas, reikalingas nuolatiniam Vokietijos Bundesvero brigados karių, civilių tarnautojų ir jų šeimos narių buvimui Lietuvoje, Lietuvos kariuomenės gynybos štabo Priimančiosios šalies paramos skyrius konsultavo Vokietijos Bundesvero brigados karius, civilius tarnautojus ir jų šeimos narius vykdydamas toliau išvardytas veiklas:

- Akreditacijos kortelių Vokietijos Bundesvero brigados kontingentui ir šeimų nariams užtikrinimas;

¹³ Šaltiniai: KAM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, URM, Ambasada.

- Dalyvavimas pasitarimuose dėl PVM lengvatų taikymo Vokietijos Bundesvero brigados kontingentui ir šeimų nariams įsigyjant didelės vertės prekes netaikant PVM;
- Aprūpinimo klausimų dėl Vokietijos Bundesvero brigados įsikėlimo ir buvimo numatytoje laikinoje infrastruktūroje Lietuvoje koordinavimas;
- Klausimų dėl Vokietijos Bundesvero brigados ir nevyriausybinių organizacijų koordinavimas;
- Vokietijos kariuomenės delegacijų vizitų koordinavimas (atribotų, VIP zonų derinimas, vizitų dienotvarkės, delegacijų lydėjimas);
- Klausimų derinimas su Vilniaus universitetu dėl galimybės studijuoti Vokietijos Bundesvero brigados kontingento jaunuoliams;
- Vokietijos Bundesvero brigados kontingento karinio rengimo kariniuose poligonuose ir civilinėse vietovėse klausimų koordinavimas.

Apgyvendinimas. Vokietijos kariai ir jų šeimos 2025 m. buvo apgyvendinami nuomojamuose būstuose Vilniuje ir Kaune, naudojantis civilinės nekilnojamojo turto rinkos pasiūla.

Pradėtas institucinis bendradarbiavimas su Vokietijos puse ir rinkos dalyviais siekiant užtikrinti ilgalaikę būsto, atitinkančio brigados poreikius, pasiūlą.

Susisiekimo infrastruktūra. Imtasi priemonių gerinti susisiekimą tarp pagrindinių brigados dislokacijos vietų Lietuvoje, vertintos oro susisiekimo su Vokietija plėtros galimybės.

Priimtas sprendimas dėl geležinkelio vėžės tiesimo nuo Vilniaus iki Rūdninkų karinio miestelio.

Ugdymo infrastruktūra. Vyriausybė 2025 m. skyrė kone 1,9 mln. Eur Lietuvoje tarnaujančių Vokietijos karių vaikams reikalingai švietimo infrastruktūrai, iš jų Vilniaus miesto savivaldybei – 1,7 mln. Eur, Kauno savivaldybei – 0,2 mln. Eur.

Vilniuje sudarytos sąlygos Vokietijos karių vaikams lankyti privačias tarptautines ugdymo įstaigas.

2025 m. vasario 27 d. patvirtinti sklypai nuolatinių vokiškų ugdymo įstaigų infrastruktūrai: naujos mokyklos-darželio statybai Vilniuje (Drujos g.) ir mokyklos renovacijai Kaune (Verkių g.), pradėti projektavimo ir parengiamieji darbai.

2025 m. rugsėjo 1 d. Vilniuje, laikinoje infrastruktūroje, pradėjo veikti vokiškas darželis ir mokykla *Deutsche Schule Vilnius*. Mokytojų ir mokyklos direktorė atvyko iš Vokietijos. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikus vokiečių kalba ugdo mokytojai iš Lietuvos, kalbantys vokiečių kalba. 2025–2026 mokslo metais darželį lankė 34 vaikai, mokyklą – 21 vaikas.

Dar dvi dešimtys vokiečių karių vaikų yra ugdomi Vilniaus darželyje-mokykloje *Dainorėliai*, su jais dirba vokiškai kalbantys pedagogai.

Rengiamasi nuo 2026 m. rugsėjo mėn. į *Deutsche Schule Vilnius* priimti 5–11 klasių mokinius, o A. Stulginskio mokykloje Kaune steigti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes. Numatoma, kad Lietuvoje ugdomų vokiečių karių vaikų skaičius nuo 2026 m. rugsėjo mėn. didės. Didžiausias preliminarai planuojamas vaikų skaičius – iki 500 vaikų nuo 2027 m. Vilniuje.

Sveikatos priežiūros ir gydymo paslaugos. Užtikrinta galimybė Vokietijos kariams ir jų šeimoms naudotis Lietuvos civilinės sveikatos priežiūros įstaigų paslaugomis.

Pirminio lygmens sveikatos priežiūros paslaugos kariams pereinamuoju laikotarpiu teikiamos civilinėse gydymo įstaigose, o skubi medicinos pagalba užtikrinama kariniuose vienetuose.

Vokietijos brigados kariai naudojami savo NATO SOFA draudimu, pagal kurį už suteiktas paslaugas apmoka Krašto apsaugos ministerija.

Šeimos nariai, jei turi teisę Vokietijoje gauti teisės į išmokas dokumentą S1, registruoja šį dokumentą Valstybinėje ligonių kasoje ir nuo registracijos dienos gauna paslaugas kaip apdraustieji Lietuvoje (tai įtraukta ir į sutartį su Vokietija dėl brigados dislokavimo). Vokietija vėliau kompensuoja Lietuvos Valstybinės ligonių kasos apmokėtas jų gydymo išlaidas.

Sprendžiant sveikatos priežiūros paslaugų Vokietijos Bundesvero brigados kariams, civiliams tarnautojams ir jų šeimos nariams užtikrinimo Lietuvoje klausimus, 2025 m. rugpjūčio 27 d. buvo surengtas nuotolinis Sveikatos apsaugos ministerijos, Vokietijos Bundesvero brigados, Lietuvos kariuomenės Gynybos štabo Jungtinės medicinos valdybos ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų – Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų atstovų susitikimas.

Susitikimo metu buvo sutarta, jog Vokietijos Bundesvero brigados atstovai dėl sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo, teikimo, apmokėjimo ir kitų sąlygų tiesiogiai bendradarbiaus su Kauno klinikų ir Santaros klinikų atstovais, pateiks jiems tipinės sutarties projektą ir sutarties detales derins tiesiogiai su šiomis gydymo įstaigomis.

Integracija ir paslaugos šeimoms. Taigi 2025 m. buvo sukurti pagrindiniai civilinės infrastruktūros ir paslaugų sprendiniai, užtikrinantys Vokietijos Bundesvero brigados kontingento ir šeimų narių gyvenimo, ugdymo, sveikatos priežiūros ir integracijos Lietuvoje poreikius.

Sustiprintas institucinis bendradarbiavimas su nacionalinėmis ir savivaldybių institucijomis, siekiant užtikrinti Vokietijos brigados karių ir jų šeimų integraciją.

Organizuota informacinių ir integracinių renginių, sudarytos galimybės naudotis užimtumo, švietimo ir kitomis viešosiomis paslaugomis.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir jai pavaldžios įstaigos teikia individualias konsultacijas brigados karių šeimos nariams dėl socialinės apsaugos, registracijos Užimtumo tarnyboje ir kitų įsidarbinimo klausimų.

Užimtumo tarnyba parengė specialų informacinį interneto polapį, kuriame vokiečių ir anglų kalba teikiama informacija apie įsidarbinimo galimybes, savanorystę ir praktinius gyvenimo Lietuvoje aspektus, aktualius Bundesvero 45-osios brigados karių šeimos nariams. Į veiklas įtraukti darbdaviai, pasirengę įdarbinti šeimos narius, turinčius reikiamą kompetenciją.

Palaikytas nuolatinis ryšys su 45-osios brigados atstovais – teikiama aktuali darbo rinkos informacija ir konsultacijos įdarbinimo klausimais. Inicijuotas bendradarbiavimas su *International House Vilnius*, aptarta renginio Vokietijos Bundesvero brigados kariams ir jų šeimos nariams galimybė, pradėtos pavienės konsultacijos tikslinei grupei *International House Vilnius* gyvenimo Vilniuje, mokesčių mokėjimo klausimais.

Dalyvauta bendruose susitikimuose su Krašto apsaugos ministerija ir Vokietijos Bundesvero brigados atstovais: pristatytos Užimtumo tarnybos paslaugos ir suderinti konkretūs pagalbos šeimos nariams veiksmai.

Kuriant teisinę bazę, reikalingą Vokietijos Bundesvero brigados priėmimui ir nuolatiniam buvimui Lietuvoje, buvo parengta, pasirašyta ir ratifikuota tarptautinė sutartis – Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl bendradarbiavimo gynybos srityje, kuriame reglamentuotos Vokietijos karinių pajėgų, civilių komponento, Vokietijos valstybinių įmonių ir dislokuoto vokiečių personalo buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje sąlygos. Parengti 4 (keturi) šios sutarties įgyvendinamieji tarptautiniai tarpžinybiniai susitarimai (dėl priimančiosios šalies paramos Vokietijos brigadai teikimo; dėl vokiečių karių maitinimo; dėl Pirkimų, susijusių su Vokietijos brigados dislokavimu Lietuvoje, organizavimo ir atlikimo taisyklių; dėl karinės žvalgybos institucijų bendradarbiavimo). Rengiamas tarptautinis tarpžinybinis susitarimas dėl Vokietijos brigadai skirtos infrastruktūros naudojimo ir jos priežiūros.

Vokietijos Bundesvero brigados dislokavimo Lietuvoje kontekste **Lietuvos ambasada Vokietijoje** 2025 m. balandžio 1–2 d. Bavarijos federacinėje žemėje (Oberfychtache) ir 2025 m. balandžio 10 d. Šiaurės Reino–Vestfalijos federacinėje žemėje (Miunsteryje) surengė susitikimus Vokietijos divizijų, kurių padalinių atstovai Vokietijos Bundesvero brigados sudėtyje dislokuojami Lietuvoje, vadavietėse. Susitikimų metu Vokietijos kariams buvo pristatyta regiono ir Lietuvos grėsmių analizė, supažindinta su svarbiausiomis Lietuvos gynybos politikos iniciatyvomis – indėliu į atgrasymo ir gynybos politiką, aptarti infrastruktūros plėtros aspektai ir Lietuvos patrauklumas.

2.2. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas karinių įsigijimų srityje¹⁴

2025 m. Lietuvai bendradarbiaujant su Vokietija karinių įsigijimų srityje:

- Baigus įgyvendinti pėstininkų kovos mašinų VILKAS (BOXER) įsigijimo projektą, papildomai vykdytas 27 naujų BOXER platformų įsigijimo projektas.
- Tęsiamas pagrindinių kovos tankų LEOPARD 2 A8 ir susijusių platformų įsigijimo projektas, pagal kurį Lietuva įsigys iki 44 tankų, šarvuotųjų tilto klojimo, mokymo ir kitų specializuotų transporto priemonių. Projektas taps tankų bataliono formavimo ir sunkiųjų sausumos pajėgumų vystymo pagrindu.
- 2025 m. sudaryta ilgalaikė sutartis su *Rheinmetall* dėl 155 mm artilerijos amunicijos tiekimo Lietuvos kariuomenei.
- Tęsimi elektroninės kovos sistemų įsigijimai stiprinant Lietuvos kariuomenės elektroninės kovos ir ryšių trikdymo pajėgumus.
- Toliau vykdomi logistinių transporto priemonių įsigijimai iš Vokietijos gamintojų („Mercedes-Benz“), stiprinant kariuomenės mobilumo ir logistinio aprūpinimo pajėgumus.
- Tęsimi individualios ginkluotės ir ekipuotės priemonių įsigijimai iš Vokietijos gamintojų.

2.3. Lietuvos kariuomenės ir Vokietijos Bundesvero bendradarbiavimas¹⁵

Pagal Lietuvos kariuomenės ir Vokietijos Bundesvero bendradarbiavimo 2025 m. planus buvo vykdoma:

Tęstinė Lietuvos kariuomenės ir Vokietijos Bundesvero karininkų tarnybos abipusių mainų programa kariuomenių štabuose

Tęsiant bendradarbiavimą tarp Vokietijos ir Lietuvos kariuomenių toliau užtikrinamas apsikeitimas karininkais užtikrinant sąveikumą tarp įvairaus lygio kariuomenių štabų. Šeši Lietuvos karininkai buvo išsiųsti į įvairaus lygio Vokietijos štabus, kur užtikrina sąveikos funkcijas įvairiuose lygiuose nuo ministerijų iki sausumos pajėgų divizijų ir karinių jūrų pajėgų.

Taip pat trys į Lietuvą deleguoti Vokietijos kariai (du iš jų karininkai), integruoti į Sausumos pajėgų štabą, užtikrina Vokietijos kariuomenės vienetų, esančių Vokietijoje ir Lietuvoje (Vokietijos Bundesvero brigada), ir Lietuvos karinių vienetų sąveiką.

Tęstinis Generolo J. Žemaičio Lietuvos karo akademijos ir Vokietijos aukštųjų karo mokyklų bendradarbiavimas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija (toliau – LKA) bendradarbiauja su Vokietijos Helmuto Šmito universitetu / Hamburgo Bundesvero universitetu (*Helmut-Schmidt-Universität* /

¹⁴ Šaltinis: KAM.

¹⁵ Šaltinis: KAM.

Universität der Bundeswehr Hamburg, toliau – HŠU) pagal 2021 m. pasirašytą akademinio bendradarbiavimo susitarimą.

Vyksta, nors ir netolygūs, kariūnų mainai: LKA kasmet išsiunčia visoms studijoms vieną kariūną (-ę), o iš HŠU atvyksta kariūnas (-ė) vieno semestro studijoms.

2025 m. LKA kariūnė baigė studijas HŠU ir gavo bakalauro diplomą, o HŠU kariūnas studijavo LKA 2025–2026 m. rudens semestre.

Galimo bendro dalyvavimo tarptautinėse operacijose ir misijose klausimų derinimas

Nuo 2025 m. spalio 20 d. Lietuva iki 44 karių padidino indėlį į NATO vadovaujamą tarptautinę operaciją Kosovo Respublikoje (KFOR).

Šios operacijos štabe Prištinoje tarnauja 1 logistikos specialistas, J3/5 skyriaus karininkas, 4 žmogiškosios žvalgybos vieneto kariai, o 36 karių būrys, integruotas į Vokietijos kuopą kartu su 2 nacionalinio paramos elemento kariais, tarnauja KFOR Rytų regioninės vadavietės atsakomybės rajone.

Lietuvos kariai kartu su Vokietijos kariais (nesant pavaldumo ryšių) tarnavo ir šiose tarptautinėse operacijose:

- NATO karinėje mokymo operacijoje Irake (NMI);
- Europos Sąjungos karinės pagalbos misijoje Ukrainai remti (EUMAM UA);
- Europos Sąjungos karinėje operacijoje „Atalanta“;
- Europos Sąjungos karinėje operacijoje Viduržemio jūroje „Irin“.

3. Ekonominis bendradarbiavimas

3.1. Vokietijos investicijų į Lietuvą pritraukimas, prioritetą teikiant aukštą pridėtinę vertę kuriantiems sektoriams¹⁶

Siekiant pritraukti į Lietuvą naujų investicijų, VšĮ „Investuok Lietuvoje“ 2025 m. surengė 12 susitikimų su potencialiais Vokietijos investuotojais Lietuvai prioritetiniuose aukštą pridėtinę vertę kuriančiuose sektoriuose.

Vyko VšĮ „Investuok Lietuvoje“, ambasados Berlyne ir kitų Lietuvos institucijų susitikimai su *Deutsche Bank, OHB SE, Quantum Systems, Quest One, Constellr GmbH, Hensoldt, Allianz, Mercedes-Benz, Diehl Defence, Rheinmetall, CHS Containers, BLG, NVL, Porsche, Deutsche Telekom, Quest One* ir kt.

Pristatant Lietuvos vertės pasiūlymą potencialiems investuotojams buvo dalyvauta šiuose Vokietijoje vykusiuose specializuotose aukštą pridėtinę vertę kuriančių ekonomikos sektorių renginiuose ir parodose:

- 2025 m. vasario 24–26 d., Niurnbergas, saugumo ir gynybos pramonės paroda *Enforce Tac 2025*;
- 2025 m. balandžio 7–13 d., Miunchenas, tarptautinė statybos mašinų, statybinių medžiagų mašinų, kasybos mašinų, statybos transporto priemonių ir statybos įrangos paroda *Bauma 2025*;
- 2025 m. birželio 24–27 d., Miunchenas, lazerių technikos paroda *Laser World of Photonics 2025*;
- 2025 m. rugsėjo 22–24 d., Zyburgas, atsinaujinančių išteklių konferencija *Renewable Materials Conference 2025*;
- 2025 m. spalio 22–24 d., Berlynas, logistikos ir tiekimo grandinių valdymo paroda ir kongresas *BVL Supply Chain CX Berlin 2025*;
- 2025 m. spalio 28–30 d., Frankfurtas prie Maino, didžiausia pasaulyje farmacijos sektoriaus kontaktų mezgimo birža *CPHI 2025*.

VšĮ „Investuok Lietuvoje“ reguliariai rėmė Lietuvos laisvųjų ekonominių zonų pastangas pritraukti Vokietijos investicijas teikdama konsultacijas konkreitiems atvejams fizinių susitikimų metu ir per nuotolį. Iš viso buvo suteikta apie 40 tokių konsultacijų.

Lietuvos ambasada Vokietijoje savo ruožtu taip pat reguliariai teikė informaciją Lietuvos laisvosioms ekonominėms zonoms, tarpininkavo surengiant Hamburgo verslo delegacijos vizitą Kauno ir Klaipėdos LEZ.

3.2. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo aukštą pridėtinę vertę kuriančio gamybos ir pramonės verslo sektoriuose stiprinimas, eksporto skatinimas¹⁷

Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų vertinimu, pastaruoju metu kasmet Vokietijoje vykstančiose parodose ir mugėse dalyvauja iki 400 dalyvių ir 19 000 lankytojų iš Lietuvos. Tiksliai 2024 metų statistika: 379 dalyviai ir 18 400 lankytojų. 2025 metų statistikos kol kas nėra, bet skaičiai, tikėtina, turėtų būti didesni.

Skatinant Lietuvos ir Vokietijos aukštą pridėtinę vertę kuriančio verslo atstovų bendradarbiavimą, visų pirma Lietuvos ambasada Berlyne ir generalinis konsulas Miunchene sutelktai dirbo organizuodami renginius ir verslo vizitus – su Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmais (*Deutsch*

¹⁶ Šaltinis: URM, IL, Ambasada.

¹⁷ Šaltiniai: URM, EIM, IA, Ambasada.

– *Baltische Handelskammer in Estland, Lettland, Litauen*), Vokietijos pramonės ir prekybos rūmų asociacija (*Deutsche Industrie- und Handelskammer, DIHK*), Štutgarto, Brėmeno ir kitais pramonės ir prekybos rūmais (*Industrie- und Handelskammer, IHK*), Krikščionių demokratų sąjungos Ekonomikos taryba *Wirtschaftsrat der CDU*, Skaitmeninio verslo asociacija *Bitkom*, Vokietijos pramonės Rytų komitetu (*Ost-Ausschuss der Deutschen Wirtschaft*), Mašinų ir įrenginių gamintojų asociacija (*Verein Deutscher Maschinenbau-Anstalten, VDMA*) ir kt.

Teikiant paramą Lietuvos verslui, ieškančiam kontaktų Vokietijoje, buvo glaudžiai bendradarbiaujama su tokiomis Lietuvos įmonėmis kaip *Teltonika, Vital3D, Tukas EV, Amekus, Cellular Expert, Kurokesu, Selteka, Litit* ir kt.

Lietuvos ambasada Berlyne ir generalinis konsulas Miunchene, prireikus, teikia organizacinę paramą Lietuvos institucijoms ir verslui ruošiantis ir dalyvaujant Vokietijoje vykstančiose parodose, mugėse ir kituose renginiuose, atitinkamai Vokietijos institucijoms ir verslui dalyvauti parodose, mugėse ir renginiuose Lietuvoje.

2025 m. kovo 24–25 d. aktyviai padedant Lietuvos ambasada Berlyne Federalinė medžiagų pramonės, pirkimų ir logistikos asociacija (*Bundesverband Materialwirtschaft, Einkauf und Logistik, BME*) Maince surengė Baltijos jūros regiono importo iniciatyvą, kurioje dalyvavo tikslinės Lietuvos įmonės.

2025 m. lapkričio 6–9 d. Lietuvos pramonės įmonių delegacija – *Hi-Steel, Kurokesu, Užraktas, Švytėjimas, Selteka, TLT-PCB* – kartu su *VšĮ InTechCentras* atstovais dalyvavo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) diplomatijos programoje, organizuotoje *VšĮ Inovacijos agentūros* kartu su Brėmeno Prekybos ir pramonės rūmais.

Išvykos metu aplankytos Vokietijos Šiaurės Vakarų regione veikiančios įmonės: *NVL B.V. & Co. KG, Rheinmetall Defence Electronics GmbH, CHS Container Group, Symex GmbH & Co. KG, Hansa-Flex, OHB SE*.

Lietuvos įmonės taip pat dalyvavo Brėmeno pramonės ir prekybos rūmų suorganizuotuose B2B susitikimuose. Susitikimų metu daug dėmesio skirta pristatyti gamybos pajėgumams, konkrečių komponentų gamybos galimybėms ir potencialiam įsitraukimui į tarptautinius MTEPI projektus.

2026 m. numatomi verslo kontaktų renginiai:

- Gyvybės mokslų sektoriuje: 2026 m. kovo mėn. atvykstamoji 20-oji Vokietijos įmonių verslo misija į Lietuvą ir 2026 m. IV ketvirtį išvykstamoji Lietuvos gyvybės mokslų sektoriaus įmonių verslo misija į Vokietiją.
- Kosmoso pramonės sektoriuje: 2026 m. gegužės 26–27 d. Lietuvos ir Vokietijos verslo forumas Brėmene.

2025 m. *VšĮ Inovacijų agentūra* užmezgė santykius su Vokietijos vyriausybine užsienio ekonominių ryšių skatinimo agentūra (*Germany Trade and Invest, GTI*).

Taip pat kartu su Vokietijos paslaugų ir konsultacijų įmone *VDI/VDE Innovation+ Technik GmbH*, dirbančia su įvairiomis federalinėmis institucijomis ir federacinių žemių ministerijomis, Europos Komisija, finansų sektoriumi ir pramone, dalyvaujama Europos Inovacijų agentūrų tinklo (*European Network of Innovation Agencies, TAFTIE*) veiklose.

2026 m. tikslas – užmegzti partnerystę su Vokietijos federaline Kibernetinio saugumo inovacijų agentūra (*Agentur für Innovation in der Cybersicherheit, Cyberagentur*) skaitmeninio suverenumo ir saugumo sprendimų klausimais.

Lietuvos ir Vokietijos verslo kontaktai 2025 m. buvo skatinami įmonėms dalyvaujant parodose:

- Gyvybės mokslų sektorius: 2025 m. rugsėjo 17–18 d. paroda Vilniuje *Life Sciences Baltics 2025* (22 dalyviai iš Vokietijos).
- Kosmoso pramonės sektorius: 2025 m. lapkričio 18–20 d. paroda Brėmene *Space Tech Expo Europe 2025* (9 dalyviai iš Lietuvos).
- Pažangi gamyba: 2025 m. birželio 24–27 d. paroda Miunchene *Automatica 2025* (8 dalyviai iš Lietuvos) ir 2025 m. birželio 24–27 d. paroda Miunchene *Laser World of Photonics 2025* (21 dalyvis iš Lietuvos).

2026 m. numatomas Lietuvos verslo dalyvavimas parodose:

- Gyvybės mokslų sektorius: 2026 m. lapkričio mėn. paroda *Bio-Europe 2026* Kelne.
- Kosmoso pramonės sektorius: 2026 m. lapkričio mėn. paroda *Space Tech Expo Europe 2026* Brėmene.

3.3. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo gynybos pramonės srityje skatinimas¹⁸

Skatinant Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimą saugumo ir gynybos bei kosmoso pramonės srityse vyko reguliarūs susitikimai su Vokietijos kompanijomis *Rheinmetall*, *Diehl Defence*, *OHB*, *Quantum Systems*, *Hensoldt*, *Constellr*, *Renk*, *KNDS*.

Ambasada Berlyne tarpininkavo ieškodama tikslinių kontaktų Lietuvos kompanijoms *Teltonika* ir *Kurokesu*.

2025 m. lapkričio 4 d. Baisogaloje įvyko *Rheinmetall* 155 mm amunicijos gamyklos kapsulės įkasimo ceremonija, kurioje dalyvavo Respublikos prezidentas G. Nausėda, Ministrė Pirmininkė I. Ruginienė, laikinasis krašto apsaugos ministras V. Kondratovičius, *Rheinmetall* koncerno vadovas A. Pappergeris ir Vokietijos federalinės gynybos ministerijos valstybės sekretorius N. Schmidas.

Tikimasi, kad amunicijos gamykla pradės veikti 2026 m. pabaigoje ir kasmet galės pagaminti dešimtis tūkstančių 155 mm kalibro artilerijos šaudmenų, tinkamų Lietuvos kariuomenės naudojamoms vokiškoms „PzH 2000“ ir prancūziškoms „Caesar“ savaeigėms haubicoms. Į gamyklą preliminariai ketinama investuoti iki 300 mln. Eur. Gamykla regione turėtų sukurti mažiausiai 150 naujų darbo vietų.

2025 m. gruodžio 11 d. *KNDS Deutschland*, *Rheinmetall* ir *EPSO-G* pasirašė memorandumą dėl dalies kovos tankų *Leopard 2 A8* surinkimo Lietuvoje. *Lithuania Defense Services* (LDS), valdoma *KNDS Deutschland* ir *Rheinmetall* įmonių, statys tankų *Leopard 2 A8* surinkimo gamyklą Lietuvoje ir bus atsakinga už ilgalaikį šių tankų bei kitos Lietuvos kariuomenės technikos aptarnavimą, remontą ir techninės parengties užtikrinimą. Taip pat tikimasi, kad ateityje LDS galės teikti paslaugas Lietuvoje dislokuotai Vokietijos brigadai bei aptarnauti ir platesnį kitų šalių šarvuotosios technikos parką. Lietuva savo ruožtu įsipareigoja prisidėti prie LDS gamybinės bazės plėtros. Konkrečias bendradarbiavimo sąlygas šalys planuoja suderinti 2026 metais. Įmonės plėtrai reikalinga infrastruktūra planuojama įkurti Kauno laisvojoje ekonominėje zonoje. LDS į projektą ketina investuoti apie 50 mln. Eur, sukurti apie 100 naujų darbo vietų.

Vyksta derybos su *Rheinmetall* koncernu dėl modulinių užtaisų gamyklos statybos Lietuvoje. Ši gamykla užtikrintų vietinį nepriklausomą 155 mm modulinių užtaisų tiekimą ir integraciją į *Rheinmetall* tarptautinę tiekimo grandinę. Šiuo metu tarpinstitucinėje darbo grupėje vyksta investicinio pasiūlymo vertinimas, kurį koordinuoja Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

¹⁸ Šaltiniai: IA, IL, KAM.

Jau esamiems ir potencialiems Vokietijos investuotojams į Lietuvos saugumo ir gynybos sektorių VšĮ „Investuok Lietuvoje“ proaktyviai ir reguliariai tiesioginiuose susitikimuose arba nuotoliniu būdu, savo pačių iniciatyva ar investuotojų prašymu, teikia konsultacijas dėl konkrečių atvejų.

Skatinant tiesioginius Lietuvos ir Vokietijos verslo ir institucijų ryšius saugumo ir gynybos pramonės sektoriuje daug dėmesio skiriama parodoms ir ekspertinio pobūdžio renginiams.

2025 m. gegužės 7 d. Vilniuje vykusioje *Baltic Miltech Summit 2025* konferencijoje ir parodoje Vokietijai atstovavo ne tik gausus dalyvių būrys, bet ir net 6 konferencijos pranešėjai. Konferencijos metu įvyko Lietuvos ir Vokietijos verslo forumas (131 dalyvis), surengti 65 verslo susitikimai.

Kitas didelis dvišalis šio sektoriaus verslo kontaktams megzti skirtas renginys – Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų inicijuotas *German – Baltic Defence Industry Conference 2025* įvyko Vilniuje 2025 m. lapkričio 25 d. Į jį atvyko 90 dalyvių iš Vokietijos.

Taip pat 11 įmonių iš Lietuvos dalyvavo jau minėtoje 2025 m. vasario 24–26 d. Niurnberge vykusioje saugumo ir gynybos parodoje *Enforce Tac 2025*.

2025 m. lapkričio 19–21 d. įvyko Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų globotas Hamburgo ekonomikos senatorės M. Leonhardt kartu su politine ir verslo delegacija vizitas Lietuvoje, senatorė domėjosi logistikos ir uostų bendradarbiavimo galimybėmis.

2026 m. planuojamas Lietuvos verslo atstovų dalyvavimas vasario mėn. Niurnberge vyksiančioje saugumo ir gynybos parodoje *Enforce Tac 2026*, o birželio mėn. – Lietuvos gynybos pramonės įmonių verslo misija į Miuncheną.

2025 m. balandžio 11 d. Ginkluotės resursų agentūros prie Krašto apsaugos ministerijos atstovai dalyvavo ir skaitė pranešimą Berlyne vykusiame *Fraunhofer FKIE (Fraunhofer Institute for Communication, Information Processing and Ergonomics FKIE)* ir *Airbus* koncerno surengtame FCAS (*Future Combat Air Systems*) forume, skirtame atsakingam dirbtinio intelekto diegimui FCAS srityje.

3.4. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo inovacijų ir skaitmenizavimo srityse skatinimas¹⁹

Turint tikslą skatinti ir plėtoti Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimą skaitmenizavimo ir inovacijų srityse, 2025 m. buvo siekiama užmegzti kontaktus su Vokietijoje šiame sektoriuje veikiančiomis organizacijomis.

2025 m. birželio 4 d. globalios žinių platformos *Interweave.gov* ir Singapūre veikiančios valstybės sektoriaus inovacijų platformos *GovInsider* Berlyne organizuotame *GovMesh 2.0* renginyje VšĮ Inovacijų agentūros *GovTech Lab* veiklos modelis ir pasiekti rezultatai buvo pristatyti Vokietijos organizacijų, įskaitant *Fraunhofer-Gesellschaft* (Fraunhoferio draugija – didžiausia Europoje Vokietijos taikomųjų mokslinių tyrimų organizacija, vienijanti per 70 įvairių sričių mokslinių tyrimų institutų ir centrų) ir *Fraunhofer FOCUS* (Fraunhoferio atvirų komunikacijos sistemų institutas) atstovams.

2025 m. rugsėjo 11 d. Vokietijos Saro federalinėje žemėje lankėsi Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos, Registrų centro ir ambasados Berlyne delegacija. Dalyvauta dvišaliuose susitikimuose ir užmegzti kontaktai su Sarbriukeno pramonės rūmų bei atskirų Vokietijos skaitmenizavimo įmonių atstovais. Renginyje *Saarland goes Digital: Learning from Lithuania* Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos ambasadorė skaitmeninei ir technologijų diplomatijai supažindino su Lietuvos viešojo sektoriaus skaitmenizacija, Registrų centro atstovė pristatė e. registrų kūrimo gerąją praktiką.

¹⁹ Šaltinis: URM, IA.

Užmegzti Lietuvos ir Vokietijos Saro federacinės žemės kontaktai toliau bendradarbiauti skaitmenizavimo ir inovacijų srityje.

2025 m. spalio 23 d. į VšĮ Inovacijų agentūros surengtą *GovTech Leaders* konferenciją buvo pakviesti ir joje dalyvavo svečiai iš Vokietijos.

2025 m. spalio 23–24 d. Vilniuje kartu su partneriais suorganizuotame *GovMesh* renginyje Vokietijos *DigitalService GmbH des Bundes* (Vokietijos federalinei valdžiai priklausanti įmonė, veikianti kaip pagrindinis partneris skaitmenizuojant valstybės valdymo procesus federacijos lygmenyje) ir VšĮ Inovacijos agentūros *GovTech Lab* pristatė savo veiklos procesus ir skaitmeninės transformacijos srityje įgytą patirtį.

2025 m. gruodžio 2–4 d. Lietuvos įmonės dalyvavo tradiciniame kasmetiniame Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų rengiamame *German-Baltic Digital Summit* Dortmunde.

Numatytas tikslas 2026 m. užmegzti partnerystę su Vokietijos federaline kibernetinio saugumo inovacijų agentūra *Cyberagentur* skaitmeninio suverenumo ir saugumo sprendimų klausimais.

3.5. Žemės ūkio ir maisto produktų eksporto į Vokietiją skatinimas²⁰

2025 m. balandžio 28–30 d. Lietuvoje lankėsi Vokietijos Meklenburgo-Pomeranijos federacinės žemės Žemės ūkio, aplinkosaugos ir vartotojų apsaugos ministerijos bei verslo atstovai. Vizito tikslas – aptarti tęstinio bendradarbiavimo galimybes Lietuvos ir Meklenburgo-Pomeranijos žemės ūkio ministerijoms pasirašius ketinimų protokolą dėl bendradarbiavimo ekologinio ūkininkavimo ir ekologinio maisto gamybos srityje. Vokietijos delegacija apsilankė kai kuriuose Lietuvos ekologiniuose galvijų ūkiuose, skerdykloje.

2025 m. lapkričio 9–11 d. įvykusio atsakomojo vizito metu Lietuvos žemės ūkio viceministro G. Tamašauskio vadovaujama delegacija bei Ekologinių ūkių asociacijos ir Mėsinių galvijų augintojų ir gerintojų asociacijos atstovai lankėsi Šverine. Aptaros bendradarbiavimo ekologiškos javų, paukštienos ir raguočių žaliavos eksporto srityse plėtros galimybes.

Lietuvos atstovų dalyvavimas maisto ir žemės ūkio parodose Vokietijoje:

- 2025 m. sausio 14–30 d. – Žemės ūkio ministerija dalyvavo tradicinėje kasmetinėje tarptautinėje žemės ūkio, maisto produktų ir sodininkystės parodoje „Žalioji savaitė“ su Lietuvos ekspozicija, kurioje Lietuvos tautiniam paveldui atstovavo 11 dalyvių. Sausio 16–19 d. parodoje lankėsi žemės ūkio ministro I. Hofmano vadovaujama delegacija. Lietuvos stendą tradiciškai aplankė ir susitiko su I. Hofmanu Vokietijos federalinis maisto ir žemės ūkio ministras C. Özdemiras. Lietuvos ekspozicijoje savo produktus pristatantys ūkininkai, įmonės, amatininkai sulaukė daug lankytojų dėmesio.
- 2025 m. vasario 2–5 d. – Lietuvos įmonės dalyvavo Kelne vykusioje kasmetinėje specializuotoje saldumynų ir užkandžių parodoje *ISM 2025*.
- 2025 m. vasario 5–7 d. – Berlyne vykusioje kasmetinėje specializuotoje tarptautinėje šviežių vaisių ir daržovių parodoje *Fruit Logistica 2025* dalyvavo Lietuvos daržovių augintojų asociacija ir 2 Lietuvos įmonės.
- 2025 m. vasario 11–14 d. – Niurnberge vykusioje ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų parodoje *BIOFACH 2025* lankėsi žemės ūkio viceministro G. Tamašauskio vadovaujama delegacija. Parodoje, kaip kasmet, *Litfood* įrengė Lietuvos jungtinį nacionalinį stendą (dalyvavo 5 Lietuvos įmonės).

²⁰ Šaltiniai: ŽŪM, Ambasada.

- 2025 m. balandžio 1–4 d. – Karlsruheje vykusioje uždaroje sprendimų priėmėjams skirtoje maisto ir gėrimų parodoje *Markant Handelsforum* dalyvavo Lietuvos įmonės.
- 2025 m. spalio 4–8 d. – Kelne vykusioje tarptautinėje maisto ir gėrimų pramonės mugėje *Anuga 2025* dalyvavo 54 Lietuvos įmonės.

Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės produktai buvo pristatyti didiesiems prekybos tinklams *Edeka, Rewe, Lidl*, taip pat *Markant AG, Premium Food Group, Paulaner*, Vokietijos maisto ir žemės ūkio produktų eksporto asociacijai (*German Export Association for Food and Agriproducts, GEFA*), Vokietijos maisto pramonės asociacijai (*Bundesvereinigung der Deutschen Ernährungsindustrie, BVE*), Maisto produktų asociacijai (*Lebensmittelverband Deutschland*).

Surengtas kietojo sūrio *Džiugas* pristatymas Vokietijos maisto pramonės atstovams. Lietuviški maisto produktai, patiekalai ir gėrimai pristatyti šiuose renginiuose: Kovo 11-osios minėjime, žemės ūkio diplomatų Vokietijoje metiniame priėmime 2025 m. birželio 3 d., Kariuomenės dienos minėjime 2025 m. lapkričio 25 d. ir parlamentiniame Baltijos šalių vakare Vokietijos Bundestage 2025 m. lapkričio 26 d.

Vokietijos specializuoti užkandžių ir gėrimų leidiniai išspausdino straipsnių apie 14 Lietuvos įmonių.

3.6. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo finansų sektoriuje stiprinimas²¹

VšĮ „Investuok Lietuvoje“ 2025 m. toliau plėtojo ryšį su Vokietijos komerciniais bankais.

Įvyko per 10 susitikimų su įvairiais *Commerzbank* atstovais, atsakingais už verslo ir globalių verslo paslaugų (*global business services, GBS*) plėtrą.

Taip pat įvyko daugiau nei 5 susitikimai su *Deutsche bank* atstovais, atsakingais už verslo plėtrą, projektų finansavimo paslaugas.

Kartu su Lietuvos ambasados Vokietijoje komercijos atašė pradėta santykių su draudimo ir finansinių paslaugų kompanija *Allianz SE* plėtra.

Lietuvos atstovai dalyvavo šiuose renginiuose:

- 2025 m. vasario 12–13 d. – *Frankfurt Digital Finance Conference 2025*.
- 2025 m. balandžio 9–10 d. – finansinių technologijų renginyje *FIBE 2025 – Fintech Festival Berlin*.
- 2025 m. lapkričio 28 d. – Frankfurto finansų ir vadybos mokyklos organizuojamame verslo forume *A Resilient Europe – Empowering the Future*.
- 2025 m. gruodžio 10 d. – Europos finansinės gerovės konferencijoje *FinWell Summit* Berlyne.

2025 m. Lietuvos bankas aktyviai bendradarbiavo su Vokietijos federaliniu banku *Bundesbank*, dalyvaudamas ES finansuojamuose projektuose, kuriems vadovavo ar šiuo metu vadovauja Vokietijos *Bundesbank*:

- 2025 m. rugsėjo 15 d. baigtas įgyvendinti trejus metus trukęs ES finansuojamas projektas „Centrinio banko gebėjimų stiprinimo Vakarų Balkanuose programa, siekiant integracijos į ECBS. II etapas“. Projektas buvo skirtas šešių Vakarų Balkanų šalių centrinių bankų ir bankų priežiūros agentūrų instituciniams gebėjimams stiprinti. LB projektą įgyvendino kartu su 19 ECBS nacionalinių centrinių bankų ir Europos centriniu banku. Europos Komisija pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA III) programai skyrė 3 mln. eurų.

²¹ Šaltiniai: IL, LB.

- Nuo 2023 m. įgyvendinamas dvejų metų trukmės ES finansuojamas projektas (2 mln. biudžeto) Afrikos šalims „Finansinio stabilumo, atsparumo ir valdymo stiprinimas – stipresnio ECBS dialogo su Afrika link“, kuris 2025 m. gruodžio mėn. buvo pratęstas dar dvejiems metams skyrus papildomą 2 mln. eurų biudžetą. Projekto tikslas – stiprinti Afrikos šalių centrinių bankų gebėjimus valdysenos, finansinio stabilumo, atsparumo, strateginio planavimo ir tarptautinio bendradarbiavimo srityse. Projektas skirtas dvylikai Afrikos šalių centrinių bankų. LB projektą įgyvendina kartu su 7 ECBS nacionaliniais centriniais bankais ir Europos centriniu banku.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė kartu su Vokietijos aukščiausiąja audito institucija *Bundesrechnungshof* 2025 m. parengė susitarimo memorandumą dėl bendradarbiavimo valstybinio audito srityje, kuris buvo pasirašytas *Bundesrechnungshof* pirmininko K. Schellerio vizito Vilniuje 2026 m. sausio 20–21 d. metu.

3.7. Vokietijos atvykstamojo turizmo į Lietuvą skatinimas²²

Skatinant atvykstamąjį turizmą į Lietuvą, VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ 2025 m. Vokietijoje surengė 6 nuoseklios rinkodaros ir komunikacijos kampanijas, apimančias mokamas *Google Ads*, *Meta*, *YouTube* reklamos paslaugas, skaitmeninę reklamą ir pakartotinę rinkodarą (*remarketing*), sezoniško komunikavimą. Vertinama, kad šios rinkodaros ir komunikacijos kampanijos pasiekė 6,7 mln. vokiečių auditoriją.

Bendradarbiaujant su Vokietijos žiniasklaida buvo rengiami ir skelbiami reklaminiai straipsniai, teminiai reportažai, spaudos pranešimai, interviu, publikacijos taikant redakcinį turinio integravimą. Jais pristatant šalies autentiškumą, gamtą, sveikatinimo galimybes, kulinariją buvo siekiama sukurti gerą Lietuvos įvaizdį.

Vokietijai skirtos rinkodaros kampanijos publikacijos, taip pat reklama socialiniuose tinkluose, buvo rengiamos vokiečių kalba.

2025 m. kovo 4–6 d. Berlyne vykusioje turimo mugėje *ITB Berlin 2025* VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ ir Lietuvos turizmo kompanijos dalyvavo su nacionaliniu stendu. Parodos metu įvyko susitikimai: 42 VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ ir 151 Lietuvos turizmo kompanijos. Parodos metu Lietuvai įteiktas sveikatos turizmo apdovanojimas *ITB Health Tourism Award 2025*.

2025 m. birželio 3 d. surengtas internetinis seminaras (*vebinaras*) Vokietijos rinkai, jame dalyvavo 36 dalyviai. Jo metu „Eglės“ sanatorijos atstovė pristatė medicininio turizmo galimybes Lietuvoje.

Pristatant Lietuvą kaip patrauklią turizmui kryptį 5-iems Vokietijos rinkodaros turinio ir publikacijų generavimo sektoriaus atstovams buvo surengti pažintiniai turai, supažindinta su Lietuvos gamtos, kultūros sveikatinimo turizmo temomis.

2025 m. gegužės 5–8 d. Lietuvoje lankėsi Vokietijos žurnalistai ir nuomonės formuotojai, susipažino su kultūrinio turizmo galimybėmis.

2025 m. liepos 21–25 d. vyko konsoliduotas žiniasklaidos turas, skirtas tikslinių rinkų (taip pat ir Vokietijos) žurnalistams.

2025 m. pirmąjį pusmetį su Vokietijos kelionių organizatoriumi *Journaway* buvo surengta turizmo skatinimo kampanija įvedant du produktus tik į Lietuvą: *7 d. / 6 n.* ir *9 d. / 8 n.* Kampanijos metu pasiekti 33 vartotojai ir nupirktos 222 nakvynės.

2025 m. balandžio 7–10 d. Diuseldorfo regione surengti 7 rinkodaros susitikimai su turistinių kelionių organizatoriais.

²² Šaltinis: KL.

2025 m. rugsėjo 18–19 d. Berlyne ir Miunchene kartu su „Go Vilnius“, Kurortų asociacija, Sanatorijų asociacija ir Lietuvos generaliniu konsulatu Miunchene buvo surengti turizmo galimybių Lietuvoje pristatymai, kartu įvyko 15 individualių susitikimų.

2025 m. spalio 14–18 d. tarptautiniame turizmo renginyje *Buy Lithuania 2025* dalyvavo kelionių specialistai iš Vokietijos.

2025 m. lapkričio 19 d. Lietuvos generaliniame konsulate Miunchene Vokietijos kelionių organizatoriams ir turizmo sektoriaus specialistams surengtas turizmo ir sveikatingumo sektoriaus Lietuvoje galimybių pristatymas.

2025 m. taip pat vyko pokalbiai su Klaipėdos uostu dėl bendradarbiavimo su kruizinės laivybos įmonėmis, konkrečiai su *Aida Cruises*, stiprinimą bei su *TUI AG* dėl jų paslaugų krepšelio kelionėmis Lietuvoje papildymo ir naujų produktų Lietuvoje kūrimo.

3.8. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas transporto srityje, susisiekimo tarp Lietuvos ir Vokietijos gerinimas²³

Konsultuojantis su partneriais dėl Lietuvos strateginės ir dvigubos paskirties transporto infrastruktūros vystymo:

- 2025 m. balandžio 1 d. įvyko Susisiekimo ministerijos vadovybės susitikimas su Nyderlandų, Norvegijos, Danijos, Švedijos, Prancūzijos, Suomijos ir **Vokietijos** ambasadoriais. Parengta ir pateikta aktuali informacija, siekiant pristatyti strateginius Lietuvos susisiekimo infrastruktūros projektus. Susitikimo metu valstybių įmonės pakviestos prisijungti prie projektų vystymo veiklų.
- 2025 m. rugpjūčio 13 d. inicijuotas susisiekimo ministro susitikimas su Vokietijos brigados Lietuvoje vadu brg. gen. Christophu Huberiu. Aptarti strateginės reikšmės projektai, tiesiogiai susiję su Vokietijos brigados dislokavimu Lietuvoje.
- 2025 m. lapkričio 19 d. surengtas Susisiekimo ministerijos vadovybės susitikimas su Hamburgo verslo delegacija ir Vokietijos ambasadoriumi Lietuvoje. Susitikimo metu aptartas strateginių Lietuvos transporto projektų įgyvendinimo progresas, Klaipėdos ir Hamburgo uostų bendradarbiavimo stiprinimo galimybės, tiesioginių skrydžių į Hamburgą plėtra.
- Lietuva tęsė veiklą bandomojo transporto koridoriaus, jungiančio Nyderlandus, **Vokietiją**, Lenkiją ir Lietuvą, iniciatyvoje, kurioje dalyvaujančios šalys jau testuoja tarpvalstybinio judėjimo šiuo koridoriu procedūras, tobulina leidimų kirsti sieną išdavimo procesą ir vertina transporto infrastruktūros pajėgumus, reikalingus plataus masto kariniams perdislokavimams užtikrinti ir didesniam pasirengimui garantuoti.

Lietuvos oro uostų (LTOU) veikla Vokietijos kryptimi.

Suprasdami įvairialypį valstybės poreikį užsitikrinti geresnį junglumą su Vokietija, LTOU vykdo reguliarias derybas su esamais (*airBaltic*, *Lufthansa*, *Ryanair*, *Wizz Air*) ir potencialiais (*Eurowings*) oro vežėjais ne tik dėl esamų maršrutų ir jų dažnių išlaikymo, bet ir dėl jų didinimo. Šiuo metu LTOU derasi dėl dažnesnių skrydžių į **Hamburgą** ir junglumo su **Berlynu** gerinimo. Po sėkmingų derybų *airBaltic* padidino Berlyno krypties skrydžių dažnį (vietoj 2 – 3 savaitiniai), taip pat pagerino susisiekimą su **Miunchenu** (vietoj 6 – iki 8 savaitinių skrydžių 2026 m. vasaros sezonu).

Turimais statistikos ir analitiniais duomenimis, didžiausią naujos tiesioginės krypties į Vokietiją rinkos potencialą turi **Štutgartas**. Dėl šio maršruto jau ne vienus metus LTOU derasi su minėtomis oro bendrovėmis, analogiškus veiksmus atlieka ir Štutgarto oro uostas. 2025 m. vasarą buvo skelbta

²³ Šaltinis: SM.

šio maršruto rizikos pasidalijimo (partnerystės vežėjo) vieša atranka, deja, susidomėjimo ji nesulaukė. Vienas iš svariausių faktorių, ribojančių spartesnę oro junglumo plėtrą, yra labai nemaži Vokietijos oro uostų taikomi mokesčiai, kuriuos oro bendrovės dažnai įvardija kaip pagrindinę priežastį, verčiančią riboti šios rinkos plėtrą (ar mažinti apimtis). Be to, šiuo metu aviacijos industrija patiria didelį pajėgumų (angl. *capacity*) trūkumą, kuris riboja vežėjų galimybes plėsti maršrutų tinklą. Vis dėlto LTOU ketina tęsti derybas su minėtais vežėjais dėl šio maršruto įsteigimo vien verslo pagrindais.

Svarbu tai, kad oro linijų bendrovės yra pelno siekiančios organizacijos, taigi jų strategiją sudaro ilgalaikis maršrutų planavimas ir detali ekonominė kiekvieno maršruto analizė. Nors sprendimas pradėti ar nutraukti skrydžius konkrečiu maršrutu yra vienašalis, ekonominiais skaičiavimais grįstas konkrečios oro linijų bendrovės sprendimas, bus siekiama užtikrinti ilgalaikį, tvarų ir poreikius atitinkantį oro susisiekimą tarp Lietuvos ir **Vokietijos**.

Šiuo metu (žiemos sezonu) skrydžiai tarp Lietuvos ir Vokietijos vykdomi šiais maršrutais: iš tarptautinio Vilniaus oro uosto – į **Berlyną, Dortmundą, Diuseldorfą, Frankfurtą, Hamburgą, Miuncheną, Niurnbergą**; iš tarptautinio Kauno oro uosto – į **Kelną–Boną** (detalesnė informacija – pridedamoje lentelėje).

Skrydžiai tarp Lietuvos ir Vokietijos:

Oro uostas	Oro linijų bendrovė	Kryptis	Kodas	Krypties kategorija	2025–2026 m. žiemos sezonas		2026 m. vasaros sezonas*	
					Skrydžių dažnis per savaitę	Skrydžių dienos	Skrydžių dažnis per savaitę	Skrydžių dienos
Vilnius (VNO)	„airBaltic“	Berlynas	BER	Galutinis taškas	0	-----	3	1--4--7
	„Ryanair“	Berlynas	BER	Galutinis taškas	3	1---5-7	5	1-34-67
	„Wizz Air“	Dortmundas	DTM	Galutinis taškas	2	-2----7	5	-234-67
	„airBaltic“	Diuseldorfas	DUS	Galutinis taškas	2	1--4---	2	---4--7
	„Lufthansa“	Frankfurtas	FRA	Skrydžių centras	13	1234567	21	1234567
	„Ryanair“	Frankfurtas	HHN	Galutinis taškas	2	---5-7	3	1-3---7
	„airBaltic“	Hamburgas	HAM	Galutinis taškas	2	---4--7	2	---4--7
	„airBaltic“	Miunchenas	MUC	Skrydžių centras	6	1234-67	8	1234567
	„Ryanair“	Niurnbergas	NUE	Galutinis taškas	3	1---56-	3	1-3--6-
Kaunas (KUN)	„Ryanair“	Kelnas–Bona	CGN	Galutinis taškas	2	1----6-	3	1--45--

* Planas

Šaltinis. AB Lietuvos oro uostai.

Vokietijos ir Klaipėdos uostų bendradarbiavimo skatinimas.

Tiesioginės laivybos krovinių srautai į Vokietiją ir iš jos Klaipėdos uoste 2025 m. sudarė 3,8 mln. t. Vokietija – antra pagal krovos apimtį Klaipėdos uosto tiesioginės laivybos partnerė. Krovos srautai su Vokietija išlaiko stabilaus augimo tendencijas. Šioje kryptyje net 80 proc. plukdomų krovinių kiekio sudaro *ro-ro* (ratinės technikos) kroviniai. Vokietijos krypties augimą lemia reguliarūs *ro-ro* maršrutai, stipri dvišalė prekyba, intermodalinės logistikos pranašumai, geopolitinis saugumas ir Klaipėdos uosto specializacija krauti *ro-ro* krovinius.

Toliau nurodomi renginiai, kurių metu buvo pristatyti strateginiai Klaipėdos uosto tikslai, taip pat Pietinio uosto projektas ir galimybės jame dalyvauti ar investuoti.

Svarbūs įvykų renginiai:

- Tarptautinė transporto ir logistikos paroda *TRANSPORT AND LOGISTICS* Miunchene (Vokietija). Paroda vyksta kas 2 metus. 2025 m. vyko birželio 2–5 d. Klaipėdos uostas šioje parodoje dalyvauja nuo 2004-ujų.
- Kruizinės laivybos paroda ir konferencija *SEATRADE CRUISE EUROPE: CRUISE, FERRY, RIVERCRUISE* Hamburge (Vokietija) 2025 rugsėjo mėn. Paroda vyksta kas 2 metus. 2025 m. parodoje Klaipėdos uosto vardas skambėjo jau dešimtą kartą.
- 2025 lapkričio 21 d. Vokietijos jūrinio verslo delegacija lankėsi Klaipėdos uoste, susitiko su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir Klaipėdos kompanijomis.
- 2025 m. buvo intensyviai tęsiamas pasirengimas Vokietijos ir Lietuvos uostų forumui, vyksiančiam 2026 m. kovo 19 d. Klaipėdoje. Organizuojant renginį bendradarbiaujama su Liubeko uosto operatoriumi ir logistikos bendrove *Lübecker Hafen-Gesellschaft mbH* ir keltų laivybos bendrove *TT-Line*.

2026 m. tikimasi pasirašyti Kylio ir Klaipėdos uostų bendradarbiavimo sutartį.

2026 m. vasario 9–11 d. planuojamas tarptautinės vokiečių logistikos ir uosto paslaugų kompanijos *BLG Logistics* vizitas Lietuvoje. Vizito metu vyks susitikimai su Susisiekimo ministerijos vadovybe, apsilankymas ir diskusijos Klaipėdos uoste. Klaipėdos uostas patikino, kad kompanija *BLG Logistics* yra svarbi įmonė, svarstanti prisidėti prie uosto plėtros. *BLG Logistics* įmonių grupei priklauso 8 konteinerių terminalus valdantis terminalų operatorius *Eurogate*. Tai viena iš 14 įmonių, raštu patvirtinusių interesą dalyvauti Klaipėdos uosto pietinės plėtros operatorių ir investuotojų konkurse.

3.9. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo energetikos srityje stiprinimas²⁴

2025 m. kovo 18 d. energetikos ministras Ž. Vaičiūnas su darbo vizitu lankėsi Berlyne, kur dalyvavo 11-joje Berlyno energetinės transformacijos dialogo konferencijoje (*11th Berlin Energy Transition Dialogue 2025*) ir pasisakė diskusijoje tema „Pasaulinė energetikos pertvarka tarp tarptautinio bendradarbiavimo ir konkurencijos“. Vizito metu ministras taip pat susitiko su Vokietijos federalinės ekonomikos reikalų ir klimato ministerijos parlamentiniu valstybės sekretoriumi Stefanu Wenzeliu, Vokietijos pajėgumų skirstymo operatoriaus *50 Hertz*, Vokietijos energetikos agentūros *Dena*, taip pat Moldovos ir Danijos atstovais.

²⁴ Šaltinis: EM.

Vizito Berlyne metu aptarti Lietuvos ir partnerių energetinio saugumo ir nepriklausomybės stiprinimo prioritetai, Baltijos šalių sinchronizacijos reikšmė ir kritinės infrastruktūros apsaugos poreikis, atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, jūrinio ir žemyninio vėjo bei saulės energetikos projektai, naujos elektros jungtys su Vokietija, Latvija ir Lenkija, energijos kaupimo ir sistemos lankstumo sprendimai, Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus vystymas, pramonės konkurencingumo ir prieinamų energijos kainų užtikrinimas ES kontekste, kibernetinio saugumo ir technologijų (ypač susijusių su saulės PV įranga) rizikos valdymas, taip pat bendradarbiavimo su Moldova stiprinimas, dalijantis Lietuvos patirtimi energetinės transformacijos ir atsparumo srityse.

Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas žaliajo vandenilio technologijų plėtros srityje

Energetikos ministerija parėmė Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų žaliajo vandenilio technologijų plėtros projektą, kuriam įgyvendinti Vokietijos federalinė ekonomikos ir energetikos ministerija skyrė finansavimą. 2026 m. balandžio mėn. numatomas projekto Baltijos šalių atstovų vizitas į Vokietijos žaliajo vandenilio technologijų vystymo centrus, o 2026 m. rudenį – Vokietijos įmonių verslo misija Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse.

Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas energetikos infrastruktūros srityje

2025 m. balandžio 9 d. kasmetiniame *WindEurope 2025* renginyje Kopenhagoje energetikos ministras Ž. Vaičiūnas dalyvavo trišaliame susitikime su Vokietijos federalinės ekonomikos ir klimato ministerijos generaliniu direktoriumi elektros energetikai Volkeriu Oschmannu ir Latvijos klimato ir energetikos ministru Kasparu Melniu. Susitikimo metu buvo aptarta Vokietijos, Lietuvos ir Latvijos elektros jungties įtraukimo į Europos dešimties metų tinklų plėtros planą (*Ten-Year Network Development Plan*, TYNDP 2026) klausimas, siekiant įvertinti projekto techninį ir ekonominį įgyvendinamumą, naudą regionui bei sąnaudų ir naudos santykį. Be to, buvo diskutuojama apie rengimą trišalės politinės deklaracijos (JDoI), kuria šalys išreiškia pasirengimą bendradarbiauti dėl elektros jungties *Baltic-German Power Link* vystymo, infrastruktūros stiprinimo, atsinaujinančių energijos šaltinių integravimo ir kritinės infrastruktūros apsaugos, užtikrinant koordinuotą veiksmų planą ir ilgalaikę naudą visam regionui.

2025 m. vyko intensyvūs trišalės politinės deklaracijos (JDoI) dėl bendradarbiavimo plėtojant *Baltic-German Power Link* elektros jungtį tarp Vokietijos, Lietuvos ir Latvijos bei susijusią infrastruktūrą derinimo darbai. Deklaracijoje numatoma įvertinti techninį ir ekonominį jungties įgyvendinamumą, skatinti regioninį bendradarbiavimą, užtikrinti efektyvų atsinaujinančių energijos šaltinių integravimą į Europos elektros sistemą, stiprinti kritinės energetinės infrastruktūros atsparumą, taip pat esant teigiamiems studijų ir analizių rezultatams 2026 m. pabaigoje būtų sprendžiama dėl projekto teikimo ES bendro intereso projekto (*Project of common interest*, PCI) statusui gauti. Deklaracijos tekstas buvo suderintas 2025 m. lapkričio mėn. Planuojama, kad deklaracija bus oficialiai pasirašyta 2026 m. pirmąjį ketvirtį.

Parama AB KN Energies bendradarbiavimo siekiams Vokietijoje

2025 m. rugpjūčio 28 d. komercinę veiklą oficialiai pradėjo Vokietijos bendrovės *Deutsche Energy Terminal GmbH* (DET) valdomas antrasis SGD terminalas Vilhelmshafene. *KN Energies* yra atsakinga už šio terminalo techninį eksploatavimą ir priežiūrą. Be techninių paslaugų, *KN Energies* iki 2026 m. kovo pabaigos DET teikia visų keturių valstybės kontroliuojamų SGD terminalų (Vilhelmshafeno-1 ir -2, Štadės ir Brunsbutelio) komercinio valdymo paslaugas. Po kovo mėn. pagal papildomą *KN Energies* ir DET susitarimą, galiosiantį iki 2026 m. spalio 1 d., konsultuos bendrovę *Gasfin Services*. Pastarajai DET suteikė mandatą nuo 2026 m. balandžio 1 d. iš *KN Energies* perimti DET SGD terminalų komercinį operavimą.

AB KN Energies siekiai bendradarbiaujant su partneriais Vokietijoje

- Pratęsti, išplėsti bendradarbiavimą su Vokietijos įmonėmis eksploatuojant Vokietijos SGD terminalus:

Nepaisant formalaus komercinių paslaugų perdavimo *Gasfin Services*, siekta išlaikyti Vokietijos SGD terminalų verslo valdymą *KN Energies* rankose ir ieškoti naujų bendradarbiavimo galimybių, dėl to vyko nuolatiniai susitikimai su DET vadovybe. Lietuvos institucinė parama ar bendradarbiavimas su DET vieninteliu akcininku – Vokietijos federaline ekonomikos ir energetikos ministerija būtų naudingas plečiant abiejų valstybių kontroliuojamų įmonių bendradarbiavimą.

- Dalyvauti įgyvendinant CO² emisijos mažinimo projektą *CCS Baltic Consortium*

2025 m. cemento gamykloje *SCHWENK Latvija*, kuri yra viena iš *CCS Baltic Consortium* projekto, įtraukto į *Project of Common Interest (PCI)* projektų sąrašą, partnerė, Bruocėnuose išbandytos kelios anglies dioksido surinkimo technologijos, siekiant rasti tinkamiausius sprendimus ir gamyklai Latvijoje, ir kitoms *SCHWENK* statybinių medžiagų grupės gamykloms Europoje. Viena iš tokių gamyklų yra AB „Akmenės cementas“. Tai aiškiai rodo *SCHWENK* statybinių medžiagų grupės įsipareigojimą dekarbonizuoti cemento gamybą visoje Europoje. Išbandant CO² surinkimo technologijas Vokietijoje, inicijuotas *Catch4Climate* projektas, kurio tikslas – pastatyti bandomąjį deguonies degimo įrenginį *Schwenk Zement* gamykloje Mergelštetene. Projektą sudaro *Dyckerhoff*, *Heidelberg Materials*, *Schwenk Zement* ir *Vicat*, o jam valdyti įsteigta tyrimų bendrovė *CI4C*. Gamykla turėtų pradėti veikti 2026 m. viduryje. Atsižvelgiant į bandomojo projekto rezultatus, CO² surinkimo technologijos bus taikomos ir Lietuvoje. Taigi 2026 m. bus tęsiamas aktyvus AB *Akmenės cementas* ir *CCS Baltic Consortium* projekto koordinatorės AB *KN Energies* bendradarbiavimas su pagrindine Vokietijos kompanija *SCHWENK*.

Žvelgiant į perspektyvą, siekiant užtikrinti sėkmingam CCS vertės grandinės veikimui būtinos Lietuvos nacionalinės teisinės bazės formavimą, tikslinga užmegzti ryšius su atitinkamomis Vokietijos institucijomis ir pasinaudoti jų įgyvendinta gerąja teisėkūros praktika.

- Kartu su Vokietijos kompanijomis dalyvauti vystant naujų SGD terminalų projektus Vokietijoje ir kitose šalyse

Ateityje, pasinaudojant Vokietijos dujų pramonės kompanijų grupės *VNG AG* planais vystyti CO² vertės grandinę ir bendrais interesais su *SCHWENK* Vokietijoje, tikslinga pozicionuoti AB *KN Energies* kaip techninį partnerį CO² logistikai ir ieškoti AB *KN Energies* bendradarbiavimo galimybių tiek su *VNG AG*, tiek kitais projektų vystytojais, įveiklinant unikalią bendrovės kompetenciją uoste valdyti skystus ir šaldytus energijos produktus.

3.10. Efektyvi ekonominė komunikacija Vokietijoje²⁵

2025 m. VšĮ „Investuok Lietuvoje“ Vokietijoje vykdė šiuos rinkodaros veiksmus:

- Lietuvos žinomumo verslui kampanija *Teads* kanale, generavusi parodymus tokiose naujienu platformose kaip *spiegel.de*, *cnn.com*, *nypost.com* ir kt.
- Reguliarios nuolat vykdomos *search engine ads* (*Google*, *Bing*) *demand capture* kampanijos.
- Lietuvos *Investment Highway* reklama *Google Display*.
- Nuosekliai vystomas *Invest Lithuania: Manufacturing* *Linkedin* kanalas <https://www.linkedin.com/showcase/invest-lithuania-manufacturing/?viewAsMember=true>.
- Reguliarus ekonominių žinučių, skirtų sklaidai ambasados komunikaciniais kanalais, perdavimas Vokietijoje veikiantiems komercijos atašė.

²⁵ Šaltinis: URM, IL, Ambasada.

Užsienio reikalų ministerijos Išorinių ekonominių santykių ir ekonominio saugumo politikos departamentas taip pat nuolat rengia ir kiekvieną savaitę diplomatinėms atstovybėms platina parengtas ekonomines žinutes apie Lietuvos ekonominį potencialą ir investavimo galimybes.

Visos šios ir pačios ambasados rengtos žinutės, pritaikytos Vokietijos auditorijai, reguliariai skelbiamos ambasados *LinkedIn* ir *Facebook* paskyrose. Informacija apie Lietuvos ekonominį potencialą taip pat buvo publikuojama specializuotuose leidiniuose.

4. Bendradarbiavimas švietimo, mokslo, kultūros ir kt. humanitarinėse srityse, ryšių tarp pilietinių visuomenių stiprinimas

4.1. Žmogiškųjų Lietuvos ir Vokietijos pilietinių visuomenių ryšių stiprinimas

Pasitinkant *Lietuvos - Vokietijos forumo* veiklos dvidešimtmetį, 2025 m. buvo surengtos dvi forumo konferencijos:

2025 m. kovo 7 d. – *Lietuvos - Vokietijos forumo* konferencija Miunchene, kurios organizavimą parėmė Vokietijos Hanso Seidelio fondas ir Lietuvos ambasada Vokietijoje;

2025 m. lapkričio 17 d. – veiklos dvidešimtmečiui skirta *Lietuvos - Vokietijos forumo* konferencija „Metas lyderiauti ir kalbėti viena kalba“, kurią parėmė Lietuvos Respublikos Seimas ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Lietuvos ir Vokietijos savivaldybių bendradarbiavimas

Lietuvos savivaldybių ryšiai ir bendradarbiavimas su Vokietijos savivaldybėmis apima kultūros, švietimo, jaunimo, socialinių paslaugų, savivaldos, energetikos, tvarios plėtros ir kitas sritis.

2025 m. šis bendradarbiavimas daugiausia buvo grindžiamas ilgametėmis partnerystėmis, delegacijų mainais ir patirties apsikeitimu. Pabrėžtina, kad dauguma savivaldybių mato poreikį pereiti prie labiau struktūruoto, teminio ir projekcinio bendradarbiavimo, ypač tvarios plėtros, energetikos, socialinių paslaugų ir jaunimo srityse.

2025 m. aktyviai bendradarbiavo su Vokietijos savivaldybėmis šios Lietuvos savivaldybės:

- **Akmenės r. savivaldybė** kartu su Bochoolto miestu organizavo abipusius delegacijų vizitus bei jaunimo ir kultūros veiklas, įskaitant Akmenės meno mokyklos moksleivių dalyvavimą Europos jaunimo stovykloje Bochoolte.
- **Biržų r. savivaldybė** palaikė aktyvią partnerystę su Verderio (Hafelio) savivaldybe – vyko delegacijų vizitai, keitimasis patirtimi švietimo, socialinių paslaugų, sporto, turizmo ir verslo srityse.
- **Birštono savivaldybė** tęsė ilgametį bendradarbiavimą su Leko savivaldybe, organizavo oficialius vizitus, palaikė institucinius ir bendruomenių ryšius.
- **Jurbarko r. savivaldybė** intensyviai bendradarbiavo su Krailsheimo ir Berlyno Lichtenbergo rajono savivaldybėmis švietimo, kultūros, jaunimo mainų ir socialinių paslaugų srityse, 2025 m. priėmė oficialią Lichtenbergo delegaciją.
- **Kaišiadorių r. savivaldybė** 2025 m. priėmė Tvistringeno savivaldybės mero ir vicemero oficialų vizitą.
- **Kauno r. savivaldybė** kartu su *Bergstraße* apskritimi įgyvendino *Lietuvos savaitės* renginius, vykdė ilgalaikius projektus investicijų, švietimo, socialinių paslaugų ir jaunimo srityse.
- **Kauno m. savivaldybė** palaikė ilgalaikį institucinį bendradarbiavimą su Lipės apskritimi, tęsdama ryšius švietimo, kultūros, sporto, energetikos ir civilinės saugos srityse.
- **Klaipėdos m. savivaldybė** aktyviausiai bendradarbiavo su Manheimo savivaldybe – vyko delegacijų vizitai, specialistų mainai, rengiamasi bendriems projektams 2026 m.
- **Klaipėdos r. savivaldybė** dalyvavo ES finansuojamuose projektuose su Vokietijos partneriais, priėmė Vokietijos savivaldybių delegacijas.
- **Kretingos r. savivaldybė** palaikė aktyvius ryšius su Blankenfeldės–Mahlovo savivaldybe, 2025 m. vyko abipusiai delegacijų vizitai.

- **Marijampolės savivaldybė** tęsė kultūrinį bendradarbiavimą su Bergiš Gladbacho savivaldybe, įgyvendino delegacijų mainus.
- **Pasvalio r. savivaldybė** palaikė partnerystę su Obernkircheno savivaldybe, 2025 m. įvyko oficialus delegacijos vizitas.
- **Rietavo savivaldybė** 2025 metais kartu su Zarbeko savivaldybe ir dar trijų valstybių savivaldybėmis-partnerėmis pasirašė bendrą tarptautinį projektą *SAFE* (finansuojamas Europos Sąjungos), kurį įgyvendinti numatyta iki 2027 metų. Taip pat vyko nuolatiniai savivaldybių bendruomenių mainai ir oficialūs vizitai.
- **Rokiškio r. savivaldybė** – vyko kultūriniai mainai.
- **Šiaulių m. savivaldybė** – vyko oficialūs vizitai, kultūrinis, akademinis ir verslo bendradarbiavimas.
- **Šiaulių r. savivaldybė** – vyko delegacijų vizitai.
- **Širvintų r. savivaldybė** – vyko jaunimo politikos ir darbo su jaunimu specialistų mainai.
- **Trakų r. savivaldybė** – vyko oficialūs vizitai.
- **Ukmergės r. savivaldybė** – vyko oficialūs vizitai.
- **Utenos r. savivaldybė** – vyko oficialūs vizitai, švietimo įstaigos įgyvendino bendrus projektus.
- **Varėnos r. savivaldybė** – vyko oficialūs vizitai.
- **Varėnos r. savivaldybė** – vyko oficialūs vizitai.
- **Vilniaus m. savivaldybė** – 2025 m. vyko oficialūs vizitai, susitikimai ir patirties mainai, įskaitant delegacijų vizitus Hamburge ir Berlyne bei Vokietijos politikų ir verslo atstovų priėmimą Vilniuje. Savivaldybės atstovai dalyvavo tarptautiniuose renginiuose ir konferencijose Vokietijoje, o vokiečių miestų atstovai buvo kviečiami į Vilniuje vykusius renginius, susijusius su „Europos žaliosios sostinės 2025“ programa. Taip pat 2025 m. pradėtas planuoti ilgalaikis bendras projektas su Duisburgu – *Tarptautinis sodas Duisburgas 2027*.

Dalis savivaldybių 2025 m. neturėjo aktyvių veiklų su Vokietijos savivaldybėmis, bet išreiškė aiškų interesą užmegzti ar atnaujinti bendradarbiavimą: Alytaus m., Alytaus r., Anykščių r., Druskininkų, Joniškio r., Elektrėnų, Kalvarijos, Kupiškio r., Lazdijų r., Mažeikių r., Kazlų Rūdos, Pakruojo r. ir kt. savivaldybės.

Tolesnio bendradarbiavimo poreikiai (prioritetinės sritys):

- **Tvari plėtra ir energetika** – atsinaujinanti energetika, energinis efektyvumas, klimato kaitos valdymas.
- **Švietimas ir jaunimas** – mokinių ir mokytojų mainai, profesinis rengimas, jaunimo stovyklos.
- **Socialinės ir sveikatos paslaugos** – senjorų priežiūra, socialinė integracija, prevencijos programos.
- **Viešasis valdymas ir skaitmenizacija** – savivaldybių administravimo efektyvinimas, e. paslaugos.
- **Kultūra ir turizmas** – kultūros projektai, kurortų vystymas, kultūros paveldo įveiklinimas.
- **Civilinė sauga ir atsparumas** – ekstremaliųjų situacijų valdymas, savanoriškos tarnybos.

4.2. Ryšių su Lietuvos diaspora Vokietijoje stiprinimas²⁶

Nuolatiniai ryšiai su diaspora Vokietijoje yra svarbi Užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos ambasados Berlyne ir generalinio konsulato Miunchene darbo dalis.

Iki 2028 m. Lietuvos ambasadoje Berlyne numatoma įsteigti papildomą diplomatinę pareigybę darbui su diaspora.

Pagal paramos renginiams, skirtiems ryšių su Lietuvos diaspora Vokietijoje stiprinimui, priemonės planą Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamentas 2025 m. skyrė finansavimą keturiems ambasados Berlyne ir keturiems diasporos organizacijų Vokietijoje siūlytiems projektams.

Pagal ambasados Berlyne siūlytus ir įgyvendintus projektus suteikta parama Miuncheno lietuvių mokyklos veiklos organizavimui, sustiprinti ryšiai ir bendradarbiavimas su Miuncheno lietuvių bendruomene, prisidėta prie lietuviškos tapatybės ir bendruomeniškumo Vokietijoje stiprinimo bei grįžimo į Lietuvą skatinimo.

Įgyvendinus Lietuvos diasporos organizacijų Vokietijoje siūlytus projektus prisidėta prie Berlyno lietuvių bendruomenės 60-čio jubiliejaus paminėjimo, Joninių šventės Hiutenfelde metu pristatytos grįžimo į Lietuvą galimybių, bendruomenė supažindinta su Lietuvos Šaulių sąjungos veikla ir paraginta prie jos prisijungti, Vokietijos lietuvių profesionalų forumo dalyviams pristatyta aktuali informacija apie Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimą stiprinant kibernetinį saugumą, apie kovos su hibridinėmis grėsmėmis, įskaitant kibernetines atakas, dezinformaciją ir kt., iniciatyvas ir strategijas.

Iš ambasados Berlyne ir generalinio konsulato Miunchene iniciatyva organizuotų ar paremtų renginių, skirtų telkti lietuvių bendruomenę, galima būtų paminėti:

- 2025 m. sausio 11 d. – tradicinis tarptautinis atminties bėgimas Berlyne *Gyvybės ir mirties keliu*;
- 2025 m. vasario 15 d. – Respublikos Prezidento G. Nausėdos ir pirmosios ponios D. Nausėdienės apsilankymas Vasario 16-osios gimnazijoje Hiutenfelde Lietuvos valstybės atkūrimo dienos ir Vasario 16-osios gimnazijos veiklos 75-ųjų metinių proga;
- 2025 m. vasario 16 d. – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos paminėjimas Miunchene;
- 2025 m. vasario 22–23 d. – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos ir Vasario 16-osios gimnazijos 75-ųjų veiklos metų jubiliejaus paminėjimas Hiutenfelde dalyvaujant švietimo, mokslo ir sporto ministrei R. Popovienei, Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkei V. Aleknavičienei ir ambasadoriui G. Puodžiūnui;
- 2025 m. kovo 6–7 d. – Hamburgo lietuvių bendruomenės surengtas Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas Hamburge dalyvaujant Seimo Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupės nariui, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkui J. Sabatauskui;
- 2025 m. kovo 27 d. – A. Baryso dokumentinio filmo apie Miuncheno lietuvių bendruomenės narius peržiūra ir diskusija generaliniame konsulate Miunchene;
- 2025 m. birželio 28 d. – Joninių ir Vasario 16-osios gimnazijos 75-ojo jubiliejaus šventė Hiutenfelde dalyvaujant ambasadoriui G. Puodžiūnui;
- 2025 m. liepos 6 d. – Miuncheno lietuvių bendruomenės surengtas Valstybės dienos minėjimas kartu su generalinio konsulato darbuotojais Miunchene;

²⁶ Šaltiniai: ŠMSM, URM, Ambasada.

- 2025 m. rugsėjo 20 d. – Berlyno lietuvių bendruomenės susitikimas ambasadoje bendruomenės 60-ųjų gyvavimo metinių proga ir žurnalisto R. Bružo moderuojama diskusija su istoriku prof. E. Aleksandravičiumi apie lietuvių diasporos vaidmenį siekiant Lietuvos laisvės;
- 2025 m. spalio 21 d. – Miuncheno lituanistinės mokyklos mokslo pradžios šventė kartu su Lietuvos generaliniu konsulatu Miunchene.

Parama lituanistiniam švietimui Vokietijoje

Vokietijoje lituanistinis švietimas organizuojamas formaliuoju ir neformaliuoju būdu. Formaliojo ugdymo mokykla – Vasario 16-osios gimnazija. Šalyje taip pat veikia 9 neformaliojo ugdymo įstaigos ir 2 Europos mokyklos (Frankfurte prie Maino ir Miunchene).

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kasmet skiria lėšų Vasario 16-osios gimnazijos ugdymo proceso organizavimui. 2025 m. tam skirta 670 tūkst. eurų.

Siekiant paskatinti užsienio lietuvių, tarp jų ir gyvenančius Vokietijoje, mokytis lietuvių kalbos, pažinti Lietuvos istoriją, kultūrą ir dabartį, puoselėti lietuviybę, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kasmet organizuoja lituanistinių mokyklų neformaliojo lituanistinio švietimo projektų konkursą. 2025 m. šešioms Vokietijos neformaliojo lituanistinio švietimo projektams skirta 25 650 eurų. Lėšos panaudotos mokyklų renginiams organizuoti, vaikų ir jaunimo edukacinėms, pažintinėms veikloms, kūrybinėms dirbtuvėms, stovykloms Vokietijoje ir Lietuvoje.

Be to, nuo 2023 m. neformaliojo lituanistinio švietimo mokyklos turi galimybę gauti finansavimą už lituanistinio švietimo programų vykdymą. Lėšas gali panaudoti svarbiausioms reikmėms: patalpų nuomai ir jų išlaikymui, mokytojų atlyginimams, ugdymo priemonėms, banko mokesčiams mokėti. 2025 m. 6-ioms Vokietijos lituanistinėms mokykloms skirta 36 600 Eur minėtai lituanistinio švietimo programai vykdyti.

Nuo 2015 m. vyksta Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų praktikos užsienio lietuvių formaliojo ir neformaliojo lituanistinio švietimo įstaigose ir lietuvių bendruomenėse. 2025 m. vienas Lietuvos aukštosios mokyklos studentas atliko tarptautinę praktiką Vasario 16-osios gimnazijoje.

Siekdamas didinti lituanistinių mokyklų žinomumą, pritraukti į lituanistines mokyklas daugiau mokinių, 2025 m. Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamentas vykdė lituanistinio švietimo užsienyje viešinimo kampaniją.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Miunchene suteikia patalpas Miuncheno lituanistinės mokyklos veiklai. 2025 m. vasario 14 d. įvyko pirmosios ponios D. Nausėdienės susitikimas su lituanistinės mokyklos mokiniais ir lietuvių bendruomene.

Siekdama spręsti patalpų Berlyno lietuvių bendruomenės susibūrimams ir lituanistinės mokyklos Berlyne pamokoms klausimą, ambasada Berlyne užmezgė ryšį su Berlyno Lichtenbergo rajono meru ir administracija.

Diasporos įtraukimas į Lietuvos pristatymą Vokietijos visuomenei ir dvišalio Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo skatinimą

Diasporos įsitraukimas į Lietuvos pristatymą Vokietijos visuomenei ir dvišalio Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo stiprinimą, taip pat aktualios informacijos apie Lietuvą sklaidą Vokietijoje yra reguliari ir viena svarbiausių ambasatoriaus ir ambasados Berlyne bei generalinio konsulato Miunchene susitikimų su Vokietijos lietuviais temų.

Vokietijoje gyvenančių lietuvių organizacijos aktyviai dalyvauja įvairiose Lietuvos pristatymo veiklose, Vokietijos miestuose vykstančiose Europos dienos ir miestų šventėse. Ambasada Berlyne ar generalinis konsulas Miunchene teikia konkrečių renginių rengėjams informacijos ir dalijamosios

medžiagos, skirtos Lietuvos politinių bei ekonominių aktualijų, šalies kultūros ir turizmo galimybių Lietuvoje pristatymui.

Pristatant Lietuvą Vokietijoje, be lietuvių bendruomenės regioninių organizacijų, ypač paminėtini Berlyne, Miunchene ir Frankfurte prie Maino veikiantys lietuvių profesionalų klubai, kurių nariai turi galimybių pristatyti Lietuvą ir skatinti atkreipti į ją dėmesį ne tik asmeninėje, bet ir darbo ar verslo aplinkoje.

2025 m. rugsėjo 13–14 d. Vokietijoje, Frankfurte prie Maino, įvyko Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamento finansiškai paremtas 4-asis Lietuvos profesionalų forumas *Saugios visuomenės link: nuo VNO iki FRA 2025 – dialogas apie hibridinį atsparumą*, subūręs lietuvių profesionalus, sprendimų priėmėjus, ekspertus, akademikus ir verslo lyderius iš Vokietijos bei Lietuvos geopolitiniais, skaitmeniniais ir saugumo iššūkiams aptarti. Šis renginys Vokietijos politikos formuotojus ir suinteresuotus asmenis įtraukė į tiesioginį dvišalį dialogą aktualiais strateginiais klausimais, sustiprino lietuvių diasporos, kaip kultūros ambasadorių ir ekonominių bei technologinių mainų skatintojų, vaidmenį, parodė glaudesnių Vokietijos ir Lietuvos ryšių abipusę naudą.

2025 m. rugsėjo 13–14 d. Berlyno lietuvių profesionalų klubas kartu su Frankfurto profesionalų klubu surengė tradicinį Vokietijos lietuvių profesionalų forumą, kuris pirmą kartą buvo organizuotas su Vokietijos partneriu – Frankfurte prie Maino įsikūrusiu *cyberintelligence.institute*. Ambasada Berlyne prisidėjo prie šio renginio koncepcijos ir programos sudarymo.

Galima paminėti ir kitus konkrečius profesionalų klubų narių įsitraukimo į dvišalio ekonominio Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo 2025 m. pavyzdžius: Lietuvos startuolių ekosistemos pristatymo renginį Drezdene, Lietuvos asociacijos *Infobalt* ir ambasados verslo kontaktų tinklaveikos renginį Berlyne.

Informavimas apie grįžimo į Lietuvą galimybes

Vokietijoje gyvenantiems lietuviams informacinė medžiaga apie grįžimo į Lietuvą galimybes reguliariai teikiama įvairių ambasados Berlyne ir generalinio konsulato organizuojamų renginių, konsulinių misijų metu bei kasdien aptarnaujant piliečius.

Tiksliniai platesnės apimties renginiai šia tema buvo surengti 2025 m. vasario 15 d. Respublikos Prezidentui G. Nausėdai lankantis Vasario 16-osios gimnazijoje Hiutenfelde, susitikimo su Vokietijos lietuvių bendruomene metu, taip pat 2025 m. birželio 28 d. Hiutenfelde vykusioje Joninių šventėje, kur *Grįžtu LT* komanda ir Užimtumo tarnybos atstovai pristatė grįžimo į Lietuvą, studijų ir darbo Lietuvoje galimybes.

Diasporos indėlis į saugumo stiprinimą

Skatindama Vokietijos lietuvius prisidėti stiprinant šalies nacionalinį saugumą ir gynybą bei įgyvendinant pilietinio pasipriešinimo strategiją, Užsienio reikalų ministerija 2025 m. skyrė paramą Pasaulio lietuvių bendruomenės asociacijos projektui *PLB/Lietuvos diasporos informacinio atsparumo, kovos su priešiška informacine veikla ir visuomenės paramos seminarai*. Šių seminarų metu Vokietijos ir dar penkių šalių lietuvių bendruomenės gilino žinias apie priešišką šalių informacinę veiklą, atsparumo dezinformacijai ir manipuliacijoms principus, atsako į priešišką informaciją metodus ir technikas, šalies visuomenės informavimo, paramos gavimo ir mobilizavimo būdus.

2025 m. birželio 12 d. Lietuvos generaliniame konsulate Miunchene vykusio *Women in International Security Deutschland* draugijos renginio metu draugijos narėms buvo pristatyta visuotinės gynybos koncepcija ir Lietuvos diasporos vaidmuo užtikrinant šalies saugumą.

4.3. Vokiečių kalbos populiarinimas Lietuvoje siekiant didinti vokiškai kalbančių šalies gyventojų skaičių²⁷

Lietuvos pagrindinė ilgametė užsienio ekonominių ryšių partnerė Vokietija pastaraisiais metais tampa ir esmine sąjungininke stiprinant šalies nacionalinį saugumą. Tačiau dabartiniame geopolitiniame kontekste priimti sprendimai dėl Bundesvero brigados dislokavimo ir *Rheinmetall* koncerno atėjimo į Lietuvą reiškia ne tik tai, kad į Lietuvą atvyks apie 5 tūkstančius Vokietijos Bundesvero brigados karių ir civilių tarnautojų, dalis kurių bus su šeimomis. Šie sprendimai tapo svarbiais katalizatoriais, skatinančiais didesnę Lietuvos ir Vokietijos suartėjimą bei ženklią dvišalių santykių ir bendradarbiavimo plėtrą, apimančią pačias įvairiausias sritis – politiką, saugumą ir gynybą, ekonomiką, verslą, švietimą, mokslą ar kultūrą.

Visa tai savo ruožtu sąlygoja Lietuvoje stipriai augantį vokiečių kalbos ir žmonių, įvaldžiusių vokiečių kalbą, poreikį. Pažymėtina, jog šią problemą 2025 m. pabaigoje kėlė Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija savo rašte Švietimo mokslo ir sporto ministerijai ir Vyriausybės kanceliarijai siūlydama parengti nacionalinę vokiečių kalbos populiarinimo ir mokymo stiprinimo programą²⁸.

Turėdama tikslą Lietuvoje populiarinti vokiečių kalbą Švietimo, mokslo ir sporto ministerija informavo savivaldybių administracijų švietimo skyrių ir gimnazijų vadovus apie galimybę organizuoti mokyklose Vokiečių kalbos I laipsnio ir II laipsnio diplomų, suteikiančių teisę studijuoti Vokietijos aukštosiose mokyklose, programą.

Tam, kad moksleiviai vokiečių kalbą rinktųsi kaip antrąją užsienio kalbą mokyklose arba universitetinių studijų dalyką, 2025 m. vykdytos ir toliau vykdomos informacinės kampanijos apie vokiečių kalbos svarbą:

- specialistai ugdymo karjerai mokyklose yra pasirengę teikti mokiniams kokybišką ir aktualią informaciją dėl užsienio kalbų svarbos akademinei ir profesinei karjerai;
- savivaldybių administracijų švietimo skyrių specialistai yra informuoti apie kokybiško užsienio (vokiečių) kalbos mokymosi mokykloje naudą, jei mokinys rinksis vokiečių kaip užsienio kalbą;
- vokiečių kalbos mokytojai, bendradarbiaudami su Goethe's institutu, yra pasirengę teikti kokybišką vokiečių kalbos mokymą;
- mokiniai ir mokyklos, bendradarbiaudami su Goethe's institutu, kviečiami dalyvauti Goethe's instituto projektuose, kurie skatina ir motyvuoja mokytis vokiečių kalbos;
- dalyvaudami Goethe's instituto projektuose ir Vokiečių kalbos I ir II laipsnio diplomų programoje mokiniai gali giliau išmokti dalyką ir kartu vokiečių kalbos, susipažįsta su akademiniiais siekiais ir studijų galimybėmis.

Pastaruoju metu bendrojo ugdymo sistemoje fiksuojama teigiama vokiečių kalbos mokymosi pasirinkimo dinamika:

2024–2025 mokslo metais vokiečių kaip antrosios užsienio kalbos mokėsi 24,2 % mokinių;

2025–2026 mokslo metais vokiečių kaip antrosios užsienio kalbos mokosi 27,03 % mokinių.

Nepaisant to, nepakankamo vokiečių kalbos mokėjimo problema išlieka. Lietuvos vokiečių kalbos mokytojų asociacijos teigimu, dėl per mažo antrajai užsienio kalbai skiriamų valandų skaičiaus dabartinis antrosios užsienio kalbos mokymo mokyklose modelis Lietuvoje yra nepakankamas siekiant pasiekti funkcinį kalbos mokėjimo lygį.

²⁷ Šaltiniai: LRP, ŠMSM, URM.

²⁸ LRP 2025-10-14 raštas ŠMSM ir LRVK Nr. 2D-3623 „Dėl nacionalinės vokiečių kalbos programos rengimo“

Šią problemą savo posėdyje taip pat kėlė ir Seimo Švietimo ir Mokslo komitetas. Diskusijos dėl užsienio kalbų pasirinkimo išdavoje komitetas, „siekdamas ilgesnio, sistemingesnio ir nuoseklesnio užsienio kalbų mokymosi proceso, pritardamas tikslui, kad visi absolventai mokyklą baigtų mokėdami dvi Europos Sąjungos kalbas“ kreipėsi į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją prašydamas „peržiūrėti bendrojo ugdymo programas ir higienos normas bei surasti galimybę ankstinti užsienio kalbų mokymą(si) – pirmąją užsienio kalbą pradėti mokyti 1-oje klasėje, o antrą – 3-je klasėje bei suvienodinti valandų, skiriamų pirmosios ir antrosios kalbos mokymui(si) skaičių, taip pat užtikrinti, kad visose bendrojo ugdymo mokyklose būtų sudarytos sąlygos mokiniams rinktis ir mokyti antrąją užsienio kalbą iš Europos Sąjungos oficialiųjų kalbų“²⁹.

Siekdama populiarinti Vokietiją ir vokiečių kalbą, Užsienio reikalų ministerija savo ruožtu 2025 m. organizavo ir iš dalies finansavo informacinio leidinio *Vadovas po Vokietijos federacines žemes* leidybą lietuvių ir lenkų kalbomis. Iš viso išleista 1 200 šio leidinio egzempliorių, kurie plačiai naudojami ir mokyklose skatinant domėjimąsi Vokietija ir vokiečių kalba, skleidžiant pozityvią žinią apie dvišalių Lietuvos ir Vokietijos santykių plėtrą ir ryšių su Vokietija gynybos srityje reikšmę užtikrinant ilgalaikius nacionalinio saugumo interesus.

4.4. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo mokslo ir studijų srityje skatinimas³⁰

Lietuvos ir Vokietijos institucijų mokslinis bendradarbiavimas ir bendros publikacijos

2025 m. platformų *Web of Science / InCites* duomenimis, Lietuvos ir Vokietijos institucijų mokslinis bendradarbiavimas yra intensyvus ir aukštos kokybės: 2025 m. identifikuotos 567 Lietuvos ir Vokietijos bendraautorių publikacijos, iš kurių 18,34 % patenka į labiausiai cituojamų (top 10 %) publikacijų segmentą, o 12 priskiriamos *highly cited papers*. Tai rodo ne tik kiekybinį, bet ir reikšmingą kokybinį bendradarbiavimo rezultatą.

Bendradarbiavimo pagrindą sudaro svarbiausios Lietuvos mokslo ir studijų institucijos: daugiausia publikuojančios yra Vilniaus universitetas (254 publikacijų adresų įrašai), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (101), Vytauto Didžiojo universitetas (46), Vilniaus Gedimino technikos universitetas (39), Kauno technologijos universitetas (26), Klaipėdos universitetas (24), taip pat Nacionalinis vėžio institutas – Santaros klinikos ir kiti nacionaliniai tyrimų centrai. Vokietijos pusėje ryškiausi partneriai yra Acheno technikos universitetas (*Rheinisch – Westfälische Technische Hochschule Aachen, RWTH Aachen*) (142), Hamburgo universitetas (*Universität Hamburg*) (52), Vokietijos elementariųjų dalelių tyrimų centras DESY (*Deutsches Elektronen-Synchrotron DESY*) (42), Karlsruhės technologijos institutas (*Karlsruher Institut für Technologie*) (39), Heidelbergo universitetas (*Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg*) (38), Berlyno „Charité“ universitetinė ligoninė (*Charité – Universitätsmedizin Berlin*) (32), Miuncheno technikos universitetas (*Technische Universität München, TUM*) (27) ir kiti didieji universitetai bei mokslinių tyrimų infrastruktūros branduoliai.

Lietuvos ir Vokietijos bendrų publikacijų 2025 m. temos susitelkia gamtos moksluose (231 publikacija) ir medicinos bei sveikatos moksluose (253 publikacijos), taip pat inžinerijos ir technologijų srityje (84 publikacijos). Toks spektras palankus jungtinių studijų programų, doktorantūros bendradarbiavimų ir stažuotių plėtrai, nes bendraautorystė dažniausiai atsiranda per tyrėjų judumą, bendras laboratorijas, bendrą doktorantų rengimą ir ilgalaikius partnerystės tinklus (ypač didžiuosiuose universitetuose ir infrastruktūrose).

Atvirosios prieigos, infrastruktūrų ir tarptautinių programų dimensiją rodo ir finansavimo nuorodos publikacijose: dažniausi finansuotojai yra Europos Sąjunga (106 paminėjimai), Vokietijos mokslinių tyrimų fondas (*Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG*) (80), Vokietijos federalinė švietimo ir

²⁹ LR Seimo Švietimo ir mokslo komiteto 2025-11-19 posėdžio protokolas Nr. 106-P-51

³⁰ Šaltiniai: LMT, SAM, ŠMSM, URM, ŽŪM.

tyrimų ministerija (*Bundesministerium für Bildung und Forschung, BMBF*) (67), Europos mokslinių tyrimų taryba (*European Research Council, ERC*) (56), taip pat Alexanderio von Humboldto fondas (*Alexander von Humboldt-Stiftung*) (48) ir ES finansuojama Europos mokslo ir technologijų bendradarbiavimo programa (*European Cooperation in Science & Technology, COST*) (46). Tai leidžia argumentuotai pagrįsti, kad Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas 2025 m. remiasi ES bei nacionaliniais Vokietijos instrumentais ir yra integruotas į tarptautinius tinklus, kurie dažnai susiję su Europos universitetų aljansų logika (partnerystės, mobilumas, bendra infrastruktūra).

Be to, 2025 m. 6,17 % publikacijų priskiriamos pramonės bendradarbiavimui (35 publikacijos), o tai rodo grandinės „nuo mokslo iki inovacijų“ potencialą (bendri tyrimai su verslu, technologijų vystymas, inovacijų diegimas).

2025 m. bendros Lietuvos ir Vokietijos mokslo publikacijos apima reikšmingą inžinerijos ir technologijų segmentą (84 publikacijos). Tekstinės paieškos (pagal publikacijų pavadinimus, raktinius žodžius ir kategorijas) rodo, kad 2025 m. rinkinyje aptinkama: 16 publikacijų, susijusių su autonominėmis sistemomis (*autonomous / robotics / unmanned* ir pan.); 38 publikacijų, kuriose pasikartoja dirbtinio intelekto ir mašininio mokymosi terminai; 11 publikacijų, kuriose minimos lazerių technologijos; 24 publikacijos, susijusios su saugumo ar gynybos (*security / cyber / defence / military*) semantika.

2025 m. duomenys rodo, kad gyvybės mokslai ir sveikatos sritis yra viena stipriausių Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo ašių. *InCites* klasifikacijoje 2025 m. Lietuvos ir Vokietijos bendraautorystės publikacijose medicinos ir sveikatos mokslų segmentas sudaro 253 publikacijas, iš jų klinikinė medicina – 173 publikacijos, biologijos mokslai – 74 publikacijos. Didelė dalis rezultatų patenka į gausaus citavimo segmentą (top 10 %), o tai rodo tarptautinį konkurencingumą ir potencialą plėsti partnerystes klinikinių tyrimų, pažangių terapijų ir personalizuotos medicinos kryptimis. Akivaizdu, kad tarp aktyviausių iš Lietuvos yra Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Vilniaus universitetas ir su universitetine medicina susijusios institucijos (įskaitant universitetines ligonines), o iš Vokietijos – stiprios medicinos ir universitetinių klinikų ekosistemos (pvz., *Charité, Heidelberg*, universitetinės medicinos centrai).

Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas mokslo, technologijų ir inovacijų srityse, įskaitant bendrus „Europos horizonto“ programos projektus

Vokietija yra viena reikšmingiausių Lietuvos partnerių programoje „Europos horizontas“. Pagal šią programą Lietuva kartu su Vokietija įgyvendina 326 bendrus projektus (daugiausia bendrų projektų Lietuva turi su Ispanija). Bendra Europos Komisijos skiriama šių projektų dotacija siekia 3,76 mlrd. Eur, iš jų Lietuvai tenka 110,6 mln. Eur, o Vokietijai – 524,8 mln. Eur. 2025 m. buvo pasirašytos 42 projektų dotacijų sutartys.

Tarp penkių daugiausia Europos Komisijos dotacijų pritraukusių Lietuvos institucijų bendruose projektuose su Vokietija yra Lietuvos mokslo taryba (11,34 mln. Eur), Kauno technologijos universitetas (8,56 mln. Eur), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (6,79 mln. Eur), Vytauto Didžiojo universitetas (6,62 mln. Eur) ir Vilniaus universitetas (6,44 mln. Eur).

Aktyviai įsitraukia ir mažosios bei vidutinės įmonės. Tarp daugiausia finansavimo pritraukusių Lietuvos MVĮ yra VšĮ *SYXIS* (3,28 mln. Eur), UAB *Teraglobus* (3,10 mln. Eur), *AgriFood Lithuania DIH* (2,46 mln. Eur), UAB *Soli Tek R&D* (2,41 mln. Eur) ir *Altechna R&D* UAB (2,22 mln. Eur).

Vokietijos pusėje daugiausia finansavimo pritraukusios MVĮ yra *Coatema Coating Machinery GmbH* (3,42 mln. Eur), *ICLEI European Secretariat GmbH* (2,70 mln. Eur), *RISA Sicherheitsanalysen GmbH* (1,51 mln. Eur), *Eurice European Research and Project Office GmbH* (1,48 mln. Eur) ir *Cyber One GmbH* (1,19 mln. Eur).

Daugiausia bendrų Lietuvos ir Vokietijos projektų įgyvendinama maisto, bioekonomikos ir žemės ūkio (61), klimato, energetikos ir judumo (58), skaitmeninių technologijų, pramonės ir kosmoso (53), sveikatos (46) bei Marie'os Skłodowskos-Curie veiksmų (28) kryptyse.

Aktyvus Lietuvos mokslo tarybos bendradarbiavimas su Vokietija vyko 2025 m. spalio 21 d. Hamburge organizuojant renginį *Hydrogen & Carbon Capture Synergies: Accelerating German-Baltic Cooperation*, kuris tapo svarbia platforma stiprinti Vokietijos ir Baltijos šalių dialogą vandenilio technologijų ir CCUS (*Carbon Capture Utilisation and Storage*) srityse, skatinti žinių mainus, partnerystes ir bendrus projektus programoje „Europos horizontas“. Renginį organizavo Lietuvos mokslo ir inovacijų ryšių biuras Briuselyje (LINO biuras) kartu su Lietuvos mokslo tarybos Nacionalinių kontaktinių atstovų (NCP) grupe, bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos ambasada Vokietijoje ir Vokietijos NKS KEM | *Nationale Kontaktstelle Klima, Energie, Mobilität* (Vokietijos NCP) bei kitais partneriais iš Vokietijos ir Baltijos šalių. Nacionalinių ekosistemų pristatymai ir interaktyvi idėjų laboratorija pagal konkrečius programos „Europos horizontas“ kvietimus bei neformalios diskusijos sudarė prielaidas naujoms Vokietijos ir Baltijos šalių partnerystėms ir tolesniam 5 veiksmų grupės (*Climate, Energy and Mobility*, CL5) NCP bendradarbiavimui klimato, energetikos ir judumo srityse. 2026–2027 m. numatoma tęsti užsimezgsų glaudų Lietuvos ir Vokietijos CL5 NCP bendradarbiavimą, inicijuojant bendrus informacinius renginius, temines dirbtuves ir partnerių pareiškėjams klimato, energetikos ir judumo srityse paieškos veiklas.

Lietuvos mokslo taryba iki 2025 m. rugpjūčio 31 d. kartu su Vokietijos organizacijomis – Julicho tyrimų centru (*Forschungszentrum Jülich GmbH*, FZJ) ir Vokietijos aviacijos ir kosmoso centru (*Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e.V.*, DLR) – dalyvavo ir bendradarbiavo programos „Europos horizontas“ projektuose *NCP4Industry*, *Ideal-ist*, *COSMOS4HE*. Šių projektų tikslas – padėti įmonėms, mokslo ir studijų institucijoms, mokslinių tyrimų organizacijoms, nevyriausybiniams organizacijoms ir viešojo administravimo institucijoms sėkmingiau dalyvauti programoje „Europos horizontas“ skaitmeninių technologijų, pramonės, kosmoso srityse. Projektų teikiamos paslaugos apima partnerių paieškos renginius, konsultacijas dėl idėjų atitikties kvietimų reikalavimams, ekspertinę rengiamų paraiškų peržiūrą, sėkmės istorijų sklaidą, naujienų ir aktualijų komunikaciją ir kt.

Nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. LMT kartu su minėtomis Vokietijos organizacijomis ir kitais partneriais pradėjo projektus *NCP4Industry Plus*, *Idealist 2027*, *COSMOS4HEplus*, kurie yra pirmiau paminėtų tąsa. Paskelbus programos „Europos horizontas“ 4 veiksmų grupės *Skaitmeninės technologijos, pramonė ir kosmosas* 2026–2027 m. kvietimus, preliminarai planuojamas dvišalis ar daugiašalis partnerių paieškos renginys įtraukiant Vokietijos organizaciją *Bavarian Research Alliance*.

Taip pat LMT vykdo su Vokietijos institucijomis susietas tarptautines finansavimo priemones. Šios priemonės – ne dvišaliai Lietuvos ir Vokietijos kvietimai, bet formalūs tarptautinio bendradarbiavimo mechanizmai, sudarantys galimybes Lietuvos mokslo ir inovacijų subjektams bendradarbiauti su Vokietijos partneriais:

- *ERA-NET NEURON* (finansavimo instrumentas, skirtas smegenų ir nervų sistemos ligų ir jų gydymo moksliniams tyrimams). Iniciatyvą koordinuoja Vokietijos federalinė švietimo ir mokslo ministerija (BMBF); 2025 m. vyko tarptautinis kvietimas teikti paraiškas (rezultatai bus skelbiami 2026 m. gegužę);
- *QuantERA Call 2025* (kvantinės technologijos) – tarptautinė programa, Vokietija yra viena iš kvietime dalyvaujančių šalių. 2025 m. vyko tarptautinis kvietimas teikti paraiškas (rezultatai bus skelbiami 2026 m. gegužę);
- *Eureka* tinklas (tarptautiniai Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros – MTEP projektai): 2025 m. LMT Mokslo ir verslo skyrius dalyvavo *Global Innovation Summit 2025 (Hannover Messe)* Vokietijoje. Vykdomi *Eureka* kvietimai tarptautiniam MTEP bendradarbiavimui,

sudarantys galimybes Lietuvos ir Vokietijos partnerystėms per *Eureka* mechanizmus. Kai kurių *Eureka* klasterių kvietimų laikotarpiai (pvz., 2025-12–2026-04) apima ir Vokietiją, todėl 2025 m. buvo sudaromos sąlygos 2026 m. rengti projektų su Vokietijos partneriais paraiškas. Pagal priemonę *Eurostars 2* iki 2025 m. buvo vykdomi 6 projektai, kurių partneris buvo Vokietija. Šių projektų bendras biudžetas buvo 9 061 923 Eur.

Lietuvos mokslinio bendradarbiavimo su Vokietija kontekste taip pat svarbu pabrėžti, kad Lietuvos mokslo taryba (LMT) vykdo ES fondų lėšomis finansuojamą projektą *Tarptautinių kompetencijos centrų įsteigimas*, kurio tikslas – stiprinti tarptautinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) potencialą Lietuvoje ir skatinti strategines partnerystes su užsienio institucijomis, įskaitant Vokietijos mokslo ekosistemą. Pagal šį projektą steigiamas *Autonominių, per nuotolį valdomų ir susietų sistemų kompetencijų centras*, kurio partneriai yra Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Kauno technologijos universitetas ir Vokietijos Fraunhoferio komunikacijos, informacinių procesų ir ergonomikos institutas (*Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*, FKIE), – tai rodo tvirtą tarptautinį aukštųjų technologijų srities ryšį ir bendrą siekį plėtoti aukšto lygio MTEP infrastruktūrą Lietuvoje.

Kompetencijų centro veikla telkiama į autonominių ir nuotoliniu būdu valdomų oro, sausumos ir vandens transporto priemonių sistemų kūrimą, spiečių (SWARM/PLATOON) sprendimų taikymą, saugaus ryšio, dirbtinio intelekto funkcijų ir pažangių medžiagų tyrimus, taip pat programine įranga apibrėžtų transporto platformų vystymą. Šiam centrui yra pasirašytas Tarptautinio supratimo memorandumas su Fraunhoferio komunikacijos, informacinių procesų ir ergonomikos institutu (*Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*, FKIE), kuriuo abi institucijos įtvirtina bendradarbiavimą strateginiame planavime, MTEP veiklose ir žinių dalijimosi mechanizmuose, taip stiprindamos Lietuvos ir Vokietijos technologinį bendradarbiavimo branduolį. Projekto įgyvendinimo etape vyksta parengiamieji darbai – formuojamos tyrėjų komandos, skiriami grupių vadovai, kuriamos sąlygos kompetencijų centro veiklai pradėti, o LMT atlieka centro veiklos stebėseną ir teikia konsultacinę pagalbą partneriams, siekdama užtikrinti ilgalaikį tarptautinį mokslo bendradarbiavimą ir konkurencingumą pasaulio mokslo erdvėje.

Mokslinis bendradarbiavimas saugumo ir gynybos technologijų srityje

Fraunhoferio komunikacijos, informacinių procesų ir ergonomikos instituto (*Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*, FKIE) mokslininkai, kaip išoriniai ekspertai, prisidėjo rengiant Gynybos technologijų Lietuvoje galimybių studiją, kuri Krašto apsaugos ministerijos prašymu buvo inicijuota Lietuvos mokslų tarybos. Rengiant studiją taip pat dalyvavo ekspertai iš mokslo ir pramonės sektorių, Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės atstovai. Vyksta komunikavimas su Vokietijos federaline gynybos ministerija dėl galimų dvišalių projektų ir iniciatyvų.

2026 m. birželio mėn. Vilniuje, bendradarbiaujant su Gynybos resursų agentūra prie Krašto apsaugos ministerijos ir *Fraunhofer* FKIE, bus organizuojamas NATO STO SET RSM (*NATO Science and Technology Organization – Sensors & Electronics (Sensing) Technology Panel – Research Specialists' Meeting*) renginys, kuris suburs daugiau nei 150 dalyvių iš įvairių šalių.

Bendradarbiavimas gyvybės mokslų sektoriuje

Šiek tiek išplečiant jau minėtą teiginį, kad gyvybės mokslai ir sveikatos sritis yra viena stipriausių Lietuvos ir Vokietijos mokslinio bendradarbiavimo ašių, toliau pateikiama Sveikatos apsaugos ministerijos informacija apie Vilniaus universiteto Santaros klinikų ir VŠĮ Klaipėdos universiteto ligoninės bendradarbiavimą su Vokietijos partneriais.

Vilniaus universiteto Santaros klinikos bendradarbiauja su Vokietijos institucijomis šiomis pagrindinėmis kryptimis:

- Retų ligų ir personalizuotos medicinos tyrimai: projektas *NARRATIVE* (2024–2027) – partnerystė su Vokietijos Freiburgo universitetu, stiprinant tarptautinius retų ligų tyrimų tinklus.
- Pažangi diagnostika ir fotoninės technologijos medicinoje: projektas *TELEGRAFT* (2022–2027) – bendradarbiavimas su Leibnico fotonų technologijos institutu (*Leibnitz Institut für Photonische Technologien*), Jenos universitetu (*Friedrich-Schiller-Universität Jena*), Miuncheno technikos universitetu (*Technische Universität München*) ir pastarojo klinikiniais padaliniais. Plėtojami inovatyvūs diagnostikos metodai ir jų klinikinio pritaikymo galimybės.
- Infekcinių ligų, vakcinų ir sveikatos duomenų tyrimai: projektas *EUCARE* (2021–2026) – partnerystė su Kelno universiteto klinika (*Uniklinik Köln*), Diuseldorfo universiteto klinika (*Universitätsklinikum Düsseldorf*), Diuseldorfo universitetu (*Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf*), Tiubingeno universitetu (*Universität Tübingen*), Makso Planko informatikos institutu (*Max-Planck-Institut für Informatik*) ir Paulo Ehrlichio institutu (*Paul-Ehrlich-Institut*). Vykdomi klinikiniai ir epidemiologiniai tyrimai, stiprinamas saugus sveikatos duomenų naudojimas.
- Metabolinių ligų ir nutukimo tyrimai: projektas *EPROBES* (2023–2028) – bendradarbiavimas su Tiubingeno universiteto klinika (*Universitätsklinikum Tübingen*), orientuotas į personalizuotos medicinos sprendimus.
- Onkologinių ligų prevencija ir ankstyvoji diagnostika: projektas *EUCanScreen* (2024–2028) – partnerystė su Roberto Kocho institutu (*Robert Koch-Institute*, RKI), Vokietijos vėžio tyrimo centru (*Deutsches Krebsforschungszentrum*, DKFZ), Leibnico prevencijos tyrimo ir epidemiologijos institutu (*Leibniz-Institut für Präventionsforschung und Epidemiologie*, BIPS), Vokietijos vėžio draugija (*Deutsche Krebsgesellschaft*) ir Berlyno *MSB Medical School Berlin - Hochschule für Gesundheit und Medizin*. Plėtojamos vėžio prevencijos ir patikrų sistemos.
- Kompetencijų stiprinimas ir pažangūs terapiniai sprendimai: projektas *SCARLET* (2024–2027) – bendradarbiavimas su Hamburgo–Ependorfo universitetiniu medicinos centru (*University Medical Center Hamburg-Eppendorf*, UKE).

Taip pat vyksta klinikinių tyrimų plėtra ir mokslininkų mainai. Bendradarbiaujama su Vokietijos universitetinėmis ligoninėmis (Miuncheno, Tiubingeno, Diuseldorfo, Kelno, Hamburgo), turinčiomis klinikinių tyrimų padalinius. Įgyvendinant projektus vykdomi mokslininkų ir doktorantų mainai, bendri klinikiniai tyrimai, diegiami pažangūs gydymo metodai, stiprinamas duomenų analitikos ir dirbtinio intelekto taikymas medicinoje.

VšĮ Klaipėdos universiteto ligoninė (toliau – KUL) dalyvauja keliuose tarptautiniuose mokslo ir inovacijų projektuose:

Vienas iš tarptautinio projekto *FASD-Bridge (Interreg South Baltic)* partnerių yra Greifswaldo universiteto Medicinos fakultetas (*Universitätsmedizin Greifswald*), aktyviai įsitraukęs į inovatyvių FASD diagnostikos sprendimų ir klinikinių metodikų kūrimą, tarpdisciplininius tyrimus, specialistų kompetencijų stiprinimą ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą.

KUL taip pat dalyvauja Europos visapusių vėžio centrų tinkle *EU NetCCC (European Network of Comprehensive Cancer Centres)*, jungiančiame universitetines ligonines ir vėžio centrus visoje ES, įskaitant ir Vokietijos visapčius vėžio centrus. Bendradarbiavimas vykdomas per tinklo veiklas ir temines darbo grupes.

KUL dalyvauja ir ES jungtinėje veikloje *eCAN Plus*, skirtoje onkologijos centrų skaitmeninių gebėjimų stiprinimui ir vėžio prevencijos bei gydymo kokybės gerinimui. Šiame projekte bendradarbiavimas vykdomas bendru ES formatu, Vokietijos institucijos taip pat dalyvauja.

KUL yra Rumunijos valstybinio medicinos universiteto padalinio Hamburge (*University Targu Mures Medical Campus Hamburg*) studentų praktinio mokymo bazė (šiuo metu klinikinę medicinos praktiką atlieka 4 universiteto studentai).

Žemės ūkio ministerijos duomenimis, **Lietuvos nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas** kartu su Vokietijos Friedricho Loefflerio institutu (*Friedrich-Löffler-Institut*) 2026 m. sausio mėn. pradeda įgyvendinti Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos projektą (projekto trukmė – 3 mėn.). Projektas sustiprins Instituto virusų ir bakterijų tyrimo kompetenciją, svarbią gydant gyvūnų ligas, kurios daro įtaką tarptautinei prekybai ir visuomenės sveikatai.

Taip pat paminėtina 2025 m. rugsėjo 11–12 d. Drezdene vykusį **Saksonijos tarptautinė mokslo konferencija *Building Bridges for the Next Generations***, kurios šalis partnerė buvo Lietuva.

Ryšiai su lituanistikos (baltistikos) centrais Vokietijoje

Vokietijoje veikia penki lituanistikos (baltistikos) centrai: Humboldtų universitete Berlyne, Greifswaldo, Mainco Johano Gutenbergo, Frankfurto prie Maino Goethe's ir Potsdamo universitetuose. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija remia centruose dirbančius lietuvių kalbos dėstytojus, sudarydama su jais lituanistinio švietimo vykdymo sutartis, pagal kurias jie gauna paramą už lituanistinio švietimo vykdymą centre. 2025 metais 3 dėstytojai pagal minėtas sutartis dirba Frankfurto prie Maino Goethe's, Greifswaldo, Berlyno universitetuose.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kasmet vykdo užsienio lituanistikos (baltistikos) centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo projektų konkursą. Vokietijos lituanistikos (baltistikos) centrai kartu su Lietuvos mokslo ir studijų institucijomis aktyviai dalyvauja, įgyvendindami bendradarbiavimo projektus. 2025 metais bendradarbiaujant su Vilniaus universitetu vyko vasaros lituanistikos mokykla Humboldtų universitete Berlyne, tarptautinė baltistikos mokykla centrų studentams Vilniaus universitete, lituanistikos (baltistikos) centruose dirbančių dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo kursai, Lietuvių kalbos instituto kartu su Baltų studijų draugija (Vokietija), Berlyno Humboldtų universitetu, Vokiečių kalbos ir lingvistikos institutu organizuota tarptautinė mokslinė konferencija „Pilypas Ruigys ir Apšvietos epocha“ ir kitos veiklos.

2025 m. Lietuvos ambasados Berlyne diplomatai susitikime su Bonoje įsikūrusios Vokietijos akademinės tarnybos (*Deutscher Akademischer Austauschdienst, DAAD*) vadovybe iškėlė klausimą dėl galimo **Vokietijos ir Europos studijų centro** steigimo Vilniaus universitete, analogiškai kai kuriose kitose šalyse jau egzistuojančiai DAAD visiškai arba iš dalies išlaikomo tokio centro praktikai. Tačiau, DAAD atstovų teigimu, tokių centrų steigimui reikalingas išankstinis kelerių metų planavimas, tarnyba galimybės steigti centrą Lietuvoje artimiausioje perspektyvoje nenumato.

4.5. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas kultūros srityje³¹

Lietuvos kultūros institutas reguliariai atnaujiną aktualių svarbiausių Lietuvos ir Vokietijos šalių **kūrybinių platformų ir kultūros organizacijų rekomendacijų sąrašą**, skirtą abiejų šalių menininkams ir kultūros srities profesionalams.

Pagal 2025 m. Lietuvos kultūros instituto **Vizitų programą** Lietuvoje viešėjo apie 15 Vokietijos kultūros profesionalų, atstovaujančių įvairioms sritims: vizualiesiems menams, scenos menui, muzikai, atminties institucijoms:

- „Monopol“ žurnalo žurnalistė, menotyrininkė Dorothea Zwirner;
- *Berliner Festspiele* „Performing Arts Season“ meno vadovas Yusuke Hashimoto;
- Berlyno „Alte National Galerie“ direktorė Anette Hüsche;

³¹ Šaltiniai: KM, LKI, URM.

- *Berliner Festspiele* aktualiosios muzikos festivalio „MärzMusik“ meno vadovė Kamila Metwaly;
- Niurnbergo NUEJAZZ festivalio vadovas Frankas Wuppingeris;
- Miuncheno *Unterfahrt* džiaz klubo vadovas Michaelis Stucklis;
- Miuncheno *Bergson Kunstkraftwerk* klubo vadovė Anna-Marie Schluifelder;
- *Heidelberger Kunstverein* direktoriaus Sørenas Grammelis;
- *Kunsthalle Münster* direktorė Merle Radtke;
- Tarpdisciplininės meno platformos MOLT kuratorius, meno vadovas Maxas Michelis Thillaye;
- Tarpdisciplininės meno platformos *Creamcake* kuratorė, meno vadovė Daniela Seit;
- Nepriklausoma fotografijos meno kuratorė Sonia Voss;
- Brėmeno *Zentrum für Kunst* kuratorius Hansas Königas;
- *Transmediale* festivalio programų vadovė Anna-Lena Panter.

Siekiant užmegzti ryšius, 2025 m. Vokietijoje lankėsi ir tos pačios programos Lietuvos kultūros srities profesionalai:

- Lietuvos fotomenininkų sąjungos pirmininkė Vilma Samulionytė (fotografijos festivalyje *Photoszene-Festival 2025*);
- Šiuolaikinio meno kuratorė Inesa Brašiškė (*VIDEONALE.20* festivalyje Bonoje);
- Muzikos informacijos centro atstovė Marija Astromskaitė (*c/o pop* festivalyje ir konferencijoje Kelne);
- Teatro ir kino informacijos ir edukacijos centro vadovė Giedrė Liugaitė (festivalyje *Westwind*, skirtame Šiaurės Reino–Vestfalijos žemės jaunajai auditorijai);
- Kauno festivalio *Audra* vadovas Tautvydas Urbelis (Berlyno festivaliuose *CTM* ir *Transmediale*);
- Ruperto rezidencijų Vilniuje atstovas Il'as Murtaugh (*Akademie der Künste der Welt*);
- *Artnews.lt* redaktorė, rezidencijų kuratorė Justina Zubaitė-Bundzė (*HFBK* Hamburge).

Literatūros vertimų skatinimas:

- 2025 m. Lietuvos kultūros institutas Vertimų finansavimo konkurse finansavo du vertimus į vokiečių kalbą (pasirodys 2026 m.): (1) Alvydo Šlepiko „Namas kitapus upės“, leidykla *Mitteldeutscher Verlag*; (2) Tomo Venclovos esė rinktinė, leidykla *Wallstein Verlag*;
- 2025 m. išleistos dvi Lietuvos kultūros instituto Vertimų finansavimo konkurse finansuotos knygos vokiečių kalba: (1) poezijos rinktinė „Nordens Jerusalem“, leidykla *Mediathoughts Verlag*; Virginijos Kulvinskytės „Vier“, leidykla *Klak Verlag*;
- kas dvejus metus Lietuvos kultūros instituto organizuojamame Lietuvos literatūros vertėjų seminare dalyvavo trys vertėjai į vokiečių kalbą: Saskia Drude, Cornelius Hell, Vytenė Muschick.

Knygų mugės ir bendradarbiavimas su leidėjais:

- 2025 m. spalio 15–19 d. Lietuvos kultūros institutas kartu su Lietuvos leidėjų asociacija pristatė Lietuvos literatūrą ir leidybą tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje. Antrus metus iš eilės kartu su kolegomis iš Latvijos ir Estijos Lietuvos kultūros institutas mugėje organizavo Baltijos šalių

renginį – diskusiją *How to translate History? Sharing a border with Russia* (renginį moderavo žurnalistas Reinhardas Vesperis, kalbėjo vertėjai Vytenė Muschick, Cornelius Hasselblattas, Nicole Nau);

- užmegztas aktyvesnis bendradarbiavimas su Frankfurto knygų mugės organizatoriais siekiant skatinti Vokietijos leidėjų susidomėjimą ir Lietuvos literatūros vertimus vokiškai kalbančiųjų rinkoje. Mugės organizatoriai bendradarbiavo platindami Lietuvos kultūros instituto kvietimą vokiečių leidėjams atvykti į Vilniaus knygų mugę. Leidėjų vizitas numatomas 2026 m. vasario 25–28 d. Atvyks keturi grožinės ir ne grožinės literatūros leidėjai iš Vokietijos bei Frankfurto knygų mugės atstovė Vladka Kupska. 2026 m. planuojami dar du leidėjų vizitai, į kuriuos bus kviečiami Vokietijos leidėjai;
- Frankfurto ir Bolonijos knygų mugėse susitikta su septyniais vokiečiųkalbių šalių leidėjais, aptartos bendradarbiavimo galimybės;
- 2025 m. kovo 27 d. Leipzigo knygų mugėje bendradarbiaujant su vokiečių leidykla pristatyta poezijos antologija „Nordens Jerusalem“, renginyje dalyvavo poetė Indrė Valantinaitė.

Svarbiausi lietuvių literatūros pristatymo renginiai Vokietijoje 2025 m.:

- 2025 m. spalio 27 d. vertėjai iš lietuvių kalbos į vokiečių kalbą Claudia Sinnig buvo įteiktas Šiaurės Reino–Vestfalijos meno fondo pagrindinis *Straeleno* vertėjų apdovanojimas už Ričardo Gavelio romano *Vilniaus pokeris* vertimą į vokiečių kalbą. Knygą 2024 m. gruodžio mėn. išleido leidykla *S. Fischer Verlag*;
- 2025 m. gruodžio 5 d. Berlyne, *Literarisches Colloquium (lcb)*, buvo organizuotas Ričardo Gavelio romano *Vilniaus pokeris* pristatymas, kuriame dalyvavo vertėja Claudia Sinnig, literatūros kritikė Jūratė Čerškutė, renginio metu skambėjo Vladimiro Tarasovo atliekamos džiazo improvizacijos;
- 2025 m. kovo 13 d. Berlyne, renginyje *Writing (Hi)stories: The Second World War in Literature and Scholarship*, įvyko pokalbis su rašytoja Jurga Vile apie jos knygą *Sibiro haiku* bei pokalbis apie Dalios Grinkevičiūtės knygą *Lietuviai prie Laptevų jūros* su knygos vertėja į vokiečių kalbą Vytene Saunoriūte-Muschick;
- 2025 m. lapkričio 9–10 d. Berlyne buvo pristatytos naujos į vokiečių kalbą išverstos lietuvių rašytojų knygos: Linos Simutytės *Das Stadtfest*, Virginijos Kulvinskaitės *Vier* (išleido Berlyno leidykla *KLAK*);
- 2025 m. kovo 14 d. rašytoja Jurga Vilė *Sibiro haiku* pristatė Greifswalde.

Lietuvos kultūros instituto **Rezidencijų programoje** 2025 m. pradėtas tęstinis bendradarbiavimas su literatūros rezidencija *Literarisches Colloquium Berlin*. Užmegztas ryšys ir planuojamos partnerystės su scenos menų rezidencijomis: *Darmstadt Summer Fest*, *Hellerau*.

2025 m. įgyvendinti rezidencijų projektai:

- Naujosios vokalinės muzikos ansamblis MELOS dalyvavo rezidencijų programoje Brēmene rugpjūčio mėn.;
- menininkas Ervinas Blažys-Faktūra dalyvavo Berlyno *Urban Spree Galerie* rezidencijos programoje rugpjūčio mėn., o rugsėjo mėn. Berlyno meno savaitės metu *Urban Spree Galerie* buvo pristatyta jo kūrybos paroda.

Lietuvos metai Vokietijoje

Kultūrinių mainų su Vokietija programos įgyvendinimo klausimai 2025 m. buvo svarstomi atnaujintos Kultūros tarptautiškumo politikos integruoto valdymo grupės, patvirtintos Lietuvos

Respublikos kultūros ministro 2019 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. IV-351 „Dėl Kultūros tarptautiškumo politikos integruoto valdymo grupės sudarymo“, posėdžiuose.

Politiniame lygmenyje Lietuvos kultūros metų Vokietijoje iniciatyva buvo aptarta Vokietijos federalinio kanclerio F. Merzo ir federalinio prezidento F.-W. Steinmeierio vizitų Lietuvoje (atitinkamai 2025 m. gegužės 22 d. ir liepos 6–7 d.) metu.

2025 m. rugsėjo 2 d. laikinai einantis kultūros ministro pareigas Šarūnas Birutis Berlyne susitiko su Vokietijos federalinės vyriausybės įgaliotiniu kultūrai ir medijoms, valstybės ministru W. Weimeriu. Susitikimų metų išreikšta abipusė palanki pozicija dėl Lietuvos metų Vokietijoje ir atsakomųjų Vokietijos metų Lietuvoje 2027–2028 m. neapsiribojant vien kultūrą pristatančiais renginiais.

2025 m. rugsėjo 17–18 d. Miunchene vyko Lietuvos kultūros instituto ir Vokietijos Goethe's instituto komandų darbo susitikimas. Goethe's institutas bendradarbiauja su Lietuvos kultūros institutu ruošiantis įgyvendinti Lietuvos programą Vokietijoje – dalijasi ekspertinėmis žiniomis, kultūros institucijų kontaktais, deleguoja ekspertus į Lietuvos ir Vokietijos programos koncepcijos kūrimo patariamąją grupę, planuoja įtraukti Lietuvos kultūros organizacijų atstovus, ekspertus į savo vykdomą vizitų programą.

Vokietijos Užsienio ryšių institutas (*Institut für Auslandsbeziehungen*, IFA) yra išreiškęs norą bendradarbiauti šiame projekte kaip meno srities Vokietijoje ekspertai, su jais pokalbis planuojamas 2026 m. sausio mėn.

2025 m. lapkričio 28 d. įvyko susitikimas su patariamąja ekspertų iš Lietuvos ir Vokietijos grupe, kuri bendradarbiauja rengiant programos koncepciją. Susitikimo metu siekta išgryninti abiem šalims aktualias temas. Ekspertai iš Lietuvos ir Vokietijos atsako už skirtingas sritis: istorijos, literatūros, scenos menų, šiuolaikinio meno ir pan. Tikimasi pradinę koncepciją svarstyti 2026 m. vasario mėn.

Lietuvos ambasada Vokietijos Federacinėje Respublikoje palaiko glaudų kontaktą su Vokietijos federalinės vyriausybės įgaliotiniu kultūrai ir medijoms, tarnybos vadovu K. Schmidtu-Wertheriu. 2025 m. gruodžio 2 d. įvyko ambasadoriaus, kultūros atašė ir p. K. Schmidto-Wertherio susitikimas, kurio metu pastarasis išreiškė paramą projektui.

Vokietijoje 2025 m. buvo aktyviai mezgamos Lietuvos metų Vokietijoje kultūros programos įgyvendinimo institucinės partnerystės

Vyriausybės kanceliarija, bendradarbiaudama su Lietuvos ambasada Vokietijoje ir Lietuvos kultūros institutu, atliko reprezentatyvų Lietuvos žinomumo ir reputacijos tyrimą Vokietijoje pagal šešias šalies įvaizdžio dimensijas: kultūrą, turizmą ir žmones, eksportą, investicijas ir imigraciją, valdymą bei talentų pritraukimą (Simono Anholto metodas). Papildomai tyrime buvo nagrinėjamas Vokietijos gyventojų požiūris į saugumo situaciją Lietuvoje, Vokietijos brigados buvimą mūsų šalyje, taip pat giliau tirtas kultūros laukas.

Vokietijos ambasada Lietuvoje atliko ir 2025 m. vasarą pristatė panašų tyrimą *Vokietija lietuvių akimis*.

2025 m. pabaigoje buvo patvirtintas Lietuvos metų Vokietijoje kultūros programos įgyvendinimo 2026–2028 m. biudžetas.

Užsienio reikalų ministerija 2025 m. gruodžio mėn. avansavo pirmuosius Lietuvos metų Vokietijoje projektus, vyksiančius 2027 m. pirmąjį pusmetį Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu.

2025 m. lapkričio 26 d. Lietuvos ambasada Vokietijoje organizavo Vokietijos Bundestago Parlamentinės draugijos Advento vakarą, kurio metu surengtas M. Levickio koncertas ir anonsuoti būsimieji Lietuvos metai Vokietijoje.

4.6. Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimas puoselėjant bendrą istorinį paveldą³²

Klausimai, susiję su informacija apie **Lietuvai reikšmingus kultūros objektus Vokietijoje** ir jų išsaugojimu, svarstomi Darbo grupėje Lietuvos reikšmingo kultūros paveldo užsienyje apsaugos reglamentavimo ir apsaugos bei pagrobtų Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos ir sugrąžinimo (restitucijos) klausimams svarstyti, patvirtintoje Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. ĮV-903 „Dėl Darbo grupės sudarymo“.

Kultūros paveldo departamentas prie LR Kultūros ministerijos, siekdamas pagal kompetenciją prisidėti prie Lietuvos santykių su Vokietija strateginių gairių įgyvendinimo veiksmų, 2026 metais planuoja bendradarbiaudamas su mokslo organizacijomis ir kultūros paveldo tyrinėtojais parengti 10 straipsnių ciklą apie Lietuvos ir Vokietijos istorijai svarbius kultūros paveldo objektus, paskelbti jį Departamento tinklalapyje ir „Facebook“ paskyroje ir taip atkreipti visuomenės dėmesį į reikšmingą kultūros paveldą, susijusį su Lietuvos ir Vokietijos istorija.

Bendradarbiaudamas dingusių ir nelegaliai išvežtų kultūros vertybių grąžinimo klausimais, 2025 m. Kultūros paveldo departamentas 2025 m. užklauso dėl pažeidžiant nacionalinius įstatymus ir tarptautines teisės normas dingusių vertybių ar Antrojo pasaulinio karo metu dingusių kultūros vertybių šiam tikslui skirtose aktualiose duomenų bazėse negavo, bet buvo identifikuotas poreikis kreiptis į *German Lost Art Foundation* dėl nacių pagrobto Jono Buračo paveikslo *Lietuvos vartai į jūras* duomenų paskelbimo svetainėje *Lost Art Database*.

VšĮ Kultūros vertybių globos tarnyba 2025 m.:

- vykdė Lietuvoje žuvusių vokiečių karių palaikų paiešką – surasti 78 karių palaikai;
- vykdė I ir II Pasaulinių karų kapinių priežiūros ir patikros kontrolę – patikrinta 30 kapinių;
- bendrai su Vokietijos kariuomenės Lietuvoje kontingentu sutvarkė apleistas I Pasaulinio karo Kiemelių (Maišiagalos) kapines;
- bendrai su iš Vokietijos atvykusiomis savanoriškosiomis pajėgomis ir vietos bendruomene atnaujino Mergežerio I Pasaulinio karo vokiečių kapines;
- dalyvavo vokiečių karių kapinių Klaipėdoje ir Vilniuje, Vingio parke, projektinių sprendinių svarstyme;
- Vokietijos partnerių – *Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e.V.* vadovybės kvietimu Berlyne tarptautinės delegacijos sudėtyje dalyvavo Vokietijos karių pagerbimo renginiuose.

Vokietijoje buvo sėkmingai įgyvendinti 2025 m. suplanuoti **M. K. Čiurlionio 150-ųjų gimimo metinių minėjimo** renginiai:

- 2025 m. gegužės 15 d. – Roko Zubovo, Dalios Dėdinskaitės ir Glebo Pyšniako koncertas „Lietuvos garsovaizdžiai“ (*Litauische Klanglandschaften*), skirtas M. K. Čiurlionio 150-osioms gimimo metinėms, Leipco aukštosios muzikos ir teatro mokyklos *Felix Mendelssohn Bartholdy* Didžiojoje salėje;
- 2025 m. gegužės 15–16 d. Leipco universiteto Muzikologijos institute ir E. Griego muzikos salone (*E. Grieg-Begegnungstätte*) organizuota konferencija, chorinės muzikos koncertas ir dailės kūrinių reprodukcijų paroda, skirta M. K. Čiurlionio 150-osioms gimimo metinėms. Šis Lietuvos muzikos ir teatro akademijos inicijuotas renginių ciklas įtrauktas į Vyriausybės 2024 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. 586 patvirtintą M. K. Čiurlionio jubiliejinių metų minėjimo planą.

³² Šaltiniai: Ambasada, KM, KPD, URM.

- 2025 m. spalio 22 d. surengta iškilminga M. K. Čiurlionio bareljefo atidengimo Leipcigo aukštosios muzikos ir teatro mokyklos *Felix Mendelssohn Bartholdy* hole ceremonija ir mokyklos dėstytojų ir studentų koncertas, kurio metu buvo atliekami M. K. Čiurlionio kūriniai;
- 2025 m. lapkričio 9 d. *Sputnik* kino teatre, Berlyne, vykstant *Litauisches Kino Goes Berlin* festivaliui pristatyta specialioji programa, skirta M. K. Čiurlioniui: pranešimas, diskusija ir kūrybinės dirbtuvės „M. K. ČIURLIONIS & DI – Menininko dilema su Juliumi Zubavičiumi ir Antanu Skuču“;
- Leipcige, *Villa der Abilene (Christian University)*, vyko renginiai, skirti M. K. Čiurlionio gimimo 150-osioms metinėms: Roko ir Sonatos Zubovų koncertas „Miške“ (*Im Wald*).

Taip pat buvo parengtas atminimo lentos Leipcige, name, kur 1901–1902 m. studijuodamas konservatorijoje gyveno M. K. Čiurlionis, projektas. Atminimo lentos įrengimas planuojamas 2026–2027 m., gavus savivaldybės ir namo gyventojų leidimus.

Lietuvos ambasada Vokietijoje palaiko **reguliarius ryšius su Rytų Prūsijos draugija** (*Landsmannschaft Ostpreußen e.V.*), ambasados atstovai nuolat dalyvauja draugijos metiniuose suvažiavimuose ir kituose renginiuose, draugijos atstovai – ambasados renginiuose.

Ambasada skiria daug dėmesio **holokausto aukų bei Pasaulinių karų aukų atminimo ir pagerbimo** renginiams Vokietijoje. 2025 m. dalyvauta koncentracijos stovyklų išvadavimo 80-mečio minėjimuose Žemutinės Saksonijos, Bavarijos ir Berlyno federacinėse žemėse.

Dar viena svarbi Lietuvos ambasados Vokietijoje dėmesio centre esanti tema – vadinamieji **Vilko vaikai**. 2025 m. rugsėjo 30 d. Berlyno bendruomenių centre *Lebensfreude* Gunteris F. Toepferis surengė paskaitą ir filmo *Vilko vaikai: nutylėtos tragedijos įamžinimas* peržiūrą. Su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru derinami bendri parodos Vilko vaikų tema 2027 m. eksponavimo Vokietijoje planai.